

KRISTUS MEISSÄ

Helsingissä 1951

RUUSU-RISTI

ALKULAUSE

Tämäkin Pekka Ervastian uusi teos, niinkuin muutkin hänen kuolemansa (1934) jälkeen julkaistut uudet kirjat, on laadittu hänen vapaasti pitämistään pikakirjoitetuista esitelmistä. Vain välttämättömät kielelliset korjaukset on tehty. — Toimittajat ovat tietoiset siitä, ettei P. E. itse olisi päästänyt kirjojaan painosta näin vähän siloitellussa asussa, mutta monesta syystä on pidetty parhaana ratkaisuna nyt käytettyä muotoa.

Tämän esitelmäsarjan, kuten lähes kaikki v:n 1934 jälkeen ilmestyneet P. E:n kirjat, on laatinut painoasuun Ruusu-Ristin sihteeri fil.maisteri Uno Pore. Käsikirjoituksen on sen jälkeen käynyt lävitse Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran toimitusjohtaja Waldemar Kaade.

Toivomme ja uskomme, ettei tämän teoksen asu pelota aitoa totuudenetsijää, joka etsii asiaa — ja osaa antaa anteeksi mahdollisesti puutteellisen kirjallisen muodon.

Vierasperäiset sanat on kirjoitettu Otavan kustantaman v. 1948 ilmestyneen laajemman „Sivistyssanakirjan” mukaisesti.

Nämä esitelmät on pidetty keväällä v. 1933 ja ne muodostavat P.E:n viimeisen pitemmän esitelmäsarjan.

Helsingissä toukokuussa 1951.

RUUSU-RISTIN KIRJALLISUUSSEURA r.y.

I

Kristus meissä.

„Kristus meissä” on verraten vieras käsite meidän dogmatiikassamme ja meidän tavallisessa kirkonopissamme. Koulussa tosin kyllä opetetaan, että dogmatiikassa puhutaan myöskin niin sanotusta mystillisestä Kristuksesta „*Christus mysticus*”, ja että tämä puhe mystillisestä Kristuksesta perustuu erinäisiin kohtiin Paavalin kirjeissä, sillä Paavali mainitsee kyllä tuon sanayhdistelmän „*Kristus meissä*” – roomalais-katolisessa kirkossa „*Christus in nobis*” –. Mutta sitä ei kuitenkaan opetuksessa korosteta sen enemmän; huomio kiinnitetään ennen kaikkea siihen Kristukseen, joka, niinkuin sanotaan, kuoli meidän syntiemme puolesta. Tämä on „*Kristus meidän puolestamme*” – „*Christus pro nobis*”. Siten tässä meidän protestanttisessa kristikunnassamme puhutaan melkein yksinomaan siitä Kristuksesta, joka kuolemallaan lunasti ihmiskunnan perkeleen vallasta, taikka ehkä oikeimmin sanottuna sovitti ihmiskunnan synnit ja sai ihmiskunnan taas sovintoon Jumalan kanssa, niin että ihmiset voivat nyt tuon sovintokuoleman perästä taas pyrkiä yhteyteen Jumalan kanssa, yhteyteen, jonka he olivat kadottaneet syntiinlankeemuksessa. Mutta se yhteys ei ole ilman muuta taattu jokaiselle yksilölle, vaan niinkuin tiedämme, se yhteys riippuu niin sanotusta uskosta. Ainoastaan silloin, kun ihminen uskoo tähän sovitukseen, tuohon Jumalan armoon Pojassaan, ainoastaan silloin ihminen tulee pelastetuksi. Nyt tiedämme toiselta puolen, että kaikessa mystiikassa ja teosofiassa pääpaino pannaan tuolle Kristukselle, joka on meissä „*Christus in nobis*”, – siitä toisesta Kristuksesta, joka kuoli meidän puolestamme, „*Christus pro nobis*”, puhutaan vähemmän. Sille ei panna niin paljon painoa siitä syystä, että „*Christus pro nobis*” itse asiassa tulee vasta vähän myöhemmin. „*Christus in nobis*” on ensimmäinen ehto ihmiselle. Sitten kun hänessä on Kristus, hän voi tietää, mitä tuo „*Kristus meidän puolestamme*” on. Kyllähän mystiikassa ja teosofiassakin myönnetään, että tämä „*Kristus meidän puolestamme*” uskona voi auttaa ihmistä hänen vaikeuksissaan, hänen kamppailussaan omaa syntisyyttä vastaan, auttaa häntä siis uskona saavuttamaan selvyuden siitä, mitä „*Kristus meissä*”, „*Christus in nobis*” on. Mutta mitään todellista tietoa siitä, mitä „*Kristus meidän puolestamme*” on ja merkitsee, ihminen ei voi saavuttaa, ellei hän ensin ole saavuttanut „*Kristusta meissä*”. – Näin opettaa, niinkuin tiedämme, teosofia ja mystiikka; todellinen syvälle menevä ja korkealle nouseva inhimillinen kokemus todistaa tämän. Huolimatta kaikista spekulatioista ja filosofioista, henkinen kokemus todistaa, että „*Kristus meidän puolestamme*” selviää vasta sitten, kun „*Kristus meissä*” on ensin ihmiselle tullut kokemukseksi. – Mieleni tekee hieman tarkastella näitä asioita ja osoittaa, millä tavalla tulemme todellisuudessa tietoisiksi siitä, mitä „*Kristus meidän puolestamme*” on, ja millä tavalla me ensin siis tulemme tietoisiksi siitä, mitä „*Kristus meissä*” on. On joka tapauksessa hyvä, että aina silloin tällöin muistutamme mieleemme, mitä nämä asiat merkitsevät jokapäiväisessä elämässämme. Eihän ole mitään todellista Jumalan etsintää ja Jumalan tuntemista, mikä ei koskisi meidän elämäämme. Ei Jumalan etsintä koskaan tule miksikään todellisuudeksi eikä muutu Jumalan tiedoksi ja tuntemukseksi, ellei se ole elävää elämää meissä. Mikään filosofia, spekulatio, ei vie totuuden tietoon. Se voi viedä kyllä lähelle totuuden ymmärtämistä. Ihminen voi järjessään valistua ja vähitellen kyllä saavuttaa oikean maailmankuvan niin sanoaksemme, mutta hän ei voi päästä mihinkään henkiseen tietoon, ennenkuin kaikki se, mikä mahdollisesti hänessä on spekulatiota, muuttuu tiedoksi, ja „tieto”-sanalla emme silloin myöskään tarkoita pelkkää intellektuaalista, älyllistä tietoa. Kaikki se, mitä nimitämme älylliseksi, on ainoastaan järkemme selitystapa, ainoastaan kuva, jonka me järjessämme luomme ja toisiltamme saamme. Jos ihminen luulee, että hänen järkitietonsa ja hänen ymmärryksensä on henkistä tietoa, niin hän tietenkin erehtyy. Intellektuaalista tietoa meillä voi kyllä olla hyvin monesta asiasta. Meillä voi olla ja aina on järkitietoa sellaisista tämän fyysillisen maailman asioista, joita emme itse ole nähneet. Emme esimerkiksi ole käyneet Australiassa, mutta olemme vakuuttuneet siitä, että se on olemassa ja että Canberra on sen pääkaupunki. Se on älyllistä tietoa. „Tiedämme” esimerkiksi, että Helsingissä on kolmesataatuhatta asukasta. Sekin on älyllistä eikä

kokemusperäistä, empiiristä tietoa, sillä me emme itse ole olleet läsnä väenlaskussa. Mutta me luotamme toisten ihmisten laskuihin ja kokemuksiin. Siitä saamme älyllisiä kuvia, ja ne ovat suureksi avuksi, välttämättömiä meille inhimillisinä järkiolentoina, koska ne selittävät maailmaa ja antavat kuvan siitä todellisuudesta, jossa elämme. Ja sentähden on suhde sama myöskin henkisiin asioihin nähden. Niistäkin voimme kyllä spekuloida, vaikka se ei koskaan ole täysin luotettavaa, sillä jos filosofisesti spekuloidemme, emme koskaan voi olla varmoja siitä, että asiat ovat niinkuin olemme kuvitelleet. Mutta jos sen sijaan jotkut viisaat, esimerkiksi Buddha tai Jeesus, kertovat meille, kuinka asiat ovat näkymättömässä maailmassa, ja me tunnemme luottamusta heitä kohtaan ihmisinä, luotamme siihen, että he eivät puhu omia keksintöjään, vaan kertovat kuinka asiat todella ovat, koska meidän syvin vakaumuksemme sanoo, että heillä on kokemusperäistä tietoa niistä asioista, niin voimme luoda itsellemme kuvan tietyistä näkymättömän maailman asioista. Ja se kuva, vaikka älyllinenkin, on yhtä suureksi avuksi kuin se kuva, jonka saamme Australiasta, jossa emme ole olleet. Henkisten todellisuuksien suhteen on kuitenkin asian hieman toinen kuin aineellisten, sillä meidän ei ole pakko käydä Australiassa, meidän ei ole pakko välttämättä saada tietää, millainen se maanosa on. Sitä vastoin, jos tahdomme realisoida omaa inhimillisyyttämme, olla ihmisiä todellisesti, ei ole lainkaan yhdentekevää, pysähdymmekö älylliseen ymmärtämiseen vai koetammeko mennä eteenpäin, kunnes itse saavutamme kokemusta. Se on välttämätön seikka, jos tahdomme olla todellisia ihmisiä ja elää henkistä elämää. Silloin emme saa tyytyä älylliseen ajatteluun ja näkemykseen, vaan silloin meidän täytyy pyrkiä sillä tavalla eteenpäin, että tuo älyllinen kuva muuttuu meille todellisuudeksi, että saamme itse kokea, millä tavalla asiat ovat ja *onko* tuo viisaammilta saatu kuva oikea, vai onko sitä korjattava, onko se jossakin kohdin väärä. Silloin sekin meille selviää ja saamme siitä tietoa, kun kerran kuva muuttuu todellisuudeksi, toisin sanoen, kun meillä itsellämme on tilaisuus kokea ja nähdä, miten asiat ovat. On silloin huomattava, että sana 'näkeminen' on yhteydessä järjen kanssa. Sentähden näkeminen voi olla myöhempi aste itse tiedossa eli kokemuksessa. Meidän täytyy ensin kokea jotakin henkisessä elämässä; sitten myöhemmin voimme ehkä nähdä, miten asiat ovat. Me emme ehkä voi alkaa näkemisestä, vaikka olimme näkevinämme silloin, kun meillä oli järjellinen kuva sielumme silmien edessä. Mutta sitten, kun tuo kuva muuttuu todellisuudeksi, saattaa tapahtua ja usein tapahtuukin, että todellisuus on ensin muunlaista kokemusta, sitten se vasta tulee näkemiseksi. Sentähden on henkinen elämä tekemisissä meidän koko olemuksemme kanssa.

Tahdon nyt ensin kääntää huomiomme tuohon mystilliseen Kristukseen, siihen Kristukseen, joka on „Kristus meissä” – ja kuvata sitä metafysillisesti, siis sisäiseltä, korkealta kannalta, eikä aluksi meidän omista kokemuksistamme lähtien, vaan deduktiivisesti, ylhäältä alaspäin.

Tiedämme, että tätä mystillistä Kristusta nimitetään mystiikassa ja teosofiassa myöskin Kosmilliseksi Kristukseksi ja myös Jumalan Pojaksi, sanan alkuperäisessä merkityksessä. Ja tiedämme, että tämä niin sanottu Jumalan Poika on kaikkialla maailmassa, ja se on meissä silloin metafysillisesti katsoen näkymättömän Jumalan kuva – niinkuin Paavali sanoo eräässä kohdassa – ja niinkuin minun on ollut tapana sanoa: näkymättömän Jumalan tai Isän Jumalan täydellisyyskuva, hänen tajunnassaan piilevä ihanne eli olemassaolon tarkoitus. Ja kun katselemme sitten sitä maailmaa tässä avaruudessa, joka on meitä itseämme lähinnä, toisin sanoen tätä aurinkokuntaa, niin sanomme, että Jumalan Poika tässä aurinkokunnassa on näkymättömän Isän täydellinen ihannekuva Taivaallisesta Ihmisestä, Taivaallinen Ihminen, täydellinen ihmisihane tämän aurinkokunnan takana. Tietysti me olemme jo silloin rajoittaneet sitä täydellistä tarkoitusta, joka on koko maailmankaikkeuden takana, ja joka todellisuudessa on Jumalan Poika, ja olemme antaneet sille ulkopiirteet, mutta meidän tajuntamme ei jaksakaan mennä aurinkokunnan ulkopuolelle. Se haihtuu olemattomiin, jos koetamme nähdä todellisuudessa aivan realistisesti, miten asiat ovat meidän aurinkokuntamme ulkopuolella. Tietenkin voimme katsella niitä asioita, mutta niin sanoaksemme aurinkokunnan silmillä, sen Taivaallisen Ihmisen, sen Jumalan Pojan silmillä, joka on tämän aurinkokunnan sisäisin todellisuus. Sentähden meidän on aivan turhaa spekuloida Jumalan Pojasta suhteessa koko maailmankaikkeuteen. Mutta sen voimme tietää, että hän on tämän aurinkokunnan Taivaallinen Ihminen, jota usein nimitetään Logokseksi – ja kuitenkin silloin on tuolla sanalla „Logos”

useampivivahteinen merkitys. Mutta Taivaallinen Ihminen on pikemminkin kaikkien logosvoimien ja tajuntain ihannekuva, se ihanne, minkä kaikki ne jumalolennot, jotka Logoksen muodostavat, näkevät. Ja tämä Taivaallinen Ihminen on siis se — niinkuin sekä Paavali että Johanneksen evankeliumi sanoo —, jonka kautta kaikki on tehty, mikä on tehty ja luotu. Siitä syystä on tämä aurinkokuntakin luotu — käyttäkseni sanaa, joka ei tosin aivan vastaa tätä prosessia. Mutta sen kautta on kaikki luotu, mitä luotu on; kaikki on tehty sen kautta ja siinä. Ja tämä Taivaallinen Ihminen, tämä Jumalan Poika, joka siis on kaiken meidän aurinkokuntamme todellisuuden takana ja sisällä, ei ole nyt paikallisesti erotettuna mistään. Sentähden meidän ei tule ajatella, että tämä täydellisyysihanne olisi nyt kaukana kivistä tai kasvista tai eläimestä tai ihmisestä. — Olen pitänyt esitelmäsarjan siitä, miten Kristus, Jumalan Poika, lähestyi tätä maapalloa — lähestyi ikäänkuin jostakin kaukaa.¹⁾ Silloin olen katsellut asioita ihmistajunnan kannalta ja ihmiskuntaa silmälläpitäen. Kristus, Taivaallinen Ihminen, on lähestynyt meitä vähitellen. Silloin on kysymys siitä, että Kristus on lähestynyt meidän tajuntaamme, meidän tietoisuuttamme, mutta emme sillä tarkoita, että Kristus olisi kaukana missään paikallisessa merkityksessä. Kristus on lähestynyt meitä ikäänkuin kaukaa tähtimaailmoista, planeettamaailmoista ja auringosta päin, ja vähitellen tullut tänne, silloin kun katselemme asioita inhimillisen tajuntamme kannalta. Mutta emme voi sanoa, että Kristus, Taivaallinen Ihminen, Jumalan Poika, olisi koskaan ollut kaukana mistään kohdasta tässä aurinkokunnassamme, vaan Kristus, täydellisen ihmisen ihanne, on meidän aurinkokunnassamme, luomakunnassamme ja kaikissa eri luonnon valtakunnissa juuri se voima, joka työntää kaikkea kehitystä eteenpäin. Se on immanentti ihanne, Jumalan luova sana joka kohdassa, ei kaukainen taivaallinen olento, joka katselisi jostakin tornista, vaan elävä Jumalan sana ja siemen joka-ikisessä kohdassa. Sentähden näemme selvästi, kuinka tässä meidän aurinkokunnassammekin juuri tuo järjestelmällinen kokonaisuus ja inhimillinen täydellisyys tulee näkyviin joka paikassa. Luonnossa meidän ympärillämme ei kaikki olisi niin lakisiteistä, niin järkevällä, ihmeellisellä tavalla ylöspäin vievää ja kehittyvää, ellei siinä olisi juuri tämä elävä sana, Jumalan Poika, kaikessa sisällä. Ja voimme nähdä, kuinka esimerkiksi eläinkunnassa aivan selvästi nuo jumalalliset kristusvoimat, sisäinen elävä Jumalan sana, Jumalan Pojan voimat vaikuttavat ja saavat ihmeellisiä ilmiöitä aikaan. Näemme eläinkunnassa esimerkiksi sellaisia hyveitä, joita emme aina näe ihmisissäkään. Näemme esimerkiksi suurta uhrautuvaa rakkautta, suurta ikävää, palvelunhalua ja uskollisuutta niin suurenmoista ja kaunista, että usein kaipaamme sitä ihmiskunnasta. Harva ihminen on rakkaudessaan niin uskollinen kuin esimerkiksi koira. Harva ihminen rakastaa niin syvästi ja todellisesti niinkuin koira, joka voi rakastaa isäntäänsä niin, että kun tämä kuolee, koira ei jaksa enää elää, vaan menee haudalle ja kuolee siinä nälkään. Se ei jaksa elää näkyvässä maailmassa, kun hän, joka oli sen kaikki kaikessa, on siirtynyt pois. Sillä tavalla voi koira rakastaa. Harvoin me ihmiset rakastamme niin. Intiassa koetettiin ennen matkia tällaista koiran uskollisuutta. Joskus leski, miehensä kuoltua sanoi, ettei hän tahdo eikä jaksa elää enää, kun hänen herransa on kuollut, ja hän meni vapaaehtoisesti kuolemaan, antoi polttaa itsensä miehensä ruumiin kanssa. Näin vähitellen tuli julmaksi tavaksi Intiassa, että myös leskivaimon piti mennä roviolle, kun hänen miehensä oli kuollut. Tämän tavan englantilaiset sittemmin kielsivät. Joskus voi vielä niin tapahtua, mutta se ei ole laissa sallittua. Mutta voimme ymmärtää, että oli joitakuita ihmisiä, jotka eivät tahtoneet olla koiria huonompia. — Näemme täten eläinkunnassa hyviäkin ominaisuuksia, joita vielä kaipaamme ihmiskunnassa. Tämä johtuu tietenkin siitä, että kristusvoimat vaikuttavat kaikkialla luonnossa, eläinkunnassakin. Kristus on totuus tajunnassa, tiedossa ja myöskin totuus rakkaudessa, tunteessa, ylitsevuotava, itsensä uhraava rakkaus. Sellainen on kristusrakkaus, ja se rakkaus tahtoo aina antaa henkensä toisen, rakastetun, puolesta — ei ainoastaan suojella rakastettua, vaan suorastaan antaa henkensä hänen puolestaan, toisin sanoen ottaa hänenkin kärsimyksensä päällensä. Tiedämme, että todellisen rakkauden tunnusmerkki on, että se tahtoo kärsiä toisen puolesta. Jos äiti esimerkiksi rakastaa lastaan — niinkuin hän tekee —, hän tahtoo aina ottaa lapsen sairaudet, tuskat ja kärsimykset omaan itseensä. Hän tahtoo mielellään itse kärsiä ne kaikki, jotta lapsi olisi onnellinen ja jotta hänen ei tarvitsisi kärsiä. Äidillä on se luonnollinen tunne, että pieni lapsi on vielä liian pieni ja viaton kärsiäkseen. Hän ei voi ymmärtää eikä antaa anteeksi sitä, että pieni lapsi kärsii tuskia. Hän tahtoo ottaa ne päälleen, lunastaa

¹⁾ Ilmestynyt kirjana „Kristuksen tutkimaton rikkaus” v. 1930.

lapsensa. Hän tahtoi, että hänen lapsellaan olisi paratiisi. — Rakkaus on sitä, että toinen, rakastettu, elää meissä; ei sitä, että me elämme toisessa. Se on vielä harharakkautta; on tavallista maailmassa, että me elämme toisessa, tosin sanoen, että rakastamme itseämme toisessa. Me rakastamme omaa onneamme. Se ei ole vielä jumalallista rakkautta, vaan harharakkautta, josta meidän täytyy herätä. Meidän täytyy aina kysyä: „Onko mahdollista, että sillä tavalla mitään onnea olisi? Onko mahdollista, että me saisimme omana itsenämme elää toisessa. Onko mahdollista, että toinen voisi olla meidän onnemme, olla meille onneksi, riemuksi ja nautinnoksi? —” Sellaista ei tapahdu maailmassa kuin hetkeksi. Sitä voi tapahtua, mutta se on harhaa, joka vie siihen, että uskomme, että toinen on onnemme. Se kanta meidän täytyy voittaa, sillä se ei ole todellista rakkautta. Kun saamme kokea, tiedämme, että todellinen rakkautemme on siinä, että toinen elää meissä, että me tahdomme palvella toista, että tahdomme hänen onneansa ja tahdomme kaikkea, mikä on hyväksi hänelle. Rakkaudesta aina uhraamme itseämme, emme etsi itseämme, vaan toista. Se on jumalallinen rakkaus, joka on Jumalan Pojassa, se on rakkaus, joka asuu meidän sisässämme. Siinä me tiedämme, että se on ainoa todellinen rakkaus. — Me ihmiset tulemme katkeriksi ja heräämme ikäänkuin näkemään elämän todellisuuden, kun huomaamme, että mitään onnea ei ole. Mutta meidän täytyy lisätä: mitään itsekästä onnea ei ole. Jos jotakin odotamme maailmalta, sitä emme saa. Mutta jos tahdomme antaa maailmalle, silloin saamme onnea. Ei kuitenkaan voi olla meidän motiivimme, antaessamme rakkautta maailmalle, että me olisimme onnellisia, sillä siinä piilisi vielä itsekkyyttä; vaan me tahdomme ainoastaan rakastaa — yhtä ihmistä ensin, sitten olkoon niitä kuinka monta tahansa. Emme pyydä mitään, ja silloin saamme ikäänkuin sattumalta, ikäänkuin jonkin salaperäisen elämän lain kautta onnen. Se on liian heikko sana; uskonnollisella kielellä sanotaan **autuuden**. Se tulee meille silloin, kun tahdomme antaa itsemme toiselle ja toisille. Rakkaus alkaa tavallisesti siten, että ihminen ensin alkaa rakastaa jotakuta toista ihmistä epäitsekästä uhraamalla itsensä, ja sitten autuus tulee hänen osakseen mitä salaperäisimmällä tavalla. — Se on Kosmillinen Kristus, Jumalan Poika, joka on tämän kaiken takana. Ja sentähden huomaamme, että me ihmiset, samoin kuin eläin- ja koko luomakuntakin, jossakin tapauksessa voimme päästä kristusvoimista osallisiksi, vaikka emme ole tietoisia Jumalan Pojasta. Mutta ihmisen tehtävähän ei ole jäädä siihen, että hän itsetiedottomasti, Jumalaa tuntematta, eläisi jumalaelämää ja realisoisi Jumalan Poikaa. Ihmisen tehtävä on voittaa jotakin vielä suurempaa; hänen tehtävänsä on tulla **tietoiseksi** tästä Jumalan Pojasta. Hänhän ei osaisikaan arvostella itseään ja omaa rakkauttaan, ellei hän oppisi myöskin järjessään tuntemaan ja ymmärtämään Jumalan Poikaa. Sentähden ihmisen täytyy kokea. Sentähden hän on minuus. Hän on minäolento, mitä eläimet ja kasvit eivät ole. Niissä voi kyllä rakkauden suuri voima vaikuttaa, mutta ne eivät ole siinä tietoisia. Ihminen yksin on tietoinen. Ihmisen edessä on kamppailu, syntiinlankeemus, pahan tunteminen, itsekkääksi tuleminen . . . sentähden, että hän on sellainen tajuntakeskus, jonka pitää realisoida jumaluutta. — Sanotaan, että tässä meidän aurinkokuntamme takana on syvimällä Jumalan Poika, se Kristus, joka on Isän Jumalan täydellisyysajatus. Se on elävä, mutta juuri sillä tavalla elävä, että se, samalla kuin se on kokonaisuus, on kokoomus monadeja, yksilöitä. Jokaisella meistä on oma monadinsa, niinkuin sanotaan. Me voimme myöskin kuvata sitä tähdellä. Jokaisella meistä on loistava tähtensä, ja kaikki ne tähdet yhdessä muodostavat Jumalan Pojan, joka kuitenkin itse on elävä kokonaisuus. Mutta me olemme näinä tähtinä kuin osia tuossa täydellisessä Jumalan Pojan ruumiissa. Me olemme kaikki siinä yhtä ja olemme sitä Jumalan Poikaa. Meissä jokaisessa on Jumalan poika. Meidän ei pidä käsittää, että nuo tähdet olisivat mitään erillisiä tähtiä, joissa olisi kuin lanka, joka sitoo ne yhteen, vaan kaikki nuo tähdet ovat yhtä; voisi sanoa, että ne ovat yksi suuri tähti, joka on Isän Jumalan täydellisyysajatus, elävä Taivaallinen Ihminen. Ne ovat kaikki yhtä, ja niiden tehtävä on tulla tietoisesti yksilöllisiksi. Vaikka ne nyt ovat kaikki yhdessä niinkuin pisarat meressä, niin niiden tehtävä on tulla yksilöllisiksi sillä tavalla, että ne voivat nähdä, tuntea ja tietää olevansa kaikki yhtä ja olevansa tuota Jumalan Poikaa. Tämä tietoiseksi tuleminen tapahtuu evoluution pitkän kehityksen kautta. Ja vasta kun on saavutettu ihmisaste, vasta silloin voi alkaa tietoisuus tästä yhteydestä. Sentähden puhumme nykyaikaisessa okkultismissa ja teosofiasa, käyttämällä sanskritinkielisiä nimityksiä, *aatma-buddhi-manaksesta*, joka on ihmisen sisäisin korkeampi itse ja korkeampi minä. Ja se merkitsee, että tämä aatma-buddhi-manas — niinkuin aina selitetään teosofisissa ja okkultisissa kirjoissa — on kuin heijastus tuosta monadista. Meidän ei ole silloin ajateltava tätä paikallisesti, vaan käsitettävä, että monadi on tuo pisara siinä meressä, jossa jotakin alkaa herätä. Ja se, mikä alkaa herätä, on

tuo aatmaa-buddhi-manas, mutta ei suinkaan aatmaa-buddhi-manas yhdellä kertaa. — Jos katselemme eläintä, niin näemme, että siinäkin on monadi jossakin kaukana, mutta pikemmin se on kuin eläinryhmän takana. Siinä on useampia yhdessä, ja jos jossakin eläimessä syntyy ihminen, silloin tuosta monadiryhmästä yksi erkanee suojelemaan tuota vastasyntynyttä eläinihmistä, — ja silloin sanotaan, että nyt eläimessä syntyi manas. Mutta eläin ei vielä silloin ole tullut ulkonaisesti katsoen ihmiseksi. Tuo eläin, jossa heräsi järjen — eli paremmin sanoen minuuden — kipinä, syntyy jälleen, mutta taas eläinmuotoon. Jos esimerkiksi koirassa on syntynyt tuollainen minuuden kipinä, silloin se kipinä syntyy koiran kuoleman jälkeen joskus uudestaan koiran muotoon; mutta tultuaan määrättyyn kohtaan kehityksessä, se ei voi syntyä enää uudestaan koiraksi; koiran muoto ei enää voi tarjota sille kehityksen mahdollisuutta. Silloin tämä ihmiskipinä koirassa jää taivaalliseen tilaan odottamaan. Se ei voi vielä syntyä näihin ihmismuotoihin, jotka nyt ovat ihmisillä maan päällä, nämä ovat järjensä puolesta liian kehittyneitä, mutta moraalisia puolesta kehittymättömiä. Me olemme kotoisin vanhemmasta manvantarasta, mutta emme ole niin kehittyneitä, että kelpaisimme antamaan ihmismuodon niille eläimille, joissa on herännyt ihmiskipinä. Mutta jos nyt tuollainen ihmiskipinä syntyisi meidän kaltaiseen inhimilliseen ruumiiseen, me emme voisi tarjota sille kunnollista asuntoa, vaan inhimillisen muodon, joka on täynnä kaikkia intohimoja, paheita ja alhaisia asioita, niin että se tulisi hulluksi. Tuo pieni ihmiskipinä ei kestäisi meidän monivivahteisia halujamme. Eläin on liian pyhä syntyäkseen nyt ihmisruumiiseen.

Kun ajattelemme ihmistä, huomaamme, että monadi, tähti on meidän takanamme ja että meissä on syntymässä tämä manas, ajattelija eli inhimillinen minä, joka osaa ajatella, järkeillä ja arvostella. Se puoli on meissä syntynyt, ja sen kautta olemme tulleet ihmisiksi, ja nyt on meidän edessämme pitkä kehitys, ennenkuin tulemme Jumalan pojiksi. Toisin sanoen siis, — niinkuin jokaisessa eläimessä ei ole kuin kipinä aatmaa-buddhi-manaksesta, joka joskus ehkä syntyy —, huomaamme, kun katselemme ihmistä, että hänessä on manas, se ensimmäinen, mutta aatmaa-buddhia ei vielä hänessä ole, vaan — jos tahtoisimme niin sanoa — se on uinuvassa tilassa. H.P.B. sanoo aatmaa-buddhista, ettemme tiedä siitä vielä paljon. Sillä se, mikä meissä on hyvää vanhoilta ajoilta ja kehityksen tulosta, on tietysti kristusvoimista lähtenyt, mutta kun se on aivan itsetiedotonta, se ei ole aatmaa-buddhia. Korkeinta meissä on vasta manas, meidän järkemme, ajatuksemme, arvostelukykyimme. Tietoista aatmaa-buddhia ei meissä vielä ole. Mitä on meissä hyvää, se on kehittynyt historiallisen kehityksen kautta ja se on kyllä kristusvoimaa, mutta se ei ole inhimillistä, tietoista kristusvoimaa. Emme tiedä siitä. Sentähden esimerkiksi käytännöllinen ihminen melkeinpä loukkaantuu itseensä, jos hän huomaa, että hänen sydämensä käskee antamaan toiselle liian paljon rahaa. Hän loukkaantuu. „Mitä tämä on? Minulla ei ole kuin kymmentuhatta, ja minun muka pitäisi siitä antaa pois yhdeksäntuhattaviisisataa. Sehän on järjetöntä!” Kun me noin ajattelemme, on se aivan oikein, sillä eihän se olisi mikään inhimillinen kristusteko, jos ihminen tietämättä ja ymmärtämättä vastahakoisesti antaisi pois yhdeksäntuhattaviisisataa. Ei sillä olisi mitään merkitystä, sillä ihmisen kristusteko on sellainen, että hän tekee sen itsetietoisella riemulla. Hän ei voi sitä silloin katua, paheksua tai tulla siitä surulliseksi. Hän tekee sen täydellä riemulla. En silti mene sanomaan, että siitä tulee pahaa karmaa, jos ihminen kuuntelee, vaikka tiedottomastikin, tuollaista sydämensä hyvyttä. Mutta hänen ei pidä kuvitella, että hän silti on kuin Kristus, Jumalan poika. Sillä jos Kristus hänessä panee hänet niin tekemään, hänen ajatuksensa, tunteensa, ovat aivan toisenlaiset. Mutta ihmisen tehtävä, meidän tehtävämme on siis tulla tietoiseksi siitä, että Kristus, Jumala on meissä. Ja silloin herää kysymys, miten voimme tulla siitä tietoisiksi, miten voimme alkaa kasvattaa ja kehittää itsessämme aatmaa-buddhia. Manasta on ihmisessä vielä vähän; se on vielä alkeellista. Manas on kuin ottamassa ensimmäisiä askeleitaan järjen tiellä, eikä se ole vielä mikään inhimillinen tai jumalallinen järki. Se ei voi ottaa pitkiä ja lopullisia askeleita, ennen kuin se ottaa Kristuksen itseensä. Jos ihminen kehittää sitä manas-puolta itsessään, niin se on silloin puhtaasti älyllistä laatua, ja sen kaunein kehitysmuoto on silloin — sanokaamme matemaattinen äly. Ihminen voi mennä siinä suunnattoman pitkälle, ja myöskin filosofisessa älyssään. Mutta jos hän vain kehittää pelkkää manasta, ei hän silloin saavuta vielä mitään lopullista eikä edes tietoa siitä, mitä manas on, ellei myös aatmaa-buddhi ole hänessä kehittynyt. Hänen pitää päästä tietoiseksi Jumalan Pojasta. Tässä on ero meidän inhimillisen korkeamman minämme eli manaksen ja Kristuksen välillä. Sillä usein kysytään, mikä ero on Kristuksen ja meidän korkeamman

minämme välillä. Eikö korkeampi minä ole sama kuin Kristus? Se ei ole Kristus, ennen kuin me otamme siihen Kristuksen vastaan. Korkeampi minämme voi kehittyä pelkästään manaksena, mutta se ei kehity lopulliseen päämääräänsä, ennen kuin se ottaa siihen Kristuksen kokonaan vastaan. Korkeampi minä on ikäänkuin Kristuksen, meidän Jumalan poikamme yksi ilmennyspuoli. Mutta se ei ole läheskään täydellinen, ennen kuin siihen tulee aatmaa-buddhi eli monadin toisetkin olemuspuolet. – Ja millä tavalla me sitten voimme ottaa vastaan Kristuksen siihen korkeampaan minäämme, joka nyt on varsinaisesti vain älyä ja järkeä? – Se ei olisi voinut tapahtua ennen kuin vasta miltei äärettömien kokemusten kautta, ellei tänne maan päälle aikojen aamulla olisi tullut toisista aurinkokuntamme tähdistä auttajia, jotka muodostivat niin sanotun Valkoisen Veljeskunnan. Nämä valkoiset viisaat ovat pitkin matkaa, siitä lähtien, kun ihmiskunta kokemuksineen syntyi maan päälle, sitä auttaneet. Ja me tiedämme, että ennen Jeesus Kristusta tämä auttaminen oli vähän toisenlaista, kuin mitä se nyt on. Se oli ihmisyksilöille vaikeampaa vastaanottaa. Nyt Jeesus Kristuksen jälkeen se on helpompaa. Sillä millä tavalla tuo Kristuksen vastaanottaminen korkeampaan minään tapahtuu? Miten se on mahdollinen? Miten me järjessämme, älyssämme, voimme tulla tietoiseksi Kristuksesta, ottaa vastaan Jumalan Pojan? – Sillä tavalla, että joku ihminen, joka on tietoinen Kristuksesta, jossa siis Kristus on ainakin jossakin määrin elävä, meitä auttaa. Ja millä tavalla hän meitä auttaa? – Olemalla sitä, mitä hän on. Ajatelkaamme aikaa ennen Jeesus Kristusta. Suuri opettaja ilmestyy ihmisten keskelle. Hän kertoo jotakin metafyyillisestä maailmasta, ja riippuen siitä, minkälainen kansakunnan älyllinen taso on, hän kuvaa näkymättömiä asioita sen mukaisesti. Mutta se ei ole pääasia. Pääasia on että hän korostaa omissa opetuksissaan jotakin moraalialia. Ja mitä on moraalialia muuta kuin sitä, että ihminen itse pyrkii ylöspäin ja eteenpäin kauneuteen. Moraalialia ei ole sitä, että noudatamme jotakin ulkonaisia lakipykälää, että tiedämme laissa kirjoitetun: „älä murhaa, sillä silloin sinut tapetaan” – niinkuin oli laita ennen. Taikka niinkuin on nyt: „älä murhaa,” – voit saada siitä kymmenen, kaksitoista vuotta kuolettavaa toimettomuutta. Se ei ole mitään moraalialia, että noudatamme pelosta tai jostakin muusta itsekkästä syystä jotakin lakimääräystä. Moraalialia on sitä, että ihminen sisässään tahtoo hyvää, tahtoo olla – niinkuin voimme sanoa – siveellinen olento. Tietysti käsitykset vaihtuvat aikojen mukana, mutta mitä ihminen korkeimmaksi hyväksi käsittää omana aikanaan, kun hän pyrkii ylöspäin ja itse on siveellisyyden laki, se on inhimillinen moraalialia. Kun ihmisten keskuudessa esiintyy sellainen ihminen, joka itse on moraalialinen olento, joka omassa persoonallisuudessaan tahtoo hyvää ja totuutta ja on esimerkkinä ja voimapatterina toisille – hän kertoo ihmisille myös taivaallisista asioista ja kuolemanjälkeisistä seikoista –, mutta pääasia on, että hän herätti heidän – joidenkuiden – moraalialisen minänsä. Joitakuita tuli hänen opetuslapsikseen. He heräsivät ja ihmetellen tunsivat sisässään jotakin uutta ja ajattelivat, että heidän täytyy tulla tuon opettajan kaltaiseksi. He pyrkivät häntä lähemmäksi. Ja me huomaamme, että hän vaati yhä enemmän, asetti yhä korkeampia moraalialisia vaatimuksia, ja silloin opetuslapset itse tulivat moraalialisiksi olennoiksi. Ja se merkitsi silloin, että aina sitä mukaa, kun he itse näkivät jotakin korkeampaa siveellisyyttä, he siinä omassa manaksessaan, järjessään, näkivät kuin vilaukselta aatmaa, henkeä; ja sitten he alkoivat pyrkiä sitä kohti ja toteuttaa sitä jokapäiväisessä elämässään. He näkivät esimerkiksi jotakin sellaista, ettei ketään saanut tappaa, ei mitään elävää olentoa, tai ettei saanut koskaan valehdella, ei pettää tai tehdä mitään epärehellistä. He näkivät silloin sitä puolta, jota nimitämme aatmaaksi. Ja kun he alkoivat toteuttaa noita vaatimuksia ja pyrkiä ylöspäin, kasvattaa itseään, he muodostivat buddhia. Ja korkeampi treenaus, niinkuin tiedämme, oli äärettömän vaikeaa ennen Jeesus Kristusta sentähden, että ihminen ei voinut nähdä Taivaallista Ihmistä ja täydellisyysihannetta tässä fyysisessä maailmassa, vaan hänen täytyi kasvattaa aina itseään niin, että hän pääsi ulos ruumiistaan. Silloin vasta hän saattoi kohdata Kristuksen. Eikä hän voinut sitä Kristusta ottaa alas päivätaajuntaansa. Sillä kukaan näistä viisaista, jotka ilmestyivät fyysisessä ruumiissa ja jotka olivat todella myöskin ihmisiä, jotka olivat siis meidän ihmiskuntamme ihmisinä pyrkineet, kukaan heistä ei osannut vielä saada Kristusta tänne alas asti, sillä mikään ruumis, minkä he saivat perinnöksi vanhemmiltaan, ei ollut niin puhdas, että Kristus olisi voinut läpäistä sen joka kohdassa. Kaikista korkein, puhtain ja ihmeellisin meidän ihmiskuntamme ihminen, joka sai Jumalan Pojan eli Kristuksen itseensä mahdollisimman suurena määränä, oli Buddha, joka eli joitakin satoja vuosia ennen Jeesus Kristusta. Hän sai aikaan niin paljon, niin paljon . . . Mutta hänkään ei ollut syntymästään asti niin puhdas ihminen, että hänen verensä olisi ollut aivan puhdas. Hän itse sitten puhdisti sitä; ja hän saavutti niin korkean täydellisyyden,

kuin siihen aikaan oli mahdollista saavuttaa. Hän oli ensimmäinen ihminen, joka saavutti buddha-asteen – niinkuin sanotaan. Mutta vasta Jeesus Kristus saattoi tuoda tuon Taivaallisen Ihmisen, tuon Jumalan Pojan eli Kristuksen, ruumiinsa joka atomiin, joka soluun. Hän oli ensimmäinen, esikoinen, ja hänen historiansa olikin erikoinen, niinkuin olen joskus koettanut esittää.²⁾

Ennen Jeesus Kristusta ihminen siis saattoi kyllä tulla moraaliseksi olennoiksi ja saada kristusvoimat vaikuttamaan itsessään sillä tavalla, että hän tietoisesti näki jotakin ja toteutti sitä elämässään. Mutta vasta Jeesus Kristus tässä persoonallisessa päivätajunnassaan näki Jumalan Pojan täydellisyyden ja vastaanotti itseensä Jumalan Pojan kaikessa täydellisyydessään. Hän oli ensimmäinen. Ja sen jälkeen on nyt myöskin ihmiskunnan suhde Jumalan Poikaan, tuohon näkymättömään Kosmillis-mystilliseen Kristukseen muuttunut sillä tavalla, että me ihmiset voimme nyt päivätajunnassamme nähdä, ensin vähän epätäydellisesti ja aavistaen, sitten yhä selvemmin inhimillisyyden ihanteen, Jumalan Pojan, sellaisena kuin hän on meidän Taivaallisen Isämme tajunnassa. Sen me ihmiset voimme nyt Jeesuksen jälkeen nähdä tässä meidän päivätajunnassamme. Ja sentähden me voimme nyt päivätajunnassamme pyrkiä myöskin kaikinpuolisesti kulkemaan ihannetta kohti aivan uudella tavalla. Me voimme nähdä – ja se on tärkein kohta – mitä on rakkaus, ja voimme kasvattaa itseämme sen mukaan, kehittää itseämme rakastamaan.

II

Kristus meidän puolestamme.

Oppi ja totuus Kristuksesta meissä – *Christus in nobis* –, josta edellä oli puhe, ja joka on sekä teoriassa että myöskin käytännössä sangen suuressa määrin unohdettu varsinkin täällä meidän protestanttisessa kirkossamme, tulee selvästi esille Uudessa Testamentissa, evankeliumeissakin – varsinkin sille, joka osaa niitä lukea – ja ennen kaikkea monissa kohdin Paavalin kirjeissä. – Tässä muistuu mieleeni eräs kohta Paavalin kirjeessä Kolossalaisille, jossa sanotaan näin:

„– sen salaisuuden, joka on ollut kätkeytyneenä maailman ajoista ja sukupolvista asti, mutta joka nyt on ilmoitettu hänen pyhillensä, joille Jumala tahtoi tehdä tietäväksi, kuinka suuri pakanain keskuudessa on tämän salaisuuden kirkkaus: Kristus teissä, kirkkauden toivo. Ja häntä me julistamme, neuvoen jokaista ihmistä ja opettaen jokaista ihmistä kaikella viisaudella, saattaaksemme jokaisen ihmisen täydelliseksi Kristuksessa; sitä varten minä vaivaa näenkin, taistellen hänen vaikutuksensa mukaan, joka minussa voimallisesti vaikuttaa.”

Kol. I: 26-29.

Paavali tässä selvästi sanoo, kuinka juuri „*Christus mysticus*”, jota vielä paremmin voimme nimittää muinaisia aikoja ajatellen „*Christus Cosmicukseksi*”, kuinka tämä **Kosmillinen Kristus** on ollut kätkeytyneenä ennen Jeesus Kristusta fyysiseltä tajunnalta, kuinka ihmiset tässä fyysisessä maailmassa ja fyysisessä tajunnassa eivät voineet päästä tietoisiksi tuosta Kosmillisesta Kristuksesta, Jumalan Pojasta, vaan kuinka se Jumalan Poika, se Kosmillinen Kristus, tuli tajuttavaksi ihmisille tässä fyysisessä maailmassa ja päivätajunnassa vasta Jeesus Kristuksen työn kautta. Sentähden Paavalikin niin voimakkaasti ja suurella ponnella teki työtä tuon uuden evankeliumin puolesta, koska se, joka oli ollut salattuna maailman alusta saakka, oli nyt tullut ilmi tässä fyysisessä maailmassa. Jumalan Poika oli Isän täyttämänä näyttänyt

²⁾ Kirjassa *Christosophian peruskysymyksiä, osa II*.

ihmisille, mikä on ihmisen täydellisyys, mikä on se päämäärä, johon meidän kaikkien tulee pyrkiä. Sillä se, joka Kristus Jeesuksen näki, näki Isän Jumalan – niinkuin sanotaan Uudessa Testamentissa. Ja Paavali sanoo myöskin tässä samassa kirjeessä Kolossalaisille Kristuksesta:

„– ja hän on näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen ennen kaikkea luomakuntaa syntynyt. Sillä hänessä luotiin kaikki, mikä on taivaissa ja mikä maan päällä, näkyvät ja näkymättömät, olivatpa ne valtaistuimia tai herrauksia, hallituksia tai valtoja; kaikki on luotu hänen kauttaan ja häneen; ja hän on ennen kaikkea, ja hänessä pysyy kaikki voimassa.”

Kol. I: 15-17.

Ja myöskin Paavali sanoo:

„Sillä Jumala näki hyväksi, että kaikki täyteys hänessä asuisi.”

Kol. I: 19.

Tässä myöskin Paavali niin selvästi puhuu Kosmisesta Kristuksesta, siitä Taivaallisesta Jumalan Pojasta, joka oli ennen kaikkea, sentähden että se oli meidän aurinkokuntamme niin sanoaksemme arkkitehdin piirros. Se oli se Isän, iankaikkisen Jumalan, täydellisyyskuva tästä meidän aurinkokunnastamme, ja me nimitämme sitä Jumalan Pojaksi ja Täydelliseksi Ihmiseksi, ihmisen ihanteeksi. Se on se ajatuskuva, joka tähän aurinkokuntaan nähden on ollut aikojen aamusta Isän tajunnassa, ja sentähden siis ennen kaikkea muuta siinä ja sen kautta on kaikki ilmennyt, mikä ilmennyt on. Täten se, mitä mekin julistamme Kosmisesta ja mystillisestä Kristuksesta, saa vahvistuksensa itse meidän omassa Pyhässä Testamentissamme. – Ja tämä muistuu erikoisesti mieleen sentähden, että kerran kun puhuin Kristuksesta, joka on meissä, niin eräs kuuntelija, joka nähtävästi oli uskovainen, kirkollinen kristitty, tuli kyynelsilmin esitelmän loputtua minun luokseni ja sanoi: „Mutta miksikä te ette puhu siitä Kristuksesta, joka kuoli ristinpuulla meidän puolestamme ja antoi verensä meidän puolestamme, että me tulisimme lunastetuiksi? Miksikä te ette puhu siitä, kuinka me ainoastaan Jumalan armosta pääsemme iankaikkisesta kadotuksesta? Minä toivon, että te puhuisitte juuri siitä, millä tavalla me Jeesuksen veren kautta pelastumme iankaikkisesta kadotuksesta.” – Hän oli hyvin harras ihminen eikä nähtävästi tarkoittanut mitään pahaa minulle, enemmän kuin sille sanomallekaan, jota julistin. Mutta hän kaipasi siinä sitä julistusta armosta ja verestä, mikä tavalliselle uskovalle on niin kallis ja läheinen. Minä en voinut antautua minkäänlaisiin selityksiin hänen kanssaan, sillä minulla oli kiire ja samoin hänelläkin. Mutta ajattelin surumieliin, kuinka paljon hämmennystä, mielensekaannusta ja tuskaa on saanut aikaan tuo keskiajan keksintö ikuisesta kadotuksesta. Onneksi siitä ei enää niin paljon saarnata. Ruotsin kirkot ovat jo hyljänneet opin perkeleestä ja ikuisesta kadotuksesta, niin että mekin voimme ilomieliin katsella tulevaisuuteen ja odottaa aikaa, jolloin kristikuntaa ei enää missään rasiteta noilla munkkien päähänpistoilla ja heidän väärin ymmärtämillään opeilla. He ovat käsittäneet väärin Uuden Testamentin sanat, ja senvuoksi keksineet noita julman julmia oppeja. Uutta Testamenttia, niinkuin Vanhaakin Testamenttia – ja yleensä kaikkia pyhiä kirjoja – on luettava ymmärryksellä. Muistuu mieleeni, kuinka tässä Uudessa Testamentissa nimenomaan sanotaan, että Jeesus avasi opetuslastensa silmät ymmärtämään pyhiä kirjoituksia. Pyhiä kirjoituksia ei voi lukea niinkuin jotakin matematiikan oppikirjaa, kielioppia tai romaania. Niitä täytyy lukea silmät auki, ensin huomaten kaikki sanat ja niin sanoaksemme selvän kirjaimellisen, fyysisen merkityksen. Ja silloin kun luemme, meillä ei saa olla toisen eikä toisen kirkon tai lahkon silmälaseja, vaan meidän täytyy lukea niitä kuin ihminen, joka etsii totuutta. Ja sitten kun eläydymme siihen, mitä näin fyysisesti meille selviää, sitten silmämme voivat mennä auki, niin että näemme ja ymmärrämme, mitä noihin sanoihin vielä kätkeytyy. Mutta omasta päästämme emme asettaa mitään ennakolta määrättyä merkitystä sanoihin, vaan meidän täytyy tunkeutua niiden omaan henkeen. – 'Kristus meissä' on siis oppi, on totuus, joka esitetään myöskin selvästi meidän omassa pyhässä kirjassamme Uudessa Testamentissa. Ja silloin on juuri hyvä lukea rinnan evankeliumien kanssa ainakin kohtia Paavalin kirjeistä.

Nyt meidän täytyy silloin kysyä: mitenkä voimme lähestyä tätä Kosmillista Kristusta, millä tavalla Kosmillinen Kristus voi tulla meille mystilliseksi Kristukseksi? Sillä Christus mysticus on Kosmillinen Kristus meissä, Kristus, joka asuu meissä. – Tuo totuus ei voi tulla meille eläväksi muuten kuin sen kokemuksen kautta, mikä Paavalille tapahtui Damaskuksen tiellä. Paavali, joka oli taistellut Jeesus Kristuksen sanomaa vastaan tietämättä, mikä se sanoma oli, joka oli nostattanut koko hänen hartaan sydämensä vihan kristillistä seurakuntaa vastaan, matkustaa Damaskukseen, ja tiellä kohtaa häntä merkillinen kokemus. Hän pysähtyy, näkee suuren valon, ja samalla näkee tuossa valossa Jeesus Kristuksen, joka sanoo hänelle: „Miksikä sinä minua vastustat”. Ymmärrämme, että Paavali ei nähnyt jonkun vainajan tavallista haamua. Sehän ei ole mitään niin merkillistä, sillä onhan hyvin usein tapahtunut ihmiskunnan historian aikana, että ihminen on nähnyt vainajan. Se ei ole mitään niin merkillistä ja järkyttävää. Jos Paavali olisi siis nähnyt vain tuollaisen vainajan, se ei olisi voinut häneen niin paljon vaikuttaa, vaikka hän lisäksi olisi huomannut, että se oli hyvä ja pyhä vainaja, sillä Paavali oli tutkinut näitä asioita, vaikka hän ei ollut meedio. Mikä se siis Paavaliin niin vaikutti, ja mitä hän näki? – Hän näki suuren valon, jossa Jeesus hänelle ilmestyi, jonka ikäänkuin personoituma Jeesus oli. Mutta se valo ympäröi myös Paavalin ja paistoi kuin aurinko, ja hän tunsi, että se valo oli hänessäkin. Ja hän tiesi silloin, että se oli Logos. Jumalan Sana, iankaikkinen Taivaallinen Ihminen, toinen Aadam, se alkuperäinen ihminen, josta koko ihmismaailma oli kuin heijastusta. Paavali näki tuon Taivaallisen Ihmisen ihanteen, ja näki kuinka Jeesus Kristus oli sen personoituma, sen täydellinen ilmennys. Paavali tosin tiesi, että profeetat ja kaikki pyhät miehet olivat ennen aina ilmentäneet Jumalaa ja että Jumala jossakin määrin oli asunut heissä. Mutta nyt Paavali näki tämän Jumalan Pojan, joka oli Jeesus Kristuksessa täydellisesti ilmennyt, näki, että se oli todellisuus, joka täytti koko maailman ja oli hänessäkin, Paavalissa. Sentähden tämä näky vaikutti Paavaliin niin järkyttävästi; ja hän ymmärsi, että Jeesus oli julistanut juuri tätä iankaikkista Jumalan Poikaa. Ja silloin Paavali tuli sokeaksi siitä suuresta kirkkaudesta. Paavali meni silloin jonkun pyhän kristityn luokse oppimaan, ja opiskeli siellä ja kasvatti ja hoiti itseään. Sitten hänkin lähti ulos maailmaan Kristuksen taistelijana.

Ja meidän täytyy kaikkien kysyä: millä tavalla me voimme lähestyä tuota Kosmillista Kristusta?, millä tavalla Kosmillinen Kristus voi tulla meissä mystilliseksi Kristukseksi?, mitenkä me saamme nähdä tuon ihmeellisen valon?, millä tavalla meidän tulee valmistaa itseämme? – Meidän ajatuksemme kääntyvät taakse päin kaikkiin noihin muinaisiin aikoihin, ja me kysymme: ovatko ihmiset vanhoissa uskonnoissa saaneet nähdä Jumalan Poikaa, joka oli olemassa ennen, kuin mitään muuta oli olemassa? – Ovat tietenkin, mutta he eivät voineet nähdä häntä päivätajunnassa. Heidän täytyi ensin läpikäydä pitkän pitkä ja vaativa itsekasvatus ja treenaus. Heidän täytyi tehdä suunnattoman paljon työtä itsensä kehittämiseksi, voidakseen sitten astua ulos ruumiistaan ja voidakseen näkymättömässä maailmassa nähdä tämän iankaikkisen Jumalan Pojan, tämän täydellisen Taivaallisen ihmisen, jonka kaltaiseksi heidänkin täytyi joskus tulla. Tuo tie oli pitkä ja vaivalloinen ennen maailmassa. – Onko se yhtä pitkä, yhtä vaivalloinen nyt? Voimme sanoa: sen ei tarvitse olla yhtä pitkä ja vaivalloinen, mutta tuon Kosmillisen Kristuksen luo tuleminen tapahtuu nyt samalla tavalla kuin ennenkin. Kosmillinen Kristus on vain nyt lähempänä meitä, sillä Kosmillinen Kristus tuli Jeesus Kristuksen kautta tähän inhimilliseen, tähän fyysilliseen maailmaan – ei aivan tähän karkean fyysilliseen, vaan tähän fyysillis-eetteriseen maailmaan. Ja sentähden on mystillinen Kristus nyt lähempänä meitä, ja tiemme on vähän lyhyempi Kristuksen luo, ja me voimme ymmärtää päivätajunnassamme näitä asioita. Nyt ei enää tarvita pitkää treenausta, ei tarvitse päästä ulos ruumiista, nähdäkseen toisessa maailmassa Kristuksen, vaan me voimme tässä näkyvässä maailmassa nyt ponnistaa ja päästä siinä näkemään Kristuksen. Kuitenkin on menetelmä sama kuin ennenkin, nimittäin se, että ihminen seuraa jotakin mestaria, jotakin opettajaa, vapahtajaa, viisasta, tietäjää, joka on kulkenut tuon tien. Tuskin missään uskonnossa on niin kauniisti ja yksinkertaisesti esitetty tätä asiaan kuin Buddhan opissa. Se on niin yksinkertainen, järkevä, sydämeen käyvä.

Tiedämme, että kun ihminen tulee buddhalaiseksi, silloin hän ensin hyväksyy tuon niin sanotun *tisaraan*.

Hän tekee tuon lupauksen seurata kolmea opasta:

„seuraan Buddhaa oppaanani”,
„seuraan (dharmaa) Lakia oppaanani”,
„seuraan Munkistoa oppaanani”.

Se on ensimmäinen lupaus, uskontunnustus, minkä ihminen tekee, kun hän tulee buddhalaiseksi. – Ajatelkaamme, kuinka yksinkertaista olisi, jos mekin kristikunnassa sanoisimme näin: minä otan Jeesus Kristuksen oppaakseni; minä otan Jeesus Kristuksen opin oppaakseni; minä otan Jeesus Kristuksen Veljeskunnan eli Pyhän seurakunnan oppaakseni. – Sitten buddhalainen, voidakseen ottaa niin sanotun „pansiilin”, saadakseen sen pyhän nauhan, joka osoittaa, että hän on buddhalainen, hän myöskin buddhalaisten pappien – jos käytämme sitä sanaa – eli munkkien edessä tunnustaa *Pansiilan*, nimittäin viisi Buddhan käskyä, jotka koskevat kaikkia ihmisiä. Sillä jos hän tahtoo todella tulla buddhalaiseksi, hänen täytyy luvata noudattaa noita käskyjä, jotka on mainittu buddhanopin katkismuksessa:³⁾

„Minä lupaan noudattaa käskyä olla tappamatta eläviä olentoja”,

„minä lupaan noudattaa käskyä olla varastamatta”,

„minä lupaan noudattaa käskyä kieltäytyä laittomasta sukupuoliyhdyntästä”,

„minä lupaan noudattaa käskyä kavahtaa valhetta ja kavaluutta”,

„minä lupaan noudattaa käskyä olla käyttämättä päihdytysaineita.”

Silloin hän on buddhalainen. Buddhan uskossa ei vaadita mitään ihmeellisiä dogmiuskoja, vaan ainoastaan, että ihminen kulkee Buddhan jäljissä. Ja me voimme sanoa, että jos ihminen tällä tavoin tulee buddhalaiseksi, tehden tämän tunnustuksen ja nämä lupaukset, hän tulee näkemään Kosmillinen Kristuksen päivätaajunnassaan, koska me nyt elämme Jeesus Kristuksen jälkeen. Buddhalainen ei tietysti nimitä sitä Kristukseksi; hän nimittää sitä ehkä *nirvaanaksi*, tuoksi ihmeelliseksi loistoksi ja kirkkaudeksi, jossa Buddha on, jossa Buddha esiintyy hänelle. Hän näkee Buddhan siinä nirvaanassa, nirvaanan saavuttaneena. Myöhemmin hän arvatenkin kohtaa Jeesus Kristuksen.

Kuinka sitten me ihmiset täällä länsimailla, jotka olemme saaneet kuulla Jeesus Kristuksesta, jotka olemme tulleet, niinkuin sanotaan, jo lapsina kristityiksi, kuinka me voimme tulla todellisiksi kristityiksi? Kuinka voimme me täällä länsimailla päästä tietoon siitä, mikä Kristus on, ja kuka Jeesus Kristus on? – Tietenkin samalla tavoin kuin buddhalaiset itämailla. Vaikkemme osaisikaan tunnustaa tuota tisaraanaa, jonka buddhalaiset tunnustavat, niin voimme tehdä sen siinä muodossa kuin äsken mainittiin, että otamme Jeesus Kristuksen oppaaksemme. Eurooppalaisissa kirjoissa on tavallisesti käännetty tisaraana: „– minä otan Buddhan *turvakseni*”. Oppineet buddhalaiset itse ovat huomauttaneet, että se ei ole hyvä käännös, vaan sen pitää olla: *oppaakseni*. Buddhalainen kammoaa kaikkea sellaista sentimentaalisuutta, joka voisi tehdä ihmisen jollakin tavoin riippuvaksi toisesta ihmisestä. Se on heistä luonnotonta tunteellisuutta. – „Minä otan Buddhan oppaakseni, mutta minun itse täytyy kulkea tiellä.” Samalla tavoin täytyisi meidän täällä länsimailla sanoa – ei siis, että minä otan Jeesus Kristuksen *turvakseni*, vaan: minä, otan Jeesus Kristuksen *oppaakseni*, otan Pyhän seurakunnan oppaakseni. Ja kun niin olemme sanoneet ja tunnustaneet tämän uskon, meidän sitten täytyisi tehdä lupaus elää Jeesuksen viiden käskyn mukaista elämää:

³⁾ Olcott: „Buddhalainen katkismus.” Toinen painos ilmestynyt nimellä „Näin puhui Buddha”.

„minä lupaan noudattaa käskyä olla suuttumatta keneenkään”;

„minä lupaan noudattaa käskyä olla puhdas sukupuolisesti”;

„minä lupaan noudattaa käskyä olla täysin rehellinen ja yksinkertainen sanoissani”, olla lupaamatta tulevaisuuden suhteen mitään sellaista, mitä en ehkä kykenekään täyttämään, ja olla rehellinen ja totuudenmukainen”;

„minä lupaan olla vastustamatta pahaa”;

„minä lupaan noudattaa käskyä rakastaa kaikkia.”

– Nämähän ovat, niinkuin tiedämme, Jeesuksen ns. Vuorisaarnan viisi käskyä. Jos kristikunta keskittyisi tällaiseen uskontunnustukseen, niin, minä uskon, että elämä täällä länsimailla ja yleensä kristikunnassa olisi toisenlainen, kuin mitä se on. Kristityt eivät ole ollenkaan tienneet, mitä kristinusko on. He eivät ole tunteneet Jeesus Kristusta eivätkä Kosmillista Kristusta, sillä Jeesus Kristusta ei voi tuntea, ellei tunne Kosmillista Kristusta. Ja nyt meidän päivinäemme emme voi ollenkaan lähestyä Jeesus Kristusta, emmekä häntä ymmärtää, ennen kuin opimme tuntemaan kaikkia toisia uskontoja, pyhiä ihmisiä, vapahtajia, ihmiskunnan auttajia, ennen kuin tutustumme muitten vanhojen uskontojen oppeihin ja heidän vapahtajiinsa, sillä kuinka voimme edes toivoa ymmärtävämmä Jeesus Kristusta, tulla heti kaikista täydellisimmän luokse, jossa silmäme heti sokaistuvat, ellemme ensin vähitellen ole oppineet näkemään mitä hyvää, korkeata, kirkasta, on noissa toisissa suurissa lähettiläissä. Sentähden tie Kristuksen luo tänä päivänä käy kaikkien vanhojen uskontojen kautta – jos on liikaa sanoa **kaikkien**, niin ainakin **suurimpien** vanhojen uskontojen kautta –, että käsittäisimme, millä tavoin ihmiskuntaa kaikkina aikoina on johdettu. Ei riitä se, että koulussa sanotaan: Jumala antoi ihmisten ensin koettaa parastaan, ennen kuin hän lähetti poikansa – ja että kaikki vanhat uskonnot ovat ihmisten tekoa; ainoastaan juutalaisten uskonto on ikäänkuin Jumalan kautta tullut, koska Jumala on silloin inspiroinut profeettoja, Moosesta ensimmäisenä ja sitten toisia; Jumala oli valinnut yhden kansan ja valmisti Poikansa tuloa; mitä sen kansan profeetat puhuivat, se oli Jumalan sanaa. – Näinhän opetetaan kouluissa. Mutta mihin se on vienyt? Siihen, että me emme ole ottaneet vaarin edes siitä Kristuksesta, joka ilmeni Jeesuksen kautta. Emme ole ottaneet selvää hänen opistaan. Olemme keskittyneet vanhaan juutalaiseen uskontoon, ja emme ole edes siitä välittäneet. Eihän kristikunta noudata todellisuudessa edes vanhaa juutalaista uskonnonopetusta, edes Mooseksen käskyjä, – enemmän kuin juutalaiset itsekään. Sillä eikö Mooseksen käskyssä sanota suoraan: älä tapa! Mutta katkismuksessa ja kouluissa neuvotaan heti, – kun kysytään: eikö tappaminen ole aina kielletty, – tässä toisin Jumala kieltää Mooseksen käskyjen mukaan tappamisen, ja se onkin kielletty, mutta jos esivalta käsksee, silloin se on luvallista, tai sodassa on tappaminen oikeutettu.

– Näin sanotaan katkismuksessa. Minkä tähden sekoitetaan jo lapsesta alkaen moraaliset asiat? Miksi emme sano suoraan: me emme pidä Mooseksesta enemmän kuin muistakaan pyhistä miehistä ja noudata heidän käskyjään. Historiallinen kehitys ei ole vienyt vielä siihen, että osaisimme noudattaa jonkun suuren lainlaatijan käskyjä, vaan meidän täytyy tappaa. Meidän täytyy käydä sotaa, kun vihollinen hyökkää maahan, ja meidän täytyy tappaa heidät, ennen kuin he ehtivät tappaa meidät. Sillä tavalla täytyy opettaa suorastaan lapsille. Minkä tähden elämme itsepetoksessa? Miksi emme sano heille suoraan: meidän ihmiskuntamme elämä on vielä aivan muuta, kuin mitä suuret profeetat ovat opettaneet. Silloin voisimme lisätä, niinkuin totuus todella on: mutta yksilöille profeetat ovatkin opetuksensa tarkoittaneet. Kun Buddha sanoi: „*älä tapa*” – kaikki viisaat ovat sanoneet samoin, se ei ole mikään uusi sanoma ihmiskunnalle –, niin ihmiset eivät ole suurina joukkoina voineet sitä noudattaa. Kun vihollinen hyökkäsi maahan, täytyi tapella ja tappaa. Kristikunnassa pitäisi opettaa: me emme ole kristittyjä, emme edes juutalaisia; emme osaa noudattaa Mooseksen käskyjä. Mutta pitäisi lisätä: jos joku teistä nuorukaisista on niin jalo, että hän osaa kulkea Mooseksen tai Buddhan tai Kristuksen jäljissä, silloin me tahdomme kunnioittaa häntä. Vaikka me

tapamme toisia esimerkiksi sodassa, me kunnioitamme sitä ihmistä, joka voi kieltäytyä murhaamasta, joka tahtoo noudattaa mestarin käskyä. – Voi, kuinka me olemme äärettömän alhaalla täällä kristikunnassa, sillä jos joku ihminen sanoo: minä en voi mennä sotaan, koska Kristus sen kieltää, – niin mitä me teemme hänelle. Maailmansodan aikana oli tuhansia nuorukaisia, jotka sanoivat: „Minä tahdon seurata Kristusta ja kieltäydyn tappamasta; Kristus on käskennyt rakastamaan kaikkia; me pidämme saksalaisia veljinämme.” Heidät pantiin vankeuteen. Tuhansia ihmisiä virui vankiloissa sentähden, että he uskalsivat tunnustaa tahtovansa seurata jotakin korkeampaa, todellista moraalialia, eivätkä tahtoneet heittäytyä moraalittomiksi. – Ennen Kristusta oli uljuus sodassa korkeinta moraalialia, Kristuksen jälkeen ei ole enää niin. Ihminen, joka tahtoo seurata jotakin suurta mestaria, tunnustaa tietenkin, että sellaiselle ihmiselle, joka ei ymmärrä tätä mestarin korkeinta ihannetta, hänelle on korkeinta moraalialia mennä sotaan isänmaan puolesta. Se on miehekkäämpää kuin nautiskella, syödä, juopotella, elää naisten kanssa jne. Paljon jalompaa on mennä kuolemaan isänmaan puolesta. Niitä nuoria miehiä täytyy pitää miehinä, jotka osaavat kieltäytyä persoonallisista nautinnoista ja lähtevät vuodattamaan vertaan isänmaan puolesta. Jokainen Kristuksen seuraaja tunnustaa sen. Se on kunnian tie, joka antaa sotilaille rohkeutta. Tosiasia on, että kun mies menee ensi kerran sotaan, hän pelkää kauheasti. Häntä täytyy rohkaista ryyppyillä, jos se on mahdollista, tai pidetään jumalanpalveluksia ja soitetaan. Siten hänen tajuntansa ikään kuin hämärtyy. Ja sillä hetkellä, kun rynnäkkö alkaa, hän ei tiedä mistään, vaan näkee vain punaista. – „Se on kauheata, kun täytyi virua juoksuhaudoissa. Entä sitten tuo väijyminen ja sieltä ampuminen. Se on ihmiselle kauheata. Kuinka moni tuli siellä hulluksi?”. Näin kertoi minulle eräs nuori ruotsalainen upseeri, joka oli ollut Saksan puolella Ranskan rintamalla. Hän sanoi, ettei kukaan siviili-ihminen aavista, mitä helvettiä se on. Ja sentähden meidän täytyy kunnioittaa, rakastaa, ihailla . . . niitä ihmisiä, jotka siihen antautuvat. Kyllä se on suurenmoista ja jaloa! Kyllä mestarikin tietää sen ja katselee koko lailla vakavasti niitä ihmisiä, jotka lähtevät sotaan. Se on heidän karmansa, vielä heidän koulunsa; ja väärinhän olisi sodasta kieltäytyessään vedota pelkoon tai epämiehekkyyteen. Se olisi hirmuisen väärin. Päinvastoin, ihmisen täytyy olla hyvin mieheks, ennen kuin hän voi miehekkyydestä kieltäytyä, nousta rohkeutensa yläpuolella ja kohdistaa miehekkyytensä ja rohkeutensa siihen, että tahtoo kulkea mestarinsa jälkiä.

– Sentähden me voimme lähestyä Kosmillista Kristusta ja samalla päästä näkemään oman Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen ainoastaan sillä tavoin, että noudatamme hänen käskyjään, sillä Kosmillisen Kristuksen ymmärtäminen ja näkeminen ja Jeesus Kristuksen tapaaminen ei tapahdu minkäänlaisessa tunnehuumassa, hysteriassa, tai uskonpuuskassa, ei minkäänlaisessa yht'äkkisessä heräämisessä, vaan ainoastaan silloin, kun ihminen on vakavasti ja tosi teolla noudattanut Jeesuksen käskyjä, elänyt Jeesuksen hengessä ja täyttynyt, niinkuin Jeesus sanoo, Pyhällä Hengellä. Sillä meidän täytyy täytyä sillä Pyhällä Hengellä, joka Kristuksesta lähtee. Kun se on meissä vaikuttanut ja puhdistanut meidät, tehnyt meidän sielustamme ikäänkuin neitsyen, silloin lähestymme sitä hetkeä ja sitten tulee se hetki – emme voi määritellä milloin se tulee; se tulee silloin, kun se tulee, – jolloin näemme Kosmillisen Kristuksen ja siinä Jeesus Kristuksen.

Sitten meidän on käsiteltävä kristuskysymyksen sitä puolta, jota nimitetään: Kristus meidän puolestamme – *Christus pro nobis* – ja josta myöskin Uusi Testamentti silmin nähtävästi puhuu. Kuinka kieltää sitä, ja sanoa, ettei Paavali koskaan ole puhunut mistään sovituksesta tai lunastuksesta, kun näemme selvästi ottaessamme esille Paavalin kirjeet ja lukemalla niitä totuudenetsijöinä, että hän puhuu siitä, kuinka Jeesus Kristus on kuollut meidän puolestamme, ei siis ainoastaan siitä, että hänet surmattiin, koska me olimme pahoja, ja koska emme osanneet ottaa vastaan Jumalan Poikaa. Paavali puhuu myöskin siitä, kuinka Jeesus Kristus kuolemallaan lunasti meidät jostakin pahan vallasta ja sovitti meidät Jumalan kanssa. – Huomaamme kyllä paljon muutakin kuin vain tämän, mutta juuri tämän huomaamme selvästi. – Miten meidän on tämä ymmärrettävä? Onko Paavali noilla sanoillaan tarkoittanut vallan muuta, kuin mitä hän on kirjoittanut, vai onko hänen sanoissaan Jeesuksen lunastustyöstä todella jotakin perää? – Ja kun tällä tavoin lähestymme tätä suurta ja ihmeellistä kysymystä, jonka voimme sanoa vaivanneen kristikunnan päätä nämä 1700 vuotta, silloin me kyllä huomaamme jotakin, vaikka emme sitäkään huomaa ilman kokemusta, sillä

meidän täytyy aina samalla kokea jotakin. – Paavali oli tehnyt nämä kokemukset. Silloin on kaksi asiaa, jotka meidän on ymmärrettävä, jotta saisimme käsityksen siitä, mitä on tarkoitettu tuolla Kristuksen, Jumalan Pojan lunastuksella, mitä se todellisuudessa on? Jokainen voi sen kokea. Ensimmäinen on, että Kristuksen avulla saamme nähdä ja tuntea ja tietää, että Kosmillinen Kristus on mystillisenä Kristuksena meissä, kun teemme Paavalin Damaskus-kokemuksen. Kuinka voisimme ymmärtää häntä, elleimme mekin tee samaa kokemusta. Kun olemme sen tehneet, niin huomaamme, kuinka meidän minätajuntamme silloin nousee korkeampaan minään. Se on hyvin salaperäinen käsite. Ennen meillä ei ollut mitään tietoa korkeammasta minästä. Olimme tietoisia vain siitä persoonallisesta minästä, jossa aina elämme. Kun tämä kokemus tapahtuu, me nousemme korkeampaan minäämme. Ei kuitenkaan sillä tavoin, että kadottaisimme persoonallisen tietoisuutemme, vaan päin vastoin siten, että se kirkastuu ja nousee siihen korkeampaan minään. Tulemme persoonallisesti tietoisiksi korkeammassa minässämme, ikäänkuin personoimme korkeamman minän. Se on siinä minässä silloin, kun näemme nuo asiat, sillä ei tämä persoonallinen, fyysillinen silmä voi nähdä sellaisia asioita, eikä myös tavallinen astraalisilmä voi sitä nähdä. Voimme olla selvänäköisiä, mutta emme voi nähdä Jeesus Kristusta todellisuudessa, jolleimme nouse persoonallisessa tajunnassamme korkeampaan minään. Se on sellainen kirkastuksen hetki, niinkuin Paavali sanoo: „*Kristus teissä, kirkkauden toivo*”, tai kuten esimerkiksi englantilainen Uusi testamentti tulkitsee *kunnian toivo*. Kirkkaus on juuri tuo valo ja samalla jotakin kunniaa, jotakin jumalallista. Se on Kristus meissä, joka voi tuon vaikuttaa. Ja ennen kuin me olemme eläneet Pyhässä Hengessä seuraamalla Jeesuksen käskyjä, ei Kristus voi siten vaikuttaa meissä. Mutta kun Kristus saa meihin vaikuttaa, niin meidän persoonallinen tajuntamme nousee tuohon korkeampaan minään, ja me olemme siinä aivan tietoisia. Jos silloin esimerkiksi katselemme, voimme kyllä nähdä tuon pöydän ja pilarin, mutta samalla meidän persoonallinen tajuntamme ei välitä tuosta pöydästä ja pilarista, vaan nousee korkeampaan minäämme, ja siinä tajunnassa me voimme huomata – tämä on tosin kokemus, joka tulee myöhemmin –, että me olemme puetut – niinkuin evankeliumissa sanotaan – häävaatteisiin, kirkastuksen pukuun, – vaikka siis olemme samalla tietoisina tässä fyysisessä maailmassa. Ja silloin me näemme Kristuksen, Kosmillisen Kristuksen ja Jeesus Kristuksen. Ja silloin meidän tajuntamme huomaa hyvin merkillisen seikan. Ensi kerralla se tietenkään ei voi tehdä kriittisiä huomioita, mutta kun saamme kokea sitä, niin voimme huomata, että olemme unohtaneet kaiken pahan, kaikki omat syntimme, kaikki omat heikkouksemme ja vikamme, vajavaisuutemme ja epätäydellisyytemme. Emme enää tiedä mistään epätäydellisyydestä. Emme tiedä, olemmeko täydellisiä, mutta kaikki paha on poissa meidän mielestämme, ja tunnemme, että olemme saaneet kaiken anteeksi, että olemme jollakin tavoin lunastetut. Meillä on aivan selvä tietoisuus ja huomio: olemme lunastetut, pelastetut kaikesta pahasta. Me emme siinä tajunnassa ja siinä tilassa voi tietää mitään mistään pahasta, ja silloin me huomaamme, että Kristus on siis pelastanut meidät pahasta, Kristus, Jumalan Poika, on lunastanut meidät. Meidän korkeampaan minäämme – me voimme myöhemmin, jos osaamme tutkia asiaa – ei nouse, ei ylety mitään tietoa pahasta, ei mitään tietoa epätäydellisyydestä. Sentään se on kyllä aivan luonnollista. Mutta me emme olisi päässeet tietoisiksi korkeammassa minässämme, ellei Kristus olisi siinä syntynyt. Kosmillisen Kristuksen avulla ja sen kautta olemme tulleet tietoisiksi korkeammassa minässämme. Siinä olemme lunastetut, ja me näemme Isän tiedämme Isästä, ja tiedämme olevamme Jumalan poikia, Jumalan kirkkauden kanssaperillisiä Jeesuksen kanssa. Kaikkia näitä ihmeellisiä asioita silloin tiedämme, ja silloin meille persoonallisesti ovat toteutuneet Uuden Testamentin ja todellisen kristinuskon sanat, että Kristus on meidät lunastanut pahasta.

III

Jeesus Kristus lunastajana.

Kristuksen lunastustyö tuntuu ensin ihmiselle käsittämättömältä ja järjettömältä, kun hän alkaa ajatella järkevästi maailman menoa ja etsiä totuutta. Kun hän sitten tulee teosofiksi ja saa kuulla jälleensyntyemisestä ja karmasta, saa kuulla, että luonnossa ja elämässä yleensä vallitsee ehdoton järjestys, vallitsee syyn ja seurauksen laki, niin että kaikki, mitä tapahtuu ja tavallaan mitä ihminen tekee, on saanut alkunsa jostakin edellä käyvistä syistä, niin ettei mitään tapahdu umpimähkään, ja ettei mitään epäjärjestystä ole olemassa, ettei mikään teko, mikään ajatus tai tunne jää ilman seurausta, – kun hän saa kuulla tästä *karman* laista, niinkuin sitä itämailla on nimitetty, – hän riemastuu, sillä silloin elämä hänelle selviää. Nyt hän ymmärtää, kuinka asiat ovat ja minkä tähden kaikki on, niinkuin on; toisiaan seuraavissa jälleensyntymissä ihminen kantaa seuraukset menneistä teoistaan, ajatuksistaan, tunteistaan ja pyrkimyksistään. Hän itse sielullisena, persoonallisena olentona on tulos siitä, mitä hän ennen on ajatellut, tuntenut, tahtonut, yrittänyt; ja hänen ulkonaiset olosuhteensa, se mitä hänelle elämässä tapahtuu, on hänen karmaansa, seurausta hänen menneistä teoistaan. Siten elämä saa selityksensä, ja nuori teosofi riemuitsee siitä, että olemassaolossa vallitsee ehdoton oikeus, josta ei missään tapauksessa voi poiketa. Mitään ei voi koskaan saada anteeksi siten, että ihmisen ei esimerkiksi tarvitsisi kärsiä pahasta teostaan. Sillä tavoin ei mitään voi tehdä olemattomaksi, vaan ihminen kantaa tekonsa seuraukset. Tämähän tuntuu niin lohdulliselta nuoresta totuudenetsijästä. Hänen mielestään elämä on saanut nyt suuren sisällön. Joltakin uskovaiselta tai papilta hän voi sitten kuulla kysymyksen: „Mutta voiko tuollainen karmaan uskova myöskin kuolla ja astua aivan rauhallisesti tuonen joen poikki? Voiko astua Herran eteen rauhallisena, vaikka tietää olevansa suuri synnintekijä?” – Silloin nuori teosofi heti riemuiten vastaa: „Kuinka ei voisi?” Päin vastoin, juuri se, että hän tietää oikeuden vallitsevan maailmassa, tekee hänelle kuolemankin niin ihanaksi.” – „Jaa-a”, voi sanoa sellainen uskovainen tai pappi, – „sinä olet nuori, etkä tiedä mitään kuolemasta; et ole nähnyt ihmisten kuolevan, mutta me, jotka olemme nähneet, tiedämme kuinka paljon merkitsee heille, että he saavat, uskovat saavansa syntinsä anteeksi. Ei kukaan tavallinen ihminen, jota elämässään on painanut synnin taakka, voi kuolla rauhallisena ja uskalla astua Herran eteen, jollei hän edes viimeisinä hetkinään saa tietää, että hänen syntinsä ovat anteeksi annetut.” – „No niin”, sanoo nuori teosofi, „sen kyllä voi uskoa ihmisestä, joka ei ole ymmärtänyt eikä saanut kuulla, että täytyy koettaa kasvattaa itseään ja tulla paremmaksi ihmiseksi. Sellainen ihminen tietenkin arkailee ja pelkää kuolemaa. Hänellä ei ole varmuutta, koska hän ei ole kuullut jälleensyntyemisestä eikä *karman* laista. Tietenkin hän pelkää kuolemaa ja ajattelee: 'Mikähän minua odottaakaan kuoleman tuolla puolen, kun olen tällainen suuri syntinen.' Kuinka silloin voisikaan rauhallisesti kuolla. Se on luonnollista, kun ihminen on jäänyt aivan tietämättömäksi sellaisista suurista asioista kuin esimerkiksi karmasta.” – „Mutta” – sanoo pappi – „sittenkin järki menee sekaisin. Ei sitä silloin jaksa muistaa karmaa ja jälleensyntymistä. Eivät ne auta kuoleman hetkellä, sillä silloin ihminen on aivan avuton. Hän huutaa vain Jumalaa ja Vapahtajaansa, jos ei ääneen niin hengessään. Hänelle tekee hyvää, kun hän saa kuulla, että on olemassa sovittaja ja lunastaja, joka on kuollut hänen puolestaan ja joka voi viedä hänet paratiisiin Herran luo, pelastaa hänen sielunsa.” – No, sitä ei teosofi vielä nuorena ota uskoakseen, mutta vanhempana hän voi kyllä myöntää, että sellaista ihmistä, joka ei ole ollut vakava totuudenetsijä, auttaa, kun hän saa kuulla lunastuksesta ja että hän pääsee kuitenkin Jumalan eteen eikä joudu iankaikkiseen kadotukseen. Hän ymmärtää sen vanhempana, vaikka hän samalla surkuttelee, että ihmisiä on pidetty ja kasvatettu sellaisessa pimeydessä, että on opetettu pienestä pitäen, että Jumala on julma, että Hän on varannut iankaikkisen kadotuksen useimmille, melkein kaikille. Sillä ei kukaan voi olla täysin varma, ettei hän joudu iankaikkiseen kadotukseen. Uskon tosin, että nykyään ei enää niin paljon kuin ennen korosteta ikuista kadotusta. Ruotsissa se on pantu pois päiväjärjestyksestä. Siellä ei uskota enää perkeleeseen eikä ikuisen kadotukseen, sillä Ruotsin viimeinen arkkipüspa sai aikaan, että niihin viittaavat kohdat poistettiin kirkonopista väärinä ja käsittämättöminä, Jumalan hengen vastaisina. Sentähden voimme iloita, että siellä on toisin – ja ehkä muuallakin. On sitä valoa tullut tänne Suomeenkin. Ei täälläkään enää puhuta niin paljon kadotuksesta, johon kukaan ihminen ei oikein voisi uskoakaan tulematta hulluksi. Sentähden ihmisten mieli täälläkin protestanttisessa Suomessa käännetään enemmän tuon valoisan asian puoleen, että on valmistettu ikuinen autuus, pelastus ja lunastus. Puhutaan enemmän siitä armosta, joka tulee Jeesus Kristuksen kautta ja jonka avulla ihminen saa ikuisen elämän, ikuisen autuuden kuoleman jälkeen. Ja sentähden ehkä ei ole enää niin kovin synkkää, kuin joitakuuta vuosikymmeniä ja vuosisatoja

sitten on ollut. Joka tapauksessa on jokaisen ihmisen, joka etsii totuutta ja tutkii sitten maailman kaikkia uskontoja ja tulee teosofiksi, velvollisuus ymmärtää, että olemassaolo on hyvin järjestetty, että siinä ei todellakaan voi olla mitään poikkeusta laista; jos laki kerran on olemassa, silloin siitä ei poiketa. Me voimme kyllä poiketa inhimillisistä laeistamme kuinka paljon tahansa, uudistaa ja mullistaa ne kokonaan, mutta elämän lakia ei voi sillä tavalla muuttaa. Jos kerran elämässä vallitsee laki ja järjestys, silloin se vallitsee. Jumala ei anna itseään pettää, niinkuin Paavali sanoo – ja Jeesuskin sanoo, että kaikki on maksettava viimeiseen ropoon saakka. Ihminen ei voi päästä tekojensa, ajatustensa ja tunteittensa seurauksista, vaan karman laki vallitsee kaikessa. Yhtä hyvin sitä voisi nimittää kyllä Jumalan oikeudeksi tai muullakin nimellä, mutta vanha järkevä nimitys on karman laki, joka merkitsee, että oikeus ehdottomasti vallitsee maailmassa, että kaikki, mitä me kylvämme, sen myöskin saamme niittää – niinkuin Uudessa Testamentissa sanotaan. Siitä ei päästä yli eikä ympäri. Ja kun näemme ja ymmärrämme tämän ja tulemme vakuuttuneiksi siitä, että näin on Uudessa Testamentissa ja todellisessa kristinuskossamme opetettu, että Jeesus Kristuskin on tarkoittanut, että maailmassa on laki olemassa, silloin meidän päinvastoin pitää kysyä itseltämme, toisilta ja viisaammilta: mitä sitten tarkoittaa tuollainen opetus lunastuksesta, josta meidän kristitty maailmamme on puhunut vuosisatoja; mitä tarkoitetaan anteeksiantamuksella, johon Uusi Testamentti myöskin yhtämittaa viittaa? – Meidän pitäisi kysyä sitä eikä ottaa lunastusoppia pohjajärjestelmäksi ja sitten sen valossa ajatella, mitä tarkoitetaan sillä kun sanotaan: „sitä ihminen niittää, mitä kylvää”. Käytännöllisesti katsoen on dogmaattisessa kristikunnassa, kirkoissa, jäänyt se toisarvoiseksi kysymykseksi. Se on kuin korupuhetta, turha lause; ja turhahan se on, jos asiat voidaan kääntää niin, että ihmisen ei tarvitse niittää, mitä on kylvänyt, jos asia on niin, että ihminen, joka on ollut ryöväri tai mikä rikollinen tahansa, voi saada kaikki rikoksensa pois pyyhkäistyksi, niin ettei hänen teoistaan, ajatuksistaan ja tunteistaan ole mitään jäljellä, vaan että Jeesuksen veri on pessyt hänen vaatteensa puhtaiksi ja että hän voi astua Jumalan valtaistuimen eteen viimeisen tuomion jälkeen. Tuo väite Uudessa Testamentissa, että „mitä ihminen kylvää, sen hän niittää” olisi silloin turha ja järjetön, sillä silloinhan Jumala antaisi aina pettää itseään, ja ihmisen ei tarvitsisi niittää, mitä on kylvänyt. Jos olisi olemassa sellainen anteeksiantamus, että ihmisen ei tarvitsisi vastata sen seurauksista, mitä väärää on tehnyt, ajatellut, tuntenut, ei olisi mitään oikeutta olemassa. Ei olisi muuta kuin ihmeellinen oikullisuus maailmaa hallitsevassa jumalallisessa tyrannissa, joka antaa toisille kaikki anteeksi, mutta toisille ei mitään, vaan antaa heidän kärsiä ikuisesti. Hän, tyranni, ikäänkuin saa tyydytystä siitä, että tekee ääretöntä vääryyttä joillekin, jotka ovat syyttömiä olemassaoloonsa, ja viihdytystä omalletunnolleen siitä, ettei sitten välitä toisten synneistä mitään. Ikäänkuin Jumala olisi joku sellainen tyranni, joka ei itse tiedä, mitä tahtoo, joka ei ole edes yhtä hyvä kuin oikeudentajuinen ihminen. Mutta kun lähdemme siitä edellytyksestä, että nuo sanat, „mitä ihminen kylvää, sen hän niittää”, pitävät paikkansa, silloin kysymme: mitä merkitsee sitten syntien anteeksi antaminen ja mitä merkitsee lunastus? – Tulokoon tässä heti ohimennen sanotuksi, että syntien anteeksiantamisessa on eräs käytännöllinen puoli, josta Uudessa Testamentissa itse Jeesus nimenomaan sanoo: „*Jos tabdotte, että teidän Taivaallinen Isänne antaa teille anteeksi, niin antakaa tekin toisillenne anteeksi; sillä kuinka teidän Taivaallinen Isänne voisi antaa teille anteeksi, jos te ette anna anteeksi toisillenne*”. Jeesus on täten antanut uuden, käytännöllisen neuvon meidän yhteiselämäämme varten. – Kun Pietari kysyi: „Kuinka monta kertaa minun pitää antaa anteeksi veljelleni; riittääkö seitsemän kertaa?” – Jeesus vastasi: „Seitsemänkymmentä kertaa seitsemän”, – siis yhtämittaa. Ja se merkitsee, että jos meidän sydämemme ei ole oppinut niin helläksi, äidilliseksi, veljelliseksi, että se ei tiedä ja voi muuta kuin antaa anteeksi sille, joka rikkoo meitä vastaan, kuinka voisimme toivoa pääsevämme yhteyteen sen meidän Taivaallisen Isämme kanssa, joka on itse anteeksiantamus, joka on itse suuri rakkaus, jolle elämä itse ja hänen oma elämänsä on pelkkää rakkautta ja pelkkää toisten puolesta kärsimistä.

Edellä oli puhe siitä, kuinka lunastus eräältä kannalta on ymmärrettävä siten, että me ihmiset voimme totuudenetsijöinä nousta tajunnassamme niin sanottuun korkeampaan minäämme eli, niinkuin sitä myös nimitetään, Taivaalliseen Isäämme, sillä meidän korkein minämme on: „Teidän Isänne, joka on taivaissa”. Hänen luokseen meidän persoonallinen tajuntamme voi nousta. Ja lunastuksen psykologinen puoli on juuri siinä, että meidän persoonallinen tajuntamme, minätajuntamme, nousee tuohon sisimpään suureen sisätajuntaan. Ja se tapahtuu Kristuksen avulla, niinkuin mainitsin, juuri sen perusteella, että Kristus on

laskeutunut niin alas tähän eetterimaailmaan, että Kristuksen vaikutus Pyhänä Henkenä voi tuntua meidän päivätajunnassamme; ja sen avulla sitten voimme nousta tuohon sisimpään itseemme, jota nimitämme myöskin Taivaalliseksi Isäksemme. Silloin tunnemme siinä, että kaikki on yhtä riemua, iloa, anteeksiantamusta. Ja se ei voi tapahtua meille, me emme voi päästä yhteyteen sisimmän itsemme kanssa, joka on pelkkää rakkautta, jollemme me ole oppineet erästä aivan välttämätöntä keinoa, nimittäin oppineet ja tottuneet aina antamaan anteeksi. Se merkitsee kyllä, että meidän sydämemme saa aina vuotaa verta, sillä me saamme ottaa kuin toisten pahat teot, synnit kantaaksemme ja kärsimme heidän puolestaan. Se tapahtuu rakkaudesta. Kun me annamme anteeksi heille, niin he saavat siitä suurta lohdutusta ja apua omissa ponnistuksissaan ja pyrkimyksissään. Ja juuri se, että aina annamme anteeksi heille, vaikuttaa sen, että voimme nousta Taivaallisen Isän tajuntapiiriin; Pyhän Hengen kautta, Kristuksen avulla Isän luokse. Ja koska se Taivaallinen Isä on pelkkää rakkautta ja anteeksiantoa, me emme voi hetkeäkään siinä tajunnassa viihtyä, elleimme persoonallisuudessamme olisi oppineet ja tottuneet antamaan toisille anteeksi. — Samalla tavoin kaikki käskyt, jotka Jeesus antoi, ovat omiansa opettamaan meitä tällä tiellä. Kun esimerkiksi ensimmäinen käsky on: „Älä suutu”, — Jeesus ei sillä tarkoita ensi sijassa sitä ulkonaista suuttumista ettemme saisi sanoissamme suuttua tai julmistua. Voi tulla aika, jolloin saamme oppia hillitsemään ulkonaistakin ihmistä. Jeesus tarkoittaa ennenkaikkea, ettei meidän pidä sydämessämme koskaan suuttua ja vihastua. Ja se on vaikea ja pitkä läksy, sillä emme osaa ilman muuta yht'äkkiä, käden käänteessä olla sydämessämme suuttumatta ja tuntematta vihaa. Me voimme loukkaantua sydämessämme, olla pahastuneet toisillemme. Mutta kuitenkin meidän täytyy osata kasvattaa itseämme niin, ettei sydämemme tunne mitään katkeruutta, vihaa ja suuttumusta; ja silloin ei liioin ulkonainen ihmistemme osaa suuttua ja käyttää julmia sanoja, huutaa ja kiivastua toisille. Kun olemme sydämessämme oppineet antamaan anteeksi, silloin olemme oppineet suuttumattomuuden läksyn. — Kaikki Jeesuksen viisi käskyä ovat omiansa kuljettamaan meitä sillä Pyhän Hengen tiellä, jolla opimme niin hyväksi ja puhtaiksi sydämelämme, ettei siinä enää asu mitään pahaa, vihaa, kateutta, pahansuopaisuutta, epäpuhtautta tai muuta syntiä. Silloin on luonnollinen elämämme aina antaa anteeksi, elää siinä anteeksiantamuksessa. Ja kun totumme siihen persoonallisuudessamme, silloin tajuntamme pian saa nousta Isän tajuntapiiriin ja silloin persoonallinen minämme yhtyy Kristuksen kautta Isään. Saamme tuntea, että Isä on meissä, niinkuin Kristus on meissä. Ja se on silloin lunastuksen psykologinen puoli. Tässä Isän tajunnassa ei asu mitään pahaa, ei edes tietoa mistään pahasta. Me olemme todella pestyt valkoisiksi ja puhtaiksi. Siinä tajunnassa olemme aivan viattomia, tekisi mieli sanoa, melkein täydellisiä, niinkuin Jeesus sanoo: „Olkaa täydelliset, niinkuin teidän Taivaallinen Isänne on täydellinen.” Ja se auttaa meitä kulkemaan yhä eteenpäin tällä tiellä, sillä tuolta ylhäältä päin vuotaa meihin ihmeellinen puhdistava voima, jota nimitetään Jeesuksen vereksi. Se on Kristuksen veri, Kristuksen elämänvoima, joka vuotaa meihin ja poistaa meistä siten vähitellen meidän pahamme. Se ei merkitse sitä, että me pääsisimme karmasta, vaan sitä, että me itse muutumme paremmiksi, puhtaammiksi, niin ettemme enää luo niin paljon uutta pahaa karmaa, vaan rakennamme enemmän hyvää karmaa, niinkuin itämailla sanotaan. Kun valmistamme ainoastaan hyvää karmaa, silloin se paha karma tyhjentyy. Tietenkin saamme syntyä uudestaan maan päälle, ennen kuin paha karma on tyhjentynyt; ja se loppuu pikemmin, kun kutsumme päällemme kaiken pahan menneistä teoista, tunteista, ajatuksista, pyrkimyksistä . . . Usein saamme nähdä, että ihminen, joka elää pyhää elämää, saa ottaa päällensä paljon kärsimyksiä ja tavattomasti kärsiä. Se on hänen ilonsa ja riemunsa; sillä hän nopeammin suorittaa vanhan karmansa. Se, että ihminen pääsee Isän yhteyteen ja että kristuselämä puhkeaa hänessä ei suinkaan merkitse, että ihmisen elämä sen jälkeen on kuin ruusuilla tanssimista. Päinvastoin se on kulkemista orjantappuraista tietä pitkin. Hän kärsii sentähden, että hän nopeammin kuin ennen suorittaisi karmansa, maksaisi kaikki velkansa viimeiseen ropoon. Hänetkin syöstään torniin, tähän näkyvään elämään, kunnes hän on kaikki maksanut. Mutta se maksaminen on iloa ja riemua. Ei hän napise eikä tule katkeraksi, sillä hän tietää, että on jumalallista armoa saada kärsiä, sillä siten hän nopeammin vapautuu työhön toisten puolesta. Sillä kristuselämä ei kutsu laiskuuteen, torvensoittajaksi pilvenlonkareelle, vaan auttamaan toisia ihmisiä monella tavalla. Hän tahtoo tulla auttajaksi, kun hän lähtee kulkemaan sisäisen itsekasvatuksen ja kehityksen tietä. Ja Kristus aina muistuttaa, mitä varten hän on olemassa. Sentähden hän iloitsee siitä, että saa mahdollisimman nopeasti kärsimyksillä maksaa vanhat velkansa. Sillä kun hän on velkansa maksanut, on kuin hän olisi saanut uuden kyvyn lisää, kyvyn tehdä

hyvää. Palvelemista varten me ihmiset olemme olemassa, ja siinä on lunastuksen inhimillinen, individuaalinen, yksilöllinen puoli.

Lunastuksella on toinenkin, hyvin merkillinen puoli, jota tahdon koettaa hieman kuvata. – Teosofeina ja enemmän ehkä vielä ruusuristiläisinä olemme ymmärtäneet ja tottuneet ajattelemaan, että tämä meidän maapallomme on sangen erikoinen taivaankappale. Sitähän on tietyissä okkultisissa piireissä nimitetty surun tähdeksi tai myös aurinkokunnan kuritushuoneeksi. Se on niinkuin vankila tai kuritushuone, johon meitä ihmissieluja lähetetään, jotta vähän suorittaisimme velkojamme, kärsisimme pahoista teoistamme ja oppisimme hyvää. Ja tätä maapalloa ja sen näkyvää elämää on nimitetty myöskin – ja minä olen nimittänyt sitä mieluummin – elämän kouluksi, näkymättömässä maailmassa myös „tuskallisten ponnistelujen kouluksi”

Nuo kaikki nimitykset viittaavat siihen, että tässä elämässä on jokin erikoinen johto. Tässä elämässä, koska se on elämän koulu, on olemassa paha, sillä on aivan epäfilosofista kieltää pahan olemassaoloa, sanoa ettei pahaa ole olemassa, suggeroida itseään uskomaan, ettei pahaa ole. Sillä paha on hyvin suuri metafysillinen todellisuus tällä maapallolla ja muillakin aurinkokuntamme planeetoilla. Paha on niin suuri todellisuus täällä, ettemme tule lunastetuiksi, ennen kuin voitamme pahan, ja se voittaminen on meidän tehtävämme eräältä kannalta katsoen. Ja paha ei ole vain sellaista hallusinaatiota, että minä olen paha ja voin vaikka heti siitä vapautua; tai sitä, että talo kaatuu ja ihmiset kuolevat, tulvat tulevat ja maanjäristykset jne. Paha on olemassa myöskin objektiivisesti, on olemassa jotakin, joka voi houkuttaa meitä pahaan. Itse elämä heittää meille ansoja, viettelee ja houkuttelee, – vaikka se tapahtuisi elävien olentojen välityksellä, jotka tulevat meille viettelyksiksi ja ansoiksi, jotka vetävät meitä omalla ihmeellisellä viehätyvoimallaan pahaan. Pahaa on siis olemassa meidän ulkopuolellammekin. Mutta on olemassa kolmaskin pahan muoto, josta kaikki uskonnot puhuvat, myös kristinusko noudattaen vanhoja kaldealais-egyptiläis-juutalaisia opetuksia. Kristinusko puhuu viettelijästä, pahasta hengestä, paholaisesta, joka kulkee ympäri ja koettaa vietellä ihmisiä, – vaikka todellisuus ei olekaan aivan niin, sillä ei ole olemassa mitään sellaista erikoista olentoa. Itse elämä, elämän koulu on niin järjestetty, että me alituisesti olemme viettelysten edessä ja että meidän täytyy niitä voittaa. Mistä tämä johtuu? – Se johtuu juuri siitä, että tämä maapallo on elämän koulu, meidän kehityskoulumme, ja siitä, että paha on ihmiselle välttämätön läksy. Jollei hän opi tuntemaan pahaa, hän ei opi tuntemaan hyvääkään. Jollei hän opi voittamaan pahaa, hänen hyvällään ei ole mitään merkitystä. Mitä hyvää siinä on, että olen syntynyt hyväksi, enkä tiedä mitään pahasta. Sellainen hyvä on ilman ansiota ja toiseksi ilman tietoa. En tietäisi, että se on hyvää, jos kaikki tapahtuisi ilman muuta, luonnostaan, jos olisin luotu hyväksi enkeliksi, joka en osaa muuta, kuin tehdä hyvää. Mutta vasta silloin, kun hyvä on tullut minulle tiedoksi sillä tavalla, että olen oppinut tietämään pahan ja sitten valinnut hyvän pahan asemasta, tiedän, mitä hyvä on annan sille arvon. Ja silloin siitä on minulle itsellenikin aivan luonnollista ansiota, kun kerran olen yksilöllinen olento ja rakastan hyvää, enkä pahaa. Eikä se ole mitään itsestä ansiota.

Paha on tällä meidän maapallollamme olemassa objektiivisesti ja ilmenee objektiivisessa elämässä, koettaa meitäkin vietellä itsekkyyteen ja kaikkeen pahaan. Mistä se johtuu? – Se johtuu siitä, niinkuin monta kertaa olemme puhuneet, että tätä meidän maapalloamme on johtanut ja vieläkin johtaa suureksi osaksi eräs hyvin korkea enkeliolento, jumalolento, jota nimitetään Saatanaksi. Jobin kirjassa erikoisesti puhutaan, kuinka Herran istuimen eteen saapuivat pääenkelit, ja niistä Saatanana oli yksi. Saatanana on järjestänyt tämän meidän maapallomme koulun. Hän on ottanut sanoin kuvaamattoman tuskan ja kärsimyksen kantaakseen. Sillä vaikka hän osaa käyttää sekä hyvää että pahaa hyvään tarkoitukseen ja on siten meidän aurinkokuntamme ainoa todellinen jesuiitta, hän ei koskaan ilmaise, mikä taivaallisen korkea jumalolento hän on, vaan peittää kasvonsa mustalla naamiolla. Toisin sanoen, hän ei saa olla tämän maapallon korkeampana minänä. Hän on saanut luoda vain jonkinlaisen persoonallisuuden itsestään johtamaan tätä maapalloa. Siinä on hänen suuri palvelustehtävänsä. Hän esiintyy aina vertauskuvallisesti jonkunlaisena Mefistofeleena. Toisin sanoen, hänestä on kuin valunut maapalloon persoonallisuus, jonka hän itse on luonut, jolla on pahan kaikkivalta kädessään; ja persoonallinen paha hallitsija siis ikäänkuin hallitsee tätä

maapalloa. Ja hän on täten kieltäytynyt olemasta minkäänlainen maapallon vapahtaja tai lunastaja, sillä jos hän todella olisi se ihanan valkoinen, korkea jumalolento, silloin häipyisi pois kaikki paha maapallolta. Hän itse ei osaa muuta kuin rakastaa, mutta rakkauden nimessä hän pitää ankaraa koulua maapallon olennoilla. Se on hänen kieltäytymisensä. Hän ei ole saanut korkeampana minänä johtaa tätä maapalloa, ei olla sen vapahtaja tai lunastaja. Hän on saanut olla ainoastaan sen musta hallitsija, joka järjestää kärsimyksiä ja kiusauksia tälle ihmiskunnalle. Voisi vertauskuvallisesti sanoa, että hän yhtämittä on saanut itkeä, niinkuin äiti tai isä, jonka on pitänyt kurittaa lastaan huomattuaan, ettei siitä tule kunnan ihmistä, jollei se saa ankaria nuhteita tai kouriintuntuvaa kuria. Lasta ei aina voi jättää oman onnensa nojaan, sen jokainen isä ja äiti tietää. Hän voi olla lapselle lempeä ja hyvä, mutta se ei aina tepsii. Vanha sananlaskukin sanoo: „Nuorna vitsa väännettävä”. Sen äidin tai isän, joka on pakotettu kurittamaan lastaan, sydän vuotaa verta, ja hänen silmistään tippuvat kyynelät. Hän on ottanut Jumalalta vastaan suuren tehtävän, kurittaa niitä ihmissieluja, jotka eivät voi kehittyä ilman kärsimyksiä, pahaa ja syntiä, jotka eivät pääse tietoisuuteen omasta jumalallisuudestaan, ennen kuin käyvät sitä kärsimyksen koulua. Se on katkeraa tuollaiselle puhtaalle olennoille, mutta rakkaus auttaa häntä. Hän tietää, että näihin olentoihin ei tepsii muu kuin kärsimys; ja toiselta puolen heidän kehitystään ei jätetä liian pitkälliseksi, vaan sitä joudutetaan juuri pahalla ja kärsimyksellä. Sentähden hän on siunattu olento ja ihmeellisimpiä enkeliolentoja, mitä tällä maapallolla on, ja mitä näkymättömässä maailmassa yleensä voimme kohdata.

Sitten on asiassa vielä eräs puoli. Ajatelkaamme ensin yksityistä ihmistä. Kaikki mitä teemme, mitä ajatteleme ja tunnemme, se — kuinka sanoisi — valokuvautuu meidän auraamme, ja siitä syntyy muisti. Niin kauan kuin olemme persoonallisuudessamme, voimme muistaa kaikki, mitä meille on tapahtunut tämän persoonallisuuden aikana. Sellaisetkin asiat, jotka päivätajuntamme on unohtanut, ovat jäljellä alitajunnassa, olemassa aivojen pienissä molekyyliissä, tiedemiehet selittävät. Ja ne voivat sieltä nousta päivätajuntaan. Jos tahdomme muistaa jonkin asian, emme ehkä muista sitä heti, mutta emme vaivaa aivojamme, se tulee esille vähän ajan kuluttua. Me voimme jopa muistaa asioita, jotka ovat tapahtuneet ensimmäisinä elinvuosinamme, jos meidät vaivutetaan hypnoottiseen tilaan ja käsketään kertomaan, mitä on tapahtunut niinä vuosina. Tuo salaperäinen muistimme tietää ja kertoo kaikki. Meidän persoonallisessa aurassamme on siis olemassa aivan kuin tarkkoja valokuvia kaikesta tapahtuneesta. Samoin kuin ihmisen, on myöskin maapallon laita, sillä sekin on suuri persoonallisuus, suuri muistava aura. Maapallollakin on jonkinlaiset omat klichensä, joihin kaikki, mitä täällä on tapahtunut, on painettu. Kaikki se, mitä ihmiset ovat pahaa tehneet tässä ja edellisissä elämissä ja milloin tahansa, on painautunut maapallon akaashisiin ja astraalisiin aikakirjoihin, elämän kirjoihin — samoin kuin hyväkin. Mutta ajatelkaamme, millainen ihmiskunnan miljoonia vuosia käsittävä historia on ollut: niin hirmuisen paljon on ollut pahaa, veritöitä, julmuutta, itsekkäitä, ahneita ajatuksia ja tunteita. Kuinka paljon eläimiä olemme raadelleet ja kiduttaneet; ja paljon myös ihmisiä. Se ei ole mikään iloinen näytelmä. Ajatelkaamme mitä on tapahtunut niinä miljoonina vuosina. Kaikki se on valokuvattuna tarkasti tuohon luonnon muistiin, noihin akaashisiin aikakirjoihin. Minkälaiselta meidän maapallomme aura näyttääkään? Meidän maapallomme puku, se vaippa, mihin maapallomme on pukeutunut, ei ole mikään juhlapuku, mikään kuningattaren puku. Se on veren ja kaikenlaisen pahan saastuttama. Meidän maapalloraukkamme on julmuudella ja rumuudella pilattu. Materialistit tietenkin nauravat sille olettamukselle, että olisi olemassa jokin luonnon muisti. Mutta materialismi ei ole enää muodissa, sillä Elämä on paljon mutkikkaampi. Materialistitkin ovat jo huomanneet, ettei materiaa oikeastaan ole olemassa. Kaikki on voimaa, ja kaikki on tajuntaa ja — voisi lisätä - *maajaa*, ihmeellistä taikavoimaa, niinkuin vanhat itämaalaiset ovat sanoneet. Siis ymmärrämme, että maapallomme on elävä olento, kuin maamo, meidän aineellinen äitimme, ja että se kantaa muistissaan meidän kaikki pahat tekomme ja ajatuksemme. Hirveitä ovat ne pilvet, jotka näkymättömässä maailmassa kulkevat tämän maapallon ympäri, hirveitä ne kuvat, joita joka päivä miljoonien vuosien aikana on valokuvattu maapallon auran.

Kuka voi maapallon lunastaa? Pitääkö meidän maapallomme ikuiset ajat kantaa näitä kuvia? Eikö maapallon ole mahdollista vapautua niistä, niinkuin me ihmiset, kun nousemme korkeampaan tajuntaan,

pyyhkäisemme mielestämme pois kaiken pahan muistot, ja kun kristusvoimat vaikuttavat meihin, puhdistumme, niin ettei meillä lopulta ole tietoa pahasta, vaan olemme puhtaita enkeliolentoja. Sellainen on yksilöiden kehitys. Kuinka on maapallon laita? Eikö se voi tulla puhtaaksi. Täytyykö sen suuren persoonallisuuden, joka on uhrautunut meidän tähtemme, aina kantaa sitä pahaa, jonka me olemme saaneet aikaan? – Kuinka on ihmisyksilön laita, kun tulemme kehityksessämme siihen kohtaan, että tahdomme muistaa oman menneisyytemme? Muistammeko sen noin vain, että: katsonpa nyt sitä inkarnaatiota, jolloin elin Ranskassa silloin ja silloin, – ja sitten näen kuin filmikuvina sen edessäni? – Se on haihattelua, sillä jos todellinen muisti on meissä herännyt, meidän täytyy ensin mennä korkeampaan minäämme, ja sitten vasta sieltä käsin luotava se vanha persoonallisuus uudestaan. Silloin jossakin alitajunnassa on meillä mahdollisuus luoda uudestaan tuo vanha persoonallisuus, ja silloin voimme nähdä sen vikoineen, mitä pahaa siinä on ollut.

– Meille voi muuten tulla filmikuvia menneisyydestä, ja ne voivat olla oikeita, mutta ei ole takeita, että ne ovat sitä, ennen kuin korkeammasta minästämme voimme löytää jonkin vanhan persoonallisuuden ja mennä tähän vanhaan elämäämme ja jostakin salaperäisestä lonkerosta kehittää esille tietyt tapahtumat. Kun sitä menneisyyttä ei ole oikeastaan olemassa eläessämme korkeammassa minässämme, merkitsee se siis, että menneisyytemme on pois pyyhitty. Voimme kyllä nähdä, kuinka se tieto ja hyvä, mikä meissä on, on kasvanut vähitellen, mutta emme näe ilman muuta mitään kouriintuntuvia yksityiskohtia. – Ja nyt siis kysymme, täytyykö maapallon aina muistaa kaikki, koska sen tajunta on elänyt vain tuossa persoonallisuudessa, aina vain „valokuvannut” tapahtumia? Täytyykö sen aina kantaa nuo raskaat muistot? Eikö ole ketään, joka lunastaisi sen? Saatana, joka on maapalloa johtanut, ei ole saanut sitä lunastaa. Hänellä on ollut toisenlainen tehtävä. Mehän olemme aina sanoneet, niinkuin tiedätte, että Jeesus Kristus lunasti meidän maapallomme tulemalla sen korkeammaksi minäksi. Hän ei voinut tulla sen persoonallisuudeksi, sillä Saatana on yhä sen persoonallisuus. Jeesus Kristus tuli maapallon korkeammaksi minäksi Saatanan äärettömäksi riemuksi sillä Saatanan tiesi saavansa vähitellen jättää avaimet toisiin käsiin, pääsevänsä tuskistaan ja tulevansa lunastetuksi. Jeesus Kristus tuli siis meidän maapallomme korkeammaksi minäksi, jonka ei tarvitse muistaa mitään raskasta menneisyyttä, joka elää Isän tajunnassa, siksi minäksi, joka yhtä mittaa lähettää itsestään näitä suuria Pyhän Hengen – sanoisinko – lunastavia voimia, jotka puhdistavat maapallon auran, pyyhkivät siitä pois meidän kaikki pahat tekomme, ajatuksemme, tunteemme. Jeesus Kristus lunastaa maapallomme auran sillä tavalla, että hän siitä pyyhkii pois kaikki persoonalliset muistot. Se ei ole voinut tapahtua yhdessä silmänräpäyksessä. Se ei tapahtunut tuhatyhdeksänsataa vuotta sitten, silloin kun Jeesus kuoli ristillä Golgatalla. Se on pitkän pitkä työ, jonka Jeesus Kristus otti tehtäväkseen. Samoin kuin me persoonallisuutemme saamme voimia ylhäältäpäin, niin että pääsemme vähitellen pahasta, samalla tavoin maapallokin saa yhtä mittaa ottaa vastaan Jeesus Kristukselta niitä lunastavia voimia, sitä elämää, joka pyyhkii pois painostavan menneisyyden muiston. Sillä tavoin Jeesus Kristus lunastaa maapallon, joka on eettisesti viaton meidän synteihimme, koska se itse ei ole tahtonut tehdä syntiä, vaikkakin sen persoonallisuus on houkutelut meitä, ollut kasvattajana sillä tavoin. Maapallo vapautuu näistä hirveistä kuvista ja ikävistä muistoista, mutta siihen jäävät jollakin salaperäisellä tavalla muistot sen omasta historiasta, sen omista evolutioista, sen ihmeellisistä luonnonmullistuksista, niistä ihmeellisistä elävistä olennoista, jotka täällä ovat eläneet . . . Mutta kaikki se, millä me ihmiset olemme saastuttaneet maapallon puhdasta auraa, pyyhitään pois. Sentähden sanotaan, että heti Jeesus Kristuksen jälkeen, maapallomme alkoi loistaa – tosin vähän himmeästi vielä. Se oli hehkunut ennen tummemmissa väreissä, mutta silloin tuli jotakin valkoista, joka alkoi loistaa. Olihan jo ennenkin ollut hyvin täydellisiä ihmisiä, mutta he eivät olleet voineet vaikuttaa maapallomme auraan. He ovat loistaneet jonkinlaisina tähtinä, mutta Jeesus Kristuksen jälkeen on maapallon aura alkanut loistaa. Emme tiedä, kuinka kauan kestää, ennenkuin meidän maapallomme loistaa aivan puhtaana ja kirkkaana. Luultavasti se ei tapahdu ennen, kuin alamme auttaa niin paljon Jeesus Kristuksen työtä, ettemme enää luo uutta saastaa, emmekä enää saastuta lisää maapallon auraan. Sillä kun me ihmiset aikojen vierieissä tulemme Jumalan palvelijoiksi ja Jeesus Kristuksen kanssatyöntekijöiksi, kun opimme sillä tavoin auttamaan näkymätöntä Vapahtajaa, silloin vähitellen maapallommekin alkaa yhä

kirikkaammin loistaa. Kun kristillisessä dogmatikassa sanotaan, että „Jumalan Karitsa, Jumalan Poika Jeesus Kristus kantaa meidän syntimme ja koettaa pestä ne lumivalkoisiksi”, on siinä takana syvä salaisuus.

IV

Jeesus Kristus auttajana.

Jeesus Kristus tuli meidän maapallomme korkeammaksi minäksi, kuten edellä koetimme esittää. Mutta se ei merkinnyt, että maapallo olisi vielä kadottanut sitä persoonallista minää, joka sillä aina on ollut ja jota on nimitetty Saatanaksi. Muistakaamme vielä, että Saatana itsessään on korkea, ihana jumalolento, enkeli, jolla tietenkin on oma korkeampi minänsä, mutta joka auttaa tätä maapalloa, sen eri luonnonvaltakuntia ja varsinkin ihmiskuntaa ja on sillä tavoin kieltänyt ja rajoittanut itsensä, että on alentunut ja tyytynyt olemaan ja palvelemaan tämän maapallon persoonallisena minänä. Siten on syntynyt tämän maapallon elämäkoulu, hyvän ja pahan tiedon koulu, joka on meille ihmisyksilöille välttämätön. Kun Jeesus ruumistui, kun häneen sitten laskeutui Kosmillinen Kristus ja muodostui tuo uusi, ihmeellinen jumalpersoonallisuus Jeesus Kristus, niin Jeesus Kristus tuli maapallomme korkeammaksi minäksi ja sen korkeimmaksi haltijaksi. Saatana ei kuitenkaan voinut luovuttaa omaa asemaansa maapallon alempana minänä, vaan jäi edelleen persoonalliseksi minäksi. Ja hänen riemunsa oli kuvaamattoman suuri, kun Jumalan pojasta tuli maapallon korkeampi minä. Saatana siis jatkaa työtään, ja se merkitsee, että hän yhä hallitsi käytännöllisesti katsoen tätä maapalloa sekä sen näkyvissä että näkymättömissä ilmenemismuodoissa. Mutta siitä lähtien, kun Jeesus Natsarealainen kuoli Golgatalla, kun Jeesus Kristus tuli Isän oikealle kädelle ja maapallon korkeammaksi minäksi, Saatanan valta on vähitellen kukistumaisillaan. Se ei ole vielä kukistunut, mutta se on vähentynyt askel askelelta. Saatana ei ole oikeutettu jättämään tätä maapalloa oman onnensa nojaan, ennen kuin sen ihmiskunta on ottanut vastaan Jeesus Kristuksen suuren lunastustyön, ennen kuin ihmiskunta korkeammassa minässään on omaksunut Kristuksen. Ennen kuin siis jokainen ihmisyksilö, joka siihen on vähimmässäkään määrin kykenevä, on omaksunut korkeammassa minässään kristusvoimat, ei Kristus voi kokonaan hallita tätä maapalloa, niinkuin hänen tehtävänsä ja ohjelmansa on. Sillä mihinkä me joutuisimme, jos ei meillä olisi mitään vahvistusta. Saatana ei voi luovuttaa valtaansa, vaan odottaa sitä päivää, jolloin hänet voitetaan, jolloin hänen valtansa voidaan kukistaa ja jolloin erikoisesti kaikki ne, jotka ovat häntä palvelleet ja hänen työssään auttaneet, tulevat lunastetuiksi. Mutta me emme voi tietää, koska se päivä koittaa. Meidän täytyy toistaiseksi tyytyä siihen varmuuteen, että Saatana yhä on suuri valta, mikä merkitsee käytännössä, että meidän alemmalla minällämme on vielä suuri valta. Me hyvin vähän vielä kuuntelemme korkeamman minämme ääntä ja päästämme kristusvoimia siihen vaikuttamaan. Me enimmäkseen maan päällä kuuntelemme Saatanan kiehtovaa, lumoavaa ja houkuttelevaa ääntä. Pitkä aika epäilemättä vielä kuluu, ennenkuin ainakin suurin osa ihmiskuntaa ottaa vastaan Kristuksen. Se siis merkitsee, että Jeesus Kristus ei voi täydellisesti hallita maapalloa enemmän kuin korkeampi minäkään ihmisessä. Hän ei voi muuttaa sitä paratiisiksi, ennen kuin Saatanan valta on murrettu. Ja sen vallan murtavat ihmiset. Ihmiset ovat siihen kutsutut. He eivät siihen kykene ilman Jumalan Pojan apua, Jeesus Kristuksen apua, mutta hänkään ei voi muuta kuin auttaa ihmisyksilöitä. Hän ei voi käyttää väkivaltaa. Hän ei voi syöstä Saatanaa pois valtaistuimelta. He valmistavat molemmat samaa asiaa, sillä jos Saatana ottaa naamion pois kasvoiltaan ja näyttää itsensä, niin hän on yhtä Kristuksen kanssa. Sisäisesti hän on aivan sama Jumalan palvelija kuin Jeesuskin. Sentähden meidän on syvästi ymmärrettävä tämä maapallon ihmeellinen draama, jota on nimitetty jumalalliseksi ja välistä myös inhimilliseksi komediaksi. Siinä kaksi alkuvaltaa, niin kuin runoilija voi sanoa, taistelee keskenään. Se on sitä ikuista taistelua, jota tällä pallolla käydään ihmisten sisässä. Sillä tämä suuri taistelu tapahtuu oikeastaan ihmiskunnan sisällä, vaikka se heijastuu myös ulospäin, sekä yksityisen ihmisen, että ihmiskunnan elämään. Sentähden näyttää ulkonaisesti milloin siltä, kuin elämä maapallolla olisi hyvin toivotonta, milloin siltä, kuin se olisi hyvin toivoa herättävää. Samoinhan

yksityinenkin ihminen tuntee joskus, että hänen taistelunsa on toivotonta, että hän ei mitenkään voi saada valtaa itsensä yli ja kuinka hänessä temmeltävät sekä kaikenlaiset ihmeelliset pahan että hienomman itsekkyyden voimat. Toisinaan taas hänestä voi tuntua, että hän hyvinkin voi suoriutua voittajana kaikesta.

Tämä on kuvattu yleisesti, mutta takana piilee suuri kokemuksellinen totuus. Sentähden voimme sanoa eräältä kannalta katsoen, että Jeesus Kristus on ottanut suunnattoman uhrauksen kantaakseen. Hänen uhrauksensa ei rajoittunut siihen, että hän kuoli Golgatalla, sillä vaikka se oli kuinka suurenmoinen tahansa ja eräs etappi hänen suuressa lunastustyössään, niin voimme sanoa, että hänen suuri uhrityönsä ja lunastuksensa on jatkunut Jeesuksen persoonassa aikojen aamusta lähtien. Se alkoi suunnattoman pitkä aikakausia sitten, silloin kun ensimmäiset ihmiset elivät paratiisillisissa olosuhteissa maan päällä, ja se jatkuu yhä Golgatan kuoleman jälkeen hiljaisessa voitossa Saatanan voimista. Jeesus Kristuksen taistelu ei ole toivotonta ja väkivaltaista taistelua. Kristus meissä ei taistele sillä tavalla. Se on ainaista voittamista vaikkakin hyvin hiljaista ja hidasta voittamista, sillä me ihmiset ja kaikki luonnon voimat panemme vastaan, nostamme koko tietämättömyytemme ja itsekkyytemme jumalallisia voimia vastaan. Jumalan Pojan, Jeesus Kristuksen voittokulku on niin hidasta, että se sentähden eräältä kannalta katsoen voi tuntua melkein pä toivottomalta. Jos mittaamme omilla voimillamme meistä voi tuntua, että hän on antautunut liian suureen uhraukseen. Se on ääretön uhraus, sillä kuka meistä pystyisi mihinkään sellaiseen. Aina vain elää ja odottaa, aina vain auttaa. Ei mitään muuta persoonallista iloa kuin se, mitä tulvi, syöksähtää hänen luokseen ilon ja onnen muodossa jonkun ihmisyksilön taholta. Sillä silloin, kun joku ihmisyksilö voittaa joko hetkellisesti tai lopullisesti oman itsekkyytensä, tämä tuntuu Jeesus Kristuksen sydämessä sanoin kuvaamattomana riemuna ja autuutena. On kuin koko maailma tulisi siunatuksi tuon yhden ihmisen voiton takia. Ja Jeesus Kristuksella on suunnaton määrä auttajia, sekä enkeleitä ja luonnonhenkiä että myöskin ihmisiä, jotka ovat nousseet Kristuksen veljeskuntaan. Onhan vanhoja mestareita, jotka ovat olleet mestareita ennen Jeesus Kristusta ja jotka ovat liittyneet hänen joukkoonsa. On myös aivan uusia, jotka ovat keittyneet ja tulleet täydellisiksi vasta Golgatan tapauksen jälkeen ja ovat nyt siinä Valkoisessa Veljeskunnassa, joka Jeesus Kristusta palvelee ja joka on Kristuksen äänenkannattaja, hänen auttajajoukkonsa täällä maan päällä. Onhan hänellä ollut ilon aiheitakin. Mutta kuitenkin tuntuu välistä siltä, että hänellä on niitä vielä liian vähän ja meidän on vaikea käsittää asuessamme fyysisissä ruumiissa, ollessamme tällaisen fyysisen päivätajunnan vaikutuksen alaisina, että hän jaksaa niin loputtomasti – aikahan on niin pitkä – odottaa ja kärsiä. Mutta muistakaamme, että aika ei ole toisessa maailmassa samalla tavoin pitkä kuin tässä. Sanotaanhan, että Jumalan valtakunnassa tuhat vuotta on kuin yksi päivä ja yksi päivä kuin tuhat vuotta. Kaikki se, mikä tuhannen vuoden aikana täällä maan päällä voi olla kärsimystä ja vaikeutta, voi olla kuin yksi päivä Jumalan valtakunnassa, jonne kärsimykset sellaisenaan eivät ulotu, jossa kärsimykset ovat Valkoisen Veljeskunnan sydämessä jo muuttuneet sääliksi ja auttamishaluksi. Sillä tuhat vuotta meidän kärsimyksiämme on kuin yksi ainoa päivä ihanaa ja suurenmoista sääliä ja auttamishalua. Jos sen sijaan täällä maan päällä on yhtenä ainoana päivänä kaunista, ylevää, jaloa, epäitsekästä ja voittoa pahasta, niin se tuntuu Valkoisessa Veljeskunnassa, kuin olisi tuhat vuotta autuutta. Sentähden meidän ei sovi lainkaan verrata omia kokemuksiamme ja omaa ajan tuntemustamme siihen, mikä Jeesus Kristuksella ja hänen veljeskunnallaan on. Siellä ovat aikasuhteet muuttuneet. Sentähden me voimme riemulla ja kiitollisuudella katsella sitä tosiseikkaa, että Jeesus Kristus lopulta on oleva maapallon hallitsija, että hänen hallitus kautensa alkoi kyllä Golgata-kuolemalla ja että hän itse asiassa on näkymättömässä maailmassa alkanut hallita enemmän kuin tässä näkyvässä. Hän on, niin kuin voisimme sanoa, alkanut ottaa haltuunsa kuoleman jälkeistä elämää. Muistamme, kuinka Jeesus Kristuksesta kerrotaan, että hän astui alas helvetiin, meni kaikkien niiden sielujen luo, jotka olivat vankeina Tuonelassa ja saarnasi heille, silloin kun hän itse kärsi ristillä. Tämä on tietenkin todellinen tapahtuma, mutta se ei hänen elämässään ja historiassaan voinut kestää kauemmin kuin sen ajan, jonka se kuoleman kamppailu kesti, jolloin hän siinä ristillä lopullisesti voitti kuoleman. Hän persoonallisesti kävi läpi niissä kaikissa kuoleman ja Tuonelan valtakunnissa ja saarnasi vangituille sieluille ainoastaan noina hetkinä. Sitten kun hän oli ylösnoussut, mikä merkitsee, kun hän oli täydellisesti kirkastanut eetteriruumiinsa ja hajottanut fyysisen ruumiinsa sekä tullut tämän maapallon korkeammaksi minäksi, silloin hän tavallaan myöskin luopui käyttämästä eetteriruumiastaan, sitä taikaruumista, joka oli

ensimmäinen ihmiskunnan historiassa. Sillä Jeesus Kristus ensimmäisenä, kun hän voitti kuoleman täydellisesti loi kuolemattoman taikaruumiin, joka voi ilmestyä millä tasolla tahansa tässä maailmassa. Mutta hän ei jäänyt siihen ruumiiseen asumaan, ei tullut sillä tavalla rajoitetuiksi olennoiksi, että olisi jäänyt inhimilliseen, vaikka tosin kuolemattomaan ruumiiseen, vaan hän kyllä luotuaan tuon ruumiin, josta muodostui aivan kuin malja, siemen toisten samanlaisiksi ruumiiksi, niinkuin kerrotaan, todella „astui ylös taivaisiin ja istuu Isän Jumalan oikealla puolella”. Se merkitsee, että hän vetäytyi vielä sisäisempään maailmaan, niin että hänestä tuli maapallomme korkeampi minä aivan samalla tavoin kuin meidän korkeampi minämme on meidän korkeampana minänämme, joka on aina näkymättömissä, mutta voi sillä tavalla tulla meille ihmisille näkyväksi, että me persoonallisessa tajunnassamme siihen yhdyimme. Sillä kun me persoonallisessa tajunnassamme yhdyimme korkeampaan minäämme, me aivan kuin personoimme tuon korkeamman minän, sen jumalan pojan, joka on meissä. Tämä korkeamman minän personoiminen tapahtuu Kosmillisen Kristuksen avulla, joka eläyttää korkeampaa minää. Ja kun me sillä tavoin personoimme korkeamman minämme, niin voimme sanoa, että korkeampi minä hetkeksi tulee näkyväksi tässä näkyväisessä maailmassa, mutta sitten palaa taas takaisin näkymättömiin. Samoin on Jeesus Kristukseenkin nähden. Kun hän tuli maapallon korkeammaksi minäksi, niin se merkitsee, että hänen asuinsijansa on todellisuudessa Isän luona, siellä korkealla näkymättömässä maailmassa. Sieltä hän tietenkin, jos näkee tarpeelliseksi, voi laskeutua mille tasolle tahansa – vaikka fyysillisellekin – ja näyttäytyä persoonallisena olentona. Mutta meidän on ymmärrettävä, ettei hänen useinkaan tarvitse sitä tehdä, ainoastaan erikoisissa tilanteissa, sillä hänellä on suuri joukko auttajia, mestareita, deejvoja, jumalolentoja ja enkeleitä, jotka personoivat hänet omassa korkeammassa minässään, palvelevat häntä ja tekevät työtä alemmilla tasoilla. Hän voi, jos tahtoo, nuo palvelijansa – kuinka sanoisin – niin täyttää, että hän melkein kuin syntyy, „ruumistuu” heihin. Silloin meidän on otettava huomioon myös se seikka, että hän voi tällä tavoin „ruumistua” samanaikaisesti vaikka satoihin, tuhansiin yksilöihin. Se on mysteeri, joka kuuluu Jumalan Pojalle. Hänellä on tuo kyky samassa silmänräpäyksessä „ruumistua” kuinka moneen yksilöön tahansa *jos* niin onnellisesti olisi, että niin monet hänet vastaanottaisivat. Samalla tavoin jokainen mestari, joka on saavuttanut täydellisyyden, voi esiintyä, jos tahtoo, monessa paikassa yht'aikaa, ja voi kuvannollisesti sanoen, seistä jokaisen opetuslapsensa takana, siunata jokaista heistä ja puhua jokaisen kautta. Kaikista suurimmassa mitassa sen tekee kuitenkin Kristus itse, joka on kaiken takana. Sentähden meidän on ymmärrettävä tämä taivaallinen, – sanoisinko – mekanismi.

Kun siis sanomme, että Jeesus Kristuksen hallitus näkymättömässä maailmassa on tavallaan alkanut suuremmalla voimalla kuin tässä näkyvässä, niin tämä silloin tarkoittaa ennen kaikkea ihmisten kuoleman jälkeistä elämää, joka on koko lailla muuttunut Jeesus Kristuksen kuoleman jälkeen, sillä on aivan kuin annettu lupa, että saadaan myöskin saarnata vangeille tuskan tilassa, voidaan auttaa, voidaan vahvistaa heitä. Jokaisen ihmisen, joka nyt kuolee, kuulukoon hän mihinkä uskoon, lahkoon tai kansaan tahansa, kuolema on sillä tavoin autuas, – jos ei kuoleman hetkellä häntä paina jokin erikoinen rikos, – että hän kuoleman hetkellä näkee enkeleiden tulevan luokseen, ja ne enkelit ovat silloin monessa tapauksessa hänen omaisiaan, jotka ovat ennen häntä kuolleet ja siirtyneet pois näkymättömään maailmaan. He eivät voisi tehdä niin, ellei lupaa siihen olisi tullut Jeesus Kristuksen kuoleman jälkeen. Se on kaikki Kristuksen käskystä. Jos ihmisellä ei ole sellaisia omaisia, joita hän suurella rakkaudella ja kaipauksella ajattelee, niin tulevat jotkut kaukaisemmat ystävät taikka sitten jotkut loistavat enkeliolennot hänen luokseen. Jos joku ihminen on esimerkiksi buddhalainen, niin hänelle tapahtuu kuolemassa se ihmeellinen onni, että hän saa nähdä Buddhan. Ja jos hän on muhamettilainen, niin silloin hän näkee kuinka itse profeetta tulee häntä armahtamaan. Jos kristityllä ei ole Tuonelan puolella ketään, jota hän rakkaudella ajattelisi, niin hänelle voi näyttäytyä Jeesus Kristus, hänen vapahtajansa, ja myös enkeliolentoja. Jokaisen ihmisen kuolema on siis autuas Golgatan tapahtuman jälkeen. – Jos ihmisellä on suuria omantunnon tuskia, jos hänen omaatuntoaan painaa jokin kauhea rikos, hän on tuossa vaivassa, kunnes tapahtuu tuo muistin herääminen, kunnes hänen eetteripuolensa niin irtautuu fyysisestä, ainakin aivoissa, että hän katselee menneisyyttä tuomarina, arvostelee sitä puolueettomasti. Silloin hän siinä tietoisuudessa, mikä hänellä sillä hetkellä on, langettaa tuomion omista pahoista teoistaan. Mutta kun hän on sen tehnyt ja tietää sisässään, että hänen on

ne sovittava, silloin hänen luokseen tulevat enkelit, ja hänenkin kuolemansa on silloin autuas. Sentähden emme missään tapauksessa voi pitää pahana sitä tapaa, mikä on vallinnut hyvin monissa uskonnoissa, että ihmisen ollessa kuolemaisillaan jotkut papit tai muut viisaat tietäjät tulevat hänen luokseen ja lohduttavat häntä. Täällä kristikunnassa sekä roomalaiskatolisessa että protestanttisessa kirkossa suoritetaan syntien anteeksiantamuseremonia kuolevalle. Hän voi siten saada rauhan omalletunnolleen, kuolla rauhallisesti ja nähdä sitten noita ihania näkyjä. Mutta meidän ei pidä ajatella, että se on välttämätöntä, että ihmiset voisivat estää mitään hyvää tapahtumasta taikka voisivat edes jouduttaa sen hyvän tapahtumista, jos ei sen kanssa luonnon oma tahto, Jumalan tahto vaikuta. Sentähden meidän ei pidä erehtyä ajattelemaan, että ihminen on hukassa, jos hän kuolee yksin ilman lohdutusta, taikka jos hän kuolee taistelukentällä. Näkymätön maailma katselee aina jokaista kuolevaa ihmistä. Niinhän Jeesuskin sanoo, että Jumala antaa aurinkonsa paistaa niin hyvälle kuin pahoillekin. Kun kerran se on sääntö ja laki, niin se tapahtuu. Jeesus Kristuksen kuoleman jälkeen ihmisten kuolema on tullut autuaaksi.

Tässä meidän on otettava huomioon vielä eräs seikka. Ihmiset, jotka vähänkin treenaavat, kasvattavat itseään siveellisessä kauneudessa, saavat oppia lohduttamaan vasta kuolleita, auttamaan ja opastamaan vainajia. Kuolemanjälkeisessä elämässä on syntynyt suuria liittoja, seuroja, jotka nimittävät itseään jonkin värin mukaan. Siellä on sinisiä auttajia, vihreitä auttajia, jne. Niissä seuroissa vielä elävät ihmisielut oppivat auttamaan kuolleita. Ja kun he itse kuolevat, niin he jatkavat sitä opetustaan. Voipa tapahtua niinkin, että jokin vainaja, joka ei ole suorastaan saanut oppia auttamaan kuolleita maan päällä eläessään, oppii sen tekemään siellä, kun hänellä on hyvä, puhdas ja auttava sydän, kun hän on maan päällä auttanut ihmisiä toisella tavoin, vaikkapa vain aineellisesti. Koska hänen sydämensä on täynnä auttamishalua, hän voi oppia auttamaan sillä tavoin, kuin hänen kyvyillään on mahdollista. Sen tähden toisella puolella on niin monta eri väristä koulua ja auttajien piiriä. Siten ihmisten elämä ei suinkaan kulu hukkaan kuoleman valtakunnassa.

Auttamisen ei kuitenkaan tarvitse rajoittua yksinomaan auttamiseen tuonelassa, helvetissä ja kiirastulissa, joihin ihminen on tuominnut itsensä. Joka tapauksessa ihmisen on puhdistettava itsensä, luovuttava persoonallisessa tajunnassaan kaikista himoistaan, haluistaan ja itsekkyydestään, ellei ennen, niin ainakin kuoleman jälkeen. Mutta samalla kun hän luopuu huonosta itsestään, jos sitä hänessä on, hän voi oppia tekemään jotakin hyvää. Okkultisesti katsoen on nimittäin niin, että kun ihmisessä on jokin heikkous, jokin synti, – miksi sitä nimittäisi, – jokin vika tai puute ja hän sitten todella alkaa kasvattaa itseään, alkaa luoda jotakin uutta itsessään, – tietenkin ainoastaan Kristuksen avulla –, niin hänen luokseen lähetetään ihmisiä, joilla on juuri tuo sama puute. Meidän täytyy auttaa ja pelastaa toisia juuri siitä samasta pahasta, joka meissä on. Siinä on meidän nousumme, siinä keino, jolla me voimme päästä pahasta. Mutta kaikesta pahasta pääseminen tapahtuu Kristuksen avulla. Mitä se merkitsee? Se merkitsee, että se tapahtuu rakkauden nimessä ja siten, että Kristus saa auttaa meitä toisten välityksellä. Jos minulla olisi jokin heikkous ja vika ja minun pitäisi yksin taistella sitä vastaan, en koskaan pääsisi voitolle. Olisi lohdutonta, jos meidän pitäisi sillä tavoin kamppailla. Mutta nyt Jeesus Kristuksen jälkeen on niin, että ihmiset, joilla on sama vika kuin minulla, lähetetään toinen toisensa perästä minun luokseni, ja minä tunnen sydämessäni, että minun täytyy heitä auttaa. Silloin myös tunnen ymmärtäväni heitä, sillä kuinka voisinkaan ymmärtää toisen ihmisen vikoja, jollei minulla itselläni olisi mitään vikaa. Minä vain ihmettelisin – ja olisi täydellinen, enkä voisi millään tavoin auttaa. En voisi häntä nostaa ja vetää suosta koskaan. Mutta kun tunnen itsessäni sen saman vian, sen vian toivottomuuden, sen synnin taakan, silloin ymmärrän toistakin ihmistä, ymmärrän, kuinka vaikeata hänellä on. Silloin ymmärrän, että hänen pitää todella päästä siitä samasta viasta, josta minunkin pitäisi päästä. Ja silloin rakkauden ääni minussa sanoo: auta tuota toista! – Millä tavoin tuo auttaminen lähemmin tapahtuu, sitä on sano. Se tapahtuu kokemuksen kautta. Ja sen on ainoa tapa. Se tapahtuu Kristuksen nimessä ja Kristuksen avulla. Kristus pelastaa ja lunastaa meidät, mutta ei millään teennäisellä tavalla, että „nyt sinä olet vapaa synnistä,” Kristus lunastaa sillä tavalla, että hän saa vaikuttaa meissä ja auttaa meidän kauttamme toisia syntisiä. Elämän laki ja sääntö on se. Tämä tietenkin tapahtuu silloin, kun me olemme rehellisiä pyrkimyksissämme, emmekä koskaan moiti ja tuomitse toisia, koska tunnemme itsemme ja omat vikamme. Me emme, käyttäkösemme rumaa sanaa, „hauku” toista ihmistä, jolla on juuri meidän

omat vikamme. Ja juuri siitä on tuleva meidän koetuskivemme, vilpittömyytemme mittapuu ja samalla alkava meidän nousumme ylöspäin. Pyrkimyksemme ei ole mitään todellista, jos me itse vain kovin pyrimme täydellisyyteen ja koetamme kaikenlaisia konsteja, mutta kuitenkin ajatteleimme rakkaudettomuudella veljiämme ja sisariamme, tuomitsemme heitä: Voi, voi mikä lörpöttelijä tuo on! – Kylläpä tuo osaa valehdella ja kertoa kaskuja! – Voi, voi, kuinka hän on siveetön elämässään! Niin kauan kuin meidän sielumme asenne on tällä tavoin tuomitseva, alaspäin katsova ja halveksiva, emme lainkaan kelpaa vapahtajiksi emmekä kulkemaan vapahtajan tietä, joka samalla on oman vapautemme tie.

Helena Blavatsky, joka oli käynyt viisaitten koulua ja tiesi, millä tavoin voi mennä eteenpäin henkisesti, hän, joka sai tehtäväkseen perustaa teosofisen liikkeen, tiesi, että ensimmäinen tehtävämme on vapautua älyllisestä suvaitsemattomuudesta. Meidän ei tule ajatella että yksi uskonto on parempi toista tai että kristinusko on ainoa todellinen uskonto ja muut uskonnot ovat silkkaa pötyä. Toinen este on sitten se siveellinen suvaitsemattomuus, joka ainoastaan tuomitsee ja parjaa lähimmäisiä: „Voi, mikä hirmuinen palvelija sinulla on!” Ja rouvat juttelevat miehistään: „Kuinka eriskummallisia ja itsekkäitä ne miehet ovatkaan!” Sehän on hyvin tavallista. Sen tähden Madame Blavatsky asetti tuon toisen ehdon. Meidän aikamme ihminen ei lainkaan pääse eteenpäin henkisesti, jollei hän luovu ensin älyllisestä tuomitsevuudesta ja ahdasmielisyydestä ja sitten siveellisestä tuomitsevuudesta. Minä tarkoitan sillä silloin tietenkäin ihmisten tuomitsemista. Sillä se ei merkitse, etteikö ihminen, joka on tullut älyllisesti suvaitsevaksi, tietäisi, että totuus on yksi. Hän etsii tuota totuutta, ja se nostaa hänet kaiken suvaitsemattomuuden yläpuolelle. Kyllä hän tietää, että hänen on kuljettava totuutta kohti. Sitten kun hän tietää totuuden, hänen sydämensä täytyy rakkaudella ja säällillä niitä kohtaan, jotka eivät tiedä totuutta. Hän koettaa kertoa totuudesta, mutta ihmisistä itsestään riippuu, minkä verran he välittävät totuudesta. Tuo siveellinen suvaitsevaisuus ei tietenkään merkitse, että on aivan samantekevää, millainen itse olen, olenko suuri synnintekijä ja ryöväri. – „Minähän olen suvaitsevainen ihminen. Kaikki saavat tulla onnellisiksi omalla tavallaan. Kaikki saavat tehdä, mitä syntii tahansa.” – Aivan näin on suhteeni toisiin, mutta ei itseni suhteen. Toisten ihmisten vapaassa tahdossa on tehdä syntiä, mutta minä en tahdo enkä saa tehdä mitään syntiä. Siinä asenteessa on hänen kamppailunsa ja voittonsa. Kun hän sitten saavuttaa siinä tietyn asteen, niin se ei vie häntä mihinkään tuomitsevaisuuteen, vaikka hän tietääkin, että pyhyys ja epäitsekkäisyys on ainoa oikea päämäärä. Hän tulee täyteen sääliä, rakkautta ja armahtavaisuutta niitä kohtaan jotka vaeltavat vielä niin suuressa synnin välttämättömyydessä. Hän ei osaa tuomita ketään. Sentähden nuo kaksi käytännöllistä ohjetta, jotka Helena Blavatsky antoi teosofiselle liikkeelle, ovat täynnä viisautta ja nöyryyttä.

Jeesus Kristus on meidän auttajamme siitä lähtien, kuin hän kuoli ristillä. Hän auttaa aina ihmisiä aivan tässä käytännöllisessä henkisessä elämässä ja ennen kaikkea kuolemanjälkeisessä elämässä. Mitä tulee nimen omaan tähän näkyvään elämään, niin voimme sanoa Jeesus Kristuksesta, että hän on täällä meidän oppaanamme. Hän näyttää meille, miten meidän on opittava hallitsemaan. Sillä meidät ihmiset on kutsuttu hallitsemaan.

V

Jeesus Kristus oppaana ja kuninkaana.

Jeesus Kristus on meidän maapallomme henkinen kuningas vaikkakaan ei vielä näkyvässä maailmassa täällä maan päällä. Hänen kuninkuutensa on näkymättömissä, joissakin ylhäisissä taivaissa. Jeesus Kristuksen suhde tähän maapalloon on melkein kuin ihmisen korkeamman minän suhde hänen maalliseen persoonallisuuteensa. Sillä niinkuin ihmisillä on persoonallinen minä, joka päivätajunnassa kulkee omia teitään, aivan poissa Kristuksen tieltä, niin myöskin meidän maapallomme on vielä kokonaisuudessaan,

niinkuin tiedämme, Kristuksen tajunnan ulkopuolella. Se on vielä toisen tajunnan vallassa. Mehän olemme nimittäneet tätä maapallon alempaa minää Saatanaksi. Ihmisen suhteen on kuitenkin niin, että hänen korkeampi minänsä on kuitenkin yhtä persoonallisuuden kanssa. Se on persoonallisuuden takana, sillä on lujat siteet persoonallisuuteen. Sillä on monta persoonallisuutta pujotettuina muistinsa siteeseen ja se on todellisuudessa vastuussa kaikista persoonallisuuksistaan sentähden, että meidän korkeampi minämme on kuitenkin kaikkien takana ja elähtyttää niitä kaikkia. Sen tähden meistä myöskin voi tuntua, että meidän oma korkeampi minämme on aina meitä lähempänä, kuin maapalloa kokonaisuudessaan, Jeesus Kristus, joka nyt on sen korkeampi minä. Ja siinä tuntemuksessa on jotakin perää. Siksi meidän täytyykin tehdä itsellemme selväksi, kuinka todella on olemassa ero ihmisyksilön ja maapallon välillä, maapallo käsitettynä silloin ennen kaikkea ihmisten summaksi. — Kun ajattelemme ihmisen korkeampaa minää, muistamme, ymmärrämme ja tiedämme, että ihmisen korkeampi minä, se minuus, joka elähtyttää persoonallisuuttansa ja on sen minuuden takana, ei ole suinkaan vielä täydellinen, vaan pyrkii uusiintuvissa inkarnaatioissa täydellisyyteen, kulkee jumalallista täydellisyyttä kohti. Tosin on ihmisen korkeamman minän takana vielä se todellisuus, jota nimitämme ihmisen sisimmäksi itseksi eli aatmaaksi, ihmisen monadiksi — kun tehdään ero niiden eri ilmennysten välillä, mitkä ovat korkeuksissa olemassa. Monadista eli ihmisen sisimmästä itsestä sanotaan, että se on Jumalan Poika, yhtä Isän kanssa, ja sen tähden täydellinen. Sisimmässä itsessään ihminen on siis täydellinen. Kuinka hän muutoin voisikaan tulla täydelliseksi, jollei hänessä jo olisi jotakin täydellistä. Meidän kaikista korkein itsemme on jumalallista alkuperää; se on Jumalan Poika meissä, ja se on omalla tasollaan täydellinen. Meidän inhimillinen minuutemme on olemassa sitä varten, että se tulisi yhdeksi tuon täydellisen kanssa, joka on jokaisen ihmisen takana, joka on yhtä Isän, Jeesus Kristuksen ja kaikkien täydellisten olentojen kanssa. Mutta tuo sisäisin, Jumalan Poika, meissä ei ole tietoinen itsestään missään muualla kuin omassa kaikkein korkeimmassa, kodissaan, — ei lainkaan ilmennyksen maailmassa —, ja sen tähden sen elämän kulku ilmennyksen maailmassa on tulla tietoiseksi omasta täydellisyydestään, siitä että se on Jumalan Poika, että se on täydellinen. Se on täydellinen, mutta sen täytyy myöskin osata toimia täydellisesti. Sen tähden on olemassa jälleensyntymisen pitkä sarja. Ja eräs pitkän pitkä taival tässä pitkässä evoluutioketjussa on minuuden luominen ja sen täydellistyttäminen. Inhimillinen minuus syntyy ja tulee täydelliseksi yhtymällä omaan sisimpään monadiinsa, jonka se silloin samalla tekee tietoiseksi ilmennyksen maailmassa. — Meillä ihmisillä on siis takana minuus joka on kyllä hyvä, johon paha ei voi ylettyä, mutta se ei ole täydellinen, koska se ei osaa toimia. Se on oppimassa täydellistä olemista. Minuutemme aina näkee ihanteen. Meidän persoonallisuutemme sen sijaan on se epätäydellinen, — niinkuin on tapana sanoa, — syntinen välikappale, jonka avulla minuutemme kulkee täydellisyyttä kohti. Persoonallisuuden pelastus alkaa siitä, että osaa nähdä minuuteen ja sen kautta täydellisyyteen. — Mutta maapallon laita on aivan toisin. Maapallon alempi minä on, — niinkuin olemme koettaneet esittää —, erään erittäin korkean jumalallisen olennon persoonallinen ilmennys, jonka hän on pukeutut päälleen erikoista tehtävää varten, nimittäin valmistaakseen meille ihmisille elämän koulun. Tällä meidän maapalomme persoonallisella minällä ei ole mitään korkeampaa minää, silloin kuin se on Saatanan vallassa, ja niin kauan kuin se on Saatanan vallassa, sillä sen korkeamman minän, mikä Saatanalla on itsellään, hän on peittänyt naamion taakse. Hän on omassa maailmassaan vain oma itsensä, eikä hän tuona korkeana jumalolentona ole maapallon minä. Sentähden voisimme häntä kuvata kolmiolla, jonka kärki on jossakin ylhäällä. Se kärki on hänen korkeampi minänsä, jolla ei ole mitään tekemistä tämän suuren tajunnan kanssa, jota on sanottu persoonalliseksi tajunnaksi. Voimme sitä kuvata myös sillä tavalla, että jos Saatana on takana kolmiona tuolla ylhäällä, niin tämä persoonallisuus on neliönä alhaalla. Alempi minä on johtaja, kiusaaja, hyvän ja pahan tiedon puu, joka ohjaa vieläkin tätä maapalloa. Saatana korkeampana minänä ei ole koskaan ollut välittömästi tekemisissä maapallon kanssa. Hänen alempi minänsä on riittävän viisas siihen. Mutta sitten kun maapallo sai oman korkeamman minänsä, Jeesus Kristuksen, niin tässä maapallossa on silloin täydellinen korkeampi minä. Se ei ole niinkuin ihmisten korkeampi minä, joka vasta pyrki täydellisyyttä kohti, vaan se on täydellinen. Se on sellainen korkeampi minä, jonka ei tarvitse mitään epäroidä sinne tai tänne eikä kulkea harhaan. Se on ehdottoman viisas, täydellinen, jumalallinen minä, se on Jumalan Poika, joka on kaiken takana. Se on ilmenneenä tässä maapallon korkeammassa minässä Jeesus Kristusena, ja Jeesus Kristus korkeampana minänä on takana kuin yläilmoissa.

Saatana itse jumalallisena olentona on erinomaisen hyvissä väleissä maapallon korkeamman minän eli Jeesus Kristuksen kanssa. He voivat yhdessä suunnitella asioita, mutta ei millään oikullisella, „saatanallisella” tavalla, vaan ikuisen, jumalallisen viisauden mukaan. Jeesus Kristus on siis maapallon korkeampana minänä, ja sentähden sanotaankin täydellä syyllä – ja se todellisuudessa näkyykin –, että hän on ristiin naulittu meidän maapallomme päänä. Sentähden on aivan oikea tuo maapallon vanha astronominen symboli, ympyrä, ja risti sen yläpuolella. Sillä kun katselemme todellisuuksia täällä, niin näemme, että se itsetietoinen ja jumalallinen minä, jota sanomme Saatanaksi ja joka hallitsee vielä tätä maapalloa, asuu tuolla pallon sisällä. Saatanan alempi minä on tuon pallon keskellä, sen keskipisteenä. Se on sen minän koti. Saatana ei ole yksi persoonallisuus, vaan suunnattoman suuri joukko eläviä henkiolentoja ja niiden johtajia. He asuvat maapallon sisällä; ja sen sisästä kasvaa siis hyvän ja pahan tiedon puu, se elämän koulu, jota me kaikki käymme. Ja maapallon korkeampi minä eli Jeesus Kristus on aivan kuin ristiin naulittuna jollakin ihmeellisellä tavalla tässä maapallon ympärillä, pinnalla, ja siis, niinkuin voisi sanoa, avaruudessa maapallon taivaissa, jossakin korkealla ylälmoissa, – ei kuitenkaan paikallisesti, niin että voisi sanoa, että hän näkyy olevan Suomen tai Palestiinan päällä: se on toisen maailman asia, eikä kuulu tähän fyysilliseen paikallisuuteen. Hän on ristiin naulittuna niin korkeassa taivaassa en tarkoita aineellisesti katsoen korkeassa taivaassa, vaan henkisen tajunnan kannalta –, että meidän tajuntamme ei ilman muuta siihen ylety. Todellisuudessa voimme kyllä kuitenkin sanoa, että Jeesus Kristus on ristiin naulittuna meidän eetterimaailmassamme. Hän on kuin tullut tänne maapallolle ja ristiin naulittiin täällä fyysisesti, mutta sen jälkeen hän maapallon korkeampana minänä on naulittuna ristille eetterimaailmassa, aivan samoin kuin ihmisen korkeampi minä on ristiin naulittuna omassa persoonallisuudessaan eli aineellisuudessaan. Niin on Jeesus Kristuskin, ja hänen tajuntansa on tuossa omassa minässään, joka on maapallon korkeampi minä. Se on hänessä kuin aura, joka ympäröi maapalloa, kuin suuri symboli, joka syleilee maapalloa. Ja kuitenkin se on samalla kuin kolmio, jonka kärki on alaspäin suunnattuna maapalloa kohti – vaikka jokaista ihmistä kohti, sillä Jeesus itsekin sanoo, että kun Ihmisen Poika tulee se on (Matt. 24:27): „– niinkuin salama leimahtaa idästä ja näkyy hamaan länteen”. Sillä tavoin on Jeesus Kristus selittänyt maapallon korkeamman minän tuloa jokaisen ihmisen luo. Se on kuin salama, tuli, joka tulee karkean ihmisen sisään, mutta sen takana on sellainen tajunnan taivas, jolla ei ole mitään mittoja. Se ei siis asu maapallon sisässä. – Samalla tavalla meidän alempi minämme asuu meidän ruumiissamme, pyöreän osan, pään, sisällä, ja meidän korkeampi minämme on sen ulkopuolella. Se on kuin aurassa ja vieläpä senkin ulkopuolella; joka tapauksessa siis persoonallisuuden ulkopuolella. – Samalla tavoin kaikki ne ihmeelliset enkelijoukot, jotka palvelevat täällä maapallollamme pahan valtaa, – käyvät pahan asioilla ja opettavat meille hyvää ja paha, jotka ovat siis järjestäneet elämän hyvän ja pahan-tiedon kouluksi –, kaikki ne joukot asuvat pyöreän pallon sisällä, niinkuin persoonallisuutemme asuu päässä. Niiden vaikutus tapahtuu sieltä keskipisteestä ulospäin. Ylemmän, korkeamman minän vaikutus on sitten vielä estynyt ilman muuta tulemasta. Se ei siten vielä laskeudu niinkuin armon sateena alas taivaista, vaan voi pujahtaa vain jonkinlaisena salamana jonkun yksilön luo. Se on tuolla ylhäällä maapallon ulkopuolella vielä. Mahdollisesti – en tiedä – voisi olla niin, että joskus on saatava sijaa maapallon sisälle joillekuille toisille joukoille. Niinkuin ihmisenkin sisällä täytyy syntyä aivan uusia joukkoja – uusi minä –, niin mahdollisesti täytyy tapahtua maapallollekin samoin. Minä en nyt tiedä, täytyykö meidän ajatella silloin niin, että kaikki ne joukot, jotka nyt asuvat siellä, muuttavat pois ja toiset astuvat sisään, vaiko niin, että he saavat heittää pois mustat kaapunsa ja astua esiin valkoisina. Joka tapauksessa meidän maapallomme on erinomaisen hyvä kuva siitä, mitä ihmisessäkin on tapahtuva, vaikkakin maapallossa kaikki on paljon itsetietoisempaa kuin yksilöllisessä ihmisessä.

Korkeampi minä on jokaisen ihmisen salainen kuningas, joka on joskus tuleva hänen todelliseksi kuninkaakseen. Kun ihminen vihkiytyy korkeampaan elämään, hän tunnustaa korkeamman minänsä kuninkaakseen; ja hän ei voi päästä siihen ilman niiden kristusvoimien apua, jotka vaikuttavat siinä. Ne heräävät hänessä, ja sitten hän jonkin pitemmän tai lyhyemmän kehitysjan kuluttua tunnustaa korkeamman minänsä itsessään kuninkaaksi. Samoin on käyvä joskus maapallollekin. Mutta, niinkuin olimme huomauttaneet, se riippuu meistä ihmisistä, juuri tämän maapallon ihmiskunnasta, kuinka paljon se tahtoo

syntyä uudestaan Kristuksessa ja ottaa vastaan kristuselämää. Sitten kun ihmiskunta osaa tunnustaa Jeesus Kristuksen kuninkaakseen elämä maapallollamme muuttuu aivan toisenlaiseksi. Sentähden Jeesus Kristus ei voi heti olla ehdottomasti meidän kuninkaamme, vaan hänen täytyy olla opas, joka ohjaa meitä tuota omaa kuninkuuttaan kohti. Se opas on annettu meille evankeliumeissa, jotka kertovat hänen elämästään, työstään ja opetuksistaan. Ja se opas tai oppaat, jotka ihmisillä olivat ennen Jeesus Kristusta näkyvässä muodossa, olivat kaikki entiset suuret uskonnot, tietäjät, viisaat ja profeetat. Ne kaikki opastivat silloin ihmistä Kristuksen luo. Mutta se opetus ja johdatus ei ollut yhtä välitön kuin Jeesus Kristuksen antama, sentähden että sen vanhan opetuksen täytyi viedä ihminen ulos itsestään; ihmisen täytyi itse päästä ulos itsestään voidakseen nähdä Kristuksen. Mutta nyt täytyy hänen mennä itseensä sisään, ja silloin hän voi nähdä Kristuksen. Kristus toisin sanoen voi syntyä hänen päivätajunnassaan, jota vastoin ennen Kristus ei voinut syntyä muulla tavoin kuin toisessa, salaisessa tajunnassa, jolloin ihminen oli ruumiinsa ulkopuolella. Kristus oli silloin siksi kaukana – käyttäkäsemme konkreettista kieltä – ihmiskunnasta ja tästä planeetasta, että päivätajunnassa ei kukaan ihminen voinut häntä nähdä. Mutta Jeesuksen elämän ja kuoleman jälkeen Kristus on siksi lähellä ihmiskuntaa, että voimme päivätajunnassamme kohdata Jumalan Pojan. Se on tuo ihmeellinen ero. – Sentähden kysymme: millä tavoin Jeesus Kristus nyt sitten opastaa meitä Kristuksen luo?

– Ja kun siihen vastaamme: evankeliumien välityksellä, – niin tämä merkitsee, että meidän täytyy siis ennen kaikkea tutkia ensin kaikkia evankeliumeja – jo löydettyjä ja vasta löydettäviä –, jotka kertovat jotakin Jeesus Kristuksen elämästä ja opetuksista. Ja silloin emme saa tyytyä mihinkään epämääräisyyksiin. Kristikunta on pysähtynyt hyvin suureen epämääräisyyteen. Se on päässyt kyllä selville, siitä että Kristusta täytyy seurata, jos tahtoo olla kristitty, mutta se ymmärtää tämän Jeesus Kristuksen seuraamisen omalla epämääräisellä tavallaan, määräälee itse hengessään mitä Kristuksen seuraaminen on. Se on siepannut jotakin oikeata tunnelmaa, mutta sillä ei ole tieteellistä varmuutta. Sen tähden kristikunta seuraakin Jeesus Kristusta milloin niin, milloin näin. Se on päässyt selville, että Kristuksen henki on vanhurskautta ja rakkautta, mutta se itse määrää, mitä nuo ominaisuudet ovat. Ja se saa kristityt joskus hyvinkin ihmeellisiin tekoihin. Vanhurskaus voi heidän mielestään esimerkiksi vaatia, että toisella tavalla ajattelevat on pelastettava kadotuksesta polttamalla heidät hiljaisella tulella. He voivat kyllä ajatella Kristuksen rakkautta, mutta sanovat, että se voi vaatia meiltä, että tapamme vihollisia, rikollisia tai teemme kaikenlaista sellaista oikeuden ja rakkauden nimessä, mitä emme oikeastaan tee yksilöinä. Emme tapa toista ihmistä tuntematta hirmuisia omantunnon tuskia ja tietämättä, että olemme siitä vastuussa yhteiskunnan lakien mukaisesti. Kristuksen rakkauden ja vanhurskauden nimessä ihmiset voidaan saada käymään julmia sotia ja ajattelemaan, että se on Kristuksen palvelemista. Tämän olemme nähneet kristikunnan historiasta. Tämä kaikki johtuu siitä, että me ihmiset olemme itse määrälliset, mitä on kulkeminen Kristuksen hengessä. Meidän pitäisi asettua sille nöyrälle kannalle, että tunnustaisimme, ettemme voi tietää etukäteen, mitä Kristuksen seuraaminen on. Meidän täytyy siis ottaa selville ja tutkia, mikä on se oikea henki; ja meidän täytyy heti ruveta silloin tutkimaan evankeliumeja ja ensimmäiseksi Matteuksen evankeliumia, ja huomata silloin, että Jeesus kulki ympäri maassa ja saarnasi: „Muuttakaa mielenne ja tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta on lähestynyt”, – eikä jäädä sitten siihen, sillä hyvin pianhan tulee hänen elävä esityksensä siitä, mitä on hänen seuraamisensa. Siitä ei kristikunta ole välittänyt, ei ole seurannut Vuorisaarnaa, mutta ei ole liioin tunnustanut, että „Katso, laupias Jumala, emmehän olekaan mikään kristikunta, emmehän seuraakaan Sinun poikasi ääntä.” Se ei ole uskaltanut tunnustaa sitä, vaan on lyönyt rintoihinsa: „Koetamme seurata sinua; olemme syntisiä ja huonoja, armahda meitä nyt.” Se ei ole malttanut ottaa selvää siitä, miten Jeesus Kristus itse on selittänyt, mitä hänen seuraamisensa on. – Sillä hämmästyksemme on rajaton, kun tulemme tutkiessamme Matteuksen evankeliumissa Vuorisaarnaan ja kuulemme, mitä neuvoja ja käskyjä Jeesus antaa. Hän sanoo esimerkiksi ensimmäisessä käskyssään: „Olette kuulleet sanottavan vanhoille: älä tapa, mutta minä sanon teille: älä suutu, älä vihastu.” Kun kristikunta olisi sen huomannut, se olisi hävennyt ihmisten tappamista, mikä Jeesus Kristuksen mielestä on täysin järjetöntä. Kaikki tietävät sen ilman muuta. Jeesus Kristus siis neuvoo: „Älkää suuttuko, älkää vihastuko mistään syystä, sillä se saa aikaan pelkkää pahaa maailmassa.” – Ja sillä tavoin me sitten jatkamme lukuamme, luemme Vuorisaarnaa ja huomaamme kaikki Jeesuksen käskyt. Ja me huomaamme, että evankeliumeja onkin ensin luettava niin, että saamme todella

kiinni juuri tällaisista Jeesuksen siveellisistä neuvoista. Sillä seuraaminen ei ole hiljaa istumista ja uskomista asioihin, esimerkiksi jonkun väitteeseen, että taivas on aina punainen. Se ei ole sellaista hassutusta. „On yhdentekevää, minkä värinen taivas on. – En minä sellaista kysy. Vaan jos tahdot seurata minua, tee mitä minä olen käskenyt, elämisessäsi, olemisessäsi, jokapäiväisessä elämässäsi; silloin seuraat minua.” Ja juuri sitä varten on Jeesus Kristus antanut nimenomaisia neuvoja, käskyjä, osviittoja kaikkialla evankeliumeissa. Ymmärrämme, että nämä meidän täytyy kirjoittaa muistiin. „Minun ensimmäinen tehtäväni on ostaa pieni muistikirja ja kirjoittaa siihen, mitä Jeesus on käskenyt, ja kirjoittaa muistiin, mitä olen itse tehnyt.” Se on Jeesuksen seuraamista. – Ja sitten kun ihminen on seurannut tällä tavoin Jeesus Kristusta oppaana, sitten hän uudestaan alkaa lukea evankeliumeja, ja silloin hänelle käy, niinkuin evankeliumeissa myöskin sanotaan, että Jeesus avasi opetuslastensa silmät, että he osasivat lukea kirjoituksia. Hän avasi siis niiden silmät, jotka häntä seurasivat – ei niiden silmiä, jotka eivät tahdo seurata häntä jokapäiväisessä elämässään. Ainoastaan sen ihmisen, joka ensin opetuslapsena seuraa mestaria, silmät aivan kuin aukenevat, ja hän osaa lukea kirjoituksia. Kun hän silloin lukee evankeliumeja uudestaan hän huomaa, että niissä on äärettömän ihmeellisiä asioita kerrottuna, ja luultavasti hän tekee jonkin kokemuksen. Ja sitten hän huomaa, että evankeliumeissa heti alussa – niin paljon kuin hän silloin ymmärtää - kerrotaan hänen omaa historiaansa, ei vain Jeesus Natsarealaisen, vaan **minun omaa historiaani**. Ihminen hämmästynee sanattomasti, kun hän tekee tuon havainnon. Ja silloin, kun hän on lähtenyt nyt Jeesusta seuraamaan, riippuen siitä, onko ihmisellä vanhaa hyvää karmaa, onko hän ennen etsinyt totuutta ja saanut jotakin, vai onko hän nyt ensimmäistä kertaa totuudenetsijä, hän tekee joko sen kokemuksen, että hänessä vanha, muinaisuudessa hankittu tieto herää, tai sitten hän tekee nyt ensimmäisen kerran jonkin suuren ja ihmeellisen kokemuksen. Jos hän tekee ensimmäisen kerran suuren ihmeellisen kokemuksen ja sitten lukee evankeliumeja, hän huomaa, että se, mitä kerrotaan Jeesus Kristuksen syntymästä, on juuri totta hänen itsensä suhteen henkisesti eli sielullisesti. Hän huomaa, että hän on ollut aivan kuin Joosef ja Maria. Sisässään hän on ollut kuin Maria; pyrkinyt kaikkea puhtautta ja kauneutta kohti, samalla kuin se, mitä hän nimittää Joosefiksi, hänen miehinen järkensä, on kohteliaasti ja kunnioittavasti pysynyt syrjässä ja ihmeteltyt, eikä hypännyt hänen silmilleen. Järki, arvostelukyky, on mielestään vanhempi kuin se ihmeellinen sielu, joka on kuin kaunis nuori tyttö, joka yht' äkkiä uskoo kaikkeen puhtaaseen ja kauniiseen, sillä järki on paljon elänyt ja nähnyt. Se ei kuitenkaan arvostele, vaan hämmästynee sitä, että sielussa puhkeaa nuoren tytön puhdas kaipaus. Järki astuu syrjään ja poistuu. Sitten tulee riemukas hetki, kun järjelle sanotaan: tuo on sinun omasi, älä pelästy, yhdy siihen. Järki pelästyy: kuinka minä uskaltaisin olla yhtä tuon puhtaan, nuoren tytön kanssa. Minähän olen mies, joka olen paljon kokenut . . . Mutta tulee hetki, jolloin on kuin järjelle puhuisi jumalallinen ääni: älä pelkää. Ja silloin järki tunnustaa tuon sielun omakseen ja auttaa sitä kaikella ajatuksellaan. Silloin se järki myöskin viisastuu uudella tavalla, ja puhdas sydän saa kuin voimaa ja tukea, suojelusta, tuolta järjeltä. Sillä järki silloin huomaa, että tuota ihanaa sydämen ruusua ei ole jätettävä maailmaan tallattavaksi, vaan sitä on suojeltava, että se voi puolustautua ja taistella maailman arvosteluja ja epäilyksiä vastaan. Kun järki on antanut itsensä tuolle hienolle, puhtaalle sielulle – aivan kuin joku mies uskaltaa tunnustaa omakseen jonkun naisen –, silloin sattuu semmoinen ihmeellinen, taivaallinen tapahtuma, että syntyy lapsi, – ja se lapsi on Kristus. Kristus syntyy ihmisen sisällä, sydämessä tai sielussa. Usein ihminen itse näkee sisässään tuon syntymähistorian, jos tapahtuu ensimmäisen kerran, että hän on tullut siihen kohtaan, että Kristus syntyy hänessä. Hän saa ensimmäisen kerran – jollei se ole tapahtunut ennen – sellaisen selvänäköisen kokemuksen, että hän näkee kantavansa lasta. Ja voimme ymmärtää, jos me olemme tavallisia miehiä, emme puhu siitä, vaan kauhistumme sitä: minä olen raskaana; minä kannan lasta sydämeni alla. – Mutta kaikki jumalalliset asiat ovat ihmeellisiä. Siinä on Maria ja Joosef ja Kristuslapsi. Itsestään hän ei tiedä mitään. Hän voi myös nähdä joitakin mestareita tai opettajia ikäänkuin todistamassa, että lapsi on syntynyt. Sitä voidaan kuvata toisinkin, mutta en tahdo nyt kuvata sitä muulla tavoin kuin sillä, mikä on yhtä pitävä evankeliumien kuvauksen kanssa. Ihminen voi myös nukkuessaan nähdä näitä asioita, nähdä, että Kristus syntyy hänessä. Se voi silloin olla kuin ennustus. Todellisuudessa se ei ole vielä tapahtunut, sillä siinä ei ole silloin enää symboleja, vaan kaikki ovat todellisuuksia hänen päiväajunnassaan. Sitten hän tahtoo kulkea eteenpäin. – Jos ihmisellä on hyvä karma, jos hän on ennen etsinyt, ponnistanut ja löytänyt, silloin hänelle luultavasti tulee kokemuksia joko perätysten – ei niin lähekkäin, että esimerkiksi vain

päivä on niiden väliä, vaan voi olla vuosiakin väliä – tai sitten yhdessä monta kokemusta yht'aikaa. Jos ihminen esimerkiksi on ennen, edellisessä elämässään kokenut tämän Kristuksen syntymän itsessään, niin se ei enää tapahdu samalla tavoin nyt tässä elämässä, vaan se tapahtuu enemmän symbolisella tavalla, kuitenkin aivan realistisesti. Se ei tapahdu silloin, niin kuin evankeliumissa kuvataan, vaan esimerkiksi niin, että ihminen vain tulee tietoiseksi siitä, että hänessä on ainakin kaksi eri olemuspuolta, nimittäin oma itsensä jonakin näkymättömänä todellisuutena ja sitten hänen persoonallisuutensa. Mutta siihen liittyy silloin myöskin aina se kokemus, että muutkin ihmiset ovat persoonallisuuksia, jotka ovat häneen samassa suhteessa kuin hänen oma persoonallisuutensa. Hän toisin sanoen näkee ainakin, kuinka hänessä itsessään on sekä hänen niin sanottu oma persoonallisuutensa että sitten joku toinen persoonallisuus. Hän asuu niissä molemmissa. Hän melkein ihmettelee sitä silloin, että hän nimittää tuota toista persoonallisuutta omakseen. Hän ehkei lainkaan ymmärrä, mikä siihen on syynä. „Kuinka on mahdollista”, hän ajattelee, „että nimitän tuota omakseni. Eihän se ole omani enemmän kuin tuokaan. Minä olen molemmissa.” Hänen täytyy nähdä ainakin niin paljon. Hän voi nähdä myöskin kokonaisen joukon, ja hän on jokainen. Kristustajunta tulee juuri tuollaisena; ja kun ihminen kuin ohimennen tekee vanhan Kristus-syntymäkokemuksen, hän samalla näkee ainakin yhden vieraan persoonallisuuden, joka on hänen omansa – ehkä useampiakin. Pääkohta kristuskokemuksessa on, että ihminen tuntee itsensä yhdeksi toisten kanssa ja tuntee, näkee ja tietää toiset oman itsensä ilmennyksiksi. Se on psykologinen painopiste, keskuskohta tuossa kristuskokemuksessa. Ensimmäisen kerran Kristuksen syntyminen tapahtuu kuin evankeliumissa, mutta sitten, kun sen kokee uudelleen, ihminen aivan varmasti näkee, että toiset ihmiset ovat häntä itseään, tai toisin sanoen, että Kristus hänessä kuuluu toisillekin. Hän ihmettelee enemmän sitä, kuinka he eivät tiedä, että Vapahtaja on kaikkien heidän omansa: „Vapahtaja on minussa, mutta Vapahtajan pitäisi olla sinussakin.” Ja ihminen katselee ja näkee, että esteenä on se ja se. Hän näkee ihmisen sielulliset heikkoudet, viat jne., jotka estävät Kristusta hänessä syntymästä, hänessä elämästä. Sen ihminen näkee, ja hän tottuu sellaisiin ajatuksiin, sellaiseen elämään, että näkee toisissa heidän vikansa. Hän ei näe heidän vikojaan sillä tavoin kuin jokapäiväiset ihmiset, vaan hän näkee ne heikkoudet, jotka heitä estävät ottamasta vastaan Kristusta. Hän näkee, mutta hänen huulensa ovat sinetöidyt. Hän ei voi sanoa toiselle: „Kuule, sellaiset ja sellaiset viat estävät sinua.” Sillä jokaisen ihmisen täytyy itse avata silmänsä. Jos hän olisi niin epäväisas, että hän toisen rukouksesta ja pyynnöstä sen sanoisi, niin toinen hämmästyisi vallan tavattomasti. Mikä siitä olisikaan seurauksena! Sillä ihminen ei aavista, ennen kuin se kokemuksena tulee hänen eteensä, niin että hän saa nähdä sen, mikä häntä estää ottamasta Kristusta vastaan. Mehän luomme kaikenmoisia kuvitelmia omista hyveistämme ja vioistamme. Kuka ties meidän heikkoutemme ei olekaan mikään pahe. Kristus voi syntyä tallissa, eläinten keskellä. Ehkä juuri jokin sellainen hyve, jonka luulemme kelpaavan Jumalalle, onkin esteenä. Meidän täytyy se kokea ja nähdä. Ainahan totuudenetsijät helpommin löytävät heikkoudet, viat, paheet, synnit jne. Ne pistävät meidän silmäämme, ja me ajattelemme: niistä sentään pitää päästä. Kun oikein tutkimme itseämme kelvataksemme liikkumaan parempien ihmisten joukossa, me voimme ymmärtää, että meidän pitäisi olla vanhurskaita, siveellisiä ihmisiä, etteivät ihmiset nauraisi ja pilkkaisi. Mutta meidän täytyy muistaa: kuka ties Kristus arvioi meitä aivan toisin perustein. Ehkä pienikin ajatus siitä, että minun pitäisi olla mallikelpoinen toistenkin silmissä, että minun täytyisi herättää kunnioitusta ja rakkautta toisissa, – kun minulla on tuollainen kunnianhimo – vaikuttaa sen, etten kelpaakaan Kristukselle. Se on kyllä jalo kunnianhimo, mutta epäjalo siksi, että sydämessä kuiskaa joku: sitä varten, että toiset voisivat pitää minusta, kunnioittaa minua. Siinä on silloin jotakin itsekästä, persoonallista mukana. Sillä ihminen ei ole maailmaan luotu kelvataksaan toisille epätäydellisille, vaan kelvataksaan täydellisille. Kun hän tämän huomaa, silloin hän ehkä voi kelvata ja Jumala auttaa häntä. – Jos siis ihminen on ennen tehnyt henkisiä kokemuksia, niin hän käy nyt nopeammin lävitse vanhat kokemukset, ja ne tulevat toisenlaisina, jollakin tavoin hieman lyhyemmin – toiselle toisella tavoin, toiselle toisella.

Sitten, kun luemme evankeliumeja, huomaamme, että Jeesuksen syntymän jälkeen seuraava suurempi tapaus, josta kerrotaan evankeliumissa, on hänen kasteensa. Johannes Kastaja hänet kastaa.

Jeesus Kristuksen elämä esikuvana.

Jeesuksen Kristuksen elämä esikuvana ei merkitse, että hänen opetuslastensa olisi jäljiteltävä oma elämänsä Jeesuksen ulkonaisen elämän mukaan. Kukaan ei kykene Jeesuksen elämää kopioimaan enemmän kuin kenenkään muunkaan ihmisen elämää voidaan kopioida, sen tähden, että kaikki ihmiset ovat yksilöitä, vieläpä persoonallisuuksia, että jokaisen ihmisen yksilöllinen elämä on omalaatuinen. — Mitä siis tarkoitamme, kun sanomme, että Jeesus Kristuksen elämä on esikuva? — Sillä tarkoitamme, niinkuin jo edellä sanoimme, että kun ihminen, opetuslapsi, seuraa Jeesus Kristusta noudattamalla hänen käskyjään ja kehoituksiaan, elämällä hänen elämänsä hänen käskyjensä mukaisesti, hänen henkensä mukaan, silloin se ihminen lopulta tulee siihen kohtaan, että hänen silmänsä aukenevat, että hänelle tapahtuu niinkuin apostoleille, silloin kun evankeliumin mukaan Jeesus avasi heidän silmänsä. Sanotaan nimenomaan: „Hän avasi heidän silmänsä, että he ymmärtäisivät pyhiä kirjoituksia”. Samoin siis tapahtuu myöskin opetuslapselle, kun hän seuraa Jeesusta. Hänen silmänsä aukenevat niin, että hän ymmärtää pyhiä kirjoituksia, ennen kaikkea siis evankeliumeja ja epistoloita, jotka muodostavat Uuden Testamentin, varsinaiset kristityt kirjat —, ja sitten Ilmestyskirjaa ynnä muita apokryfisiä evankeliumeja, jo löydettyjä ja vasta löydettäviä kristinuskon alkuaikojen kirjoituksia. Hän ymmärtää niitä. Ja mikä häntä suuresti hämmästyttää evankeliumien suhteen? — Se, että Jeesus Kristuksen elämä, sellaisena kuin se on kuvattuna evankeliumeissa, muodostuu hänen omaelämäkerrakseen. Ei kuitenkaan niin, että hänen elämänsä yksityiskohdittain olisi Jeesuksen elämän kaltainen — kaukana siitä — vaan niin, että joitakuita erikoisia Jeesus Kristuksen elämän tapahtumia toistuu hänen omassa henkisessä elämässään ihmeellisinä kokemuksina. Ja kun hän tällä uudella tavalla alkaa lukea evankeliumeja, hän huomaa, että hänelle tapahtuu niinkuin evankeliumeissa kerrotaan Jeesuksen syntymästä: Kristus syntyy hänessä. Siitä puhuimme viime kerralla ja päädyimme Jeesuksen elämän toiseen merkilliseen tapahtumaan, Jordanin kasteeseen. Ja niinkuin edellä puhuessamme Kristuksen syntymästä, niin sanomme nytkin, kun puhumme kasteesta, että jos ihminen on sitä ennen kokenut jossakin entisessä elämässä, se toistuu nyt hieman lyhennetyssä muodossa, ehkä hieman toisella tavalla kuin mitä evankeliumissa kerrotaan. Mutta jos hän ei ole sitä ennen kokenut, se tapahtuu niinkuin evankeliumissa. Ja kun se ihmiselle täydellisenä tapahtuu, on hän tietenkin siinä elämässä kun hän tämän kokee, siis jo lyhyemmällä tavalla kokenut Kristuksen syntymän, siten kuin edellisessä luvussa koetimme kuvata. — Ja kun hän sen syntymän on kokenut ja nyt siis ensimmäisen kerran kokee kastetta, se tapahtuu hänen ruumiinsa ulkopuolella. Hän on silloin itse oman ruumiinsa ulkopuolella ja tulee siellä tietoiseksi. Hän liikkuu itsetietoisena toisessa ruumiissa, — sanomme tavallisesti astraaliruumiissa — ja astraalimaailmassa hän sitten saa kokea tämän kasteen. Silloin siinä toistuu koko se tapahtuma, mikä on kerrottu evankeliumissa Jeesuksen kasteesta. Silloin ihminen joutuu Jordanin virtaan, ja siellä on joku Johannes, joka vähän epäroityään kastaa hänet, ja sitten taivas aukenee ja ääni kuuluu taivaasta. Tämä tapahtuu silloin aivan realistisesti siinä toisessa maailmassa, mutta huomattaamme, ettei ihminen, opetuslapsi, ole silloin lainkaan missään unitilassa, niin että kun hän herää, hän ei voi sanoa nähneensä unta, vaan hän on silloin aivan yhtä itsetietoisena siinä toisessa maailmassa kuin konsanaan tässä näkyvässä maailmassa. Se ei ole hänelle unikokemus, vaan yliluonnollinen, ihmeellinen kokemus toisessa maailmassa. Hän on aivan sama kuin täällä. Hän on jättänyt ruumiinsa, näkee sen ja liikkuu tässä maailmassa, tulee toiseen maailmaan ja siellä kokee sitten sen kastekokemuksen; ja herättyään hän tietää, että se on ollut todellista, mitä hän on kokenut; mutta hän myöskin tietää, että hän ei voi siitä koskaan kenellekkään kertoa — niin hänestä ainakin tuntuu. Sitä ei voi sentään mennä aivan varmasti sanomaan, sillä voi sattua tilanteita, jolloin hän kertoo niistä asioista, mutta joka tapauksessa hänen huulensa ovat suljetut pitkiksi ajoiksi. — Mutta jos hän on ennen eläessään tämän kasteen kokenut, jos se on hänelle vanha kokemus, jos hän on jo ennen saavuttanut tuon astraalitietoisuuden ja nyt ainoastaan tarvitsee uudestaan sen elvyttää, silloin tapahtuu tämä toinen kokemus, tämä kaste, kokonaisuudessaan tässä näkyvässä maailmassa; ei suorastaan

tässä näkyvässä maailmassa, mutta kuitenkin päivätajunnassa. Sillä kaikki, mikä on ennen koettu ja nyt uudistuu, se toistuu aina päivätajunnassa. Tässä päivätajunnassa harhailtuaan hän tulee sellaiseen tilaan, tilanteeseen, että hänen sisäinen silmänsä aukenee ja hän saa kokea muutamia kohtia tästä kastekokemuksesta. Kaikista tärkein kohta, jonka hän saa kokea ja jonka hän aina kokee tällaisessa tapauksessa, kun se kokemus uudistuu, on se, että hän kuulee tuon taivaallisen äänen pilvien takaa, auringon luota, Isän äänen, joka sanoo hänelle: „Minun rakas poikani, jonka nyt olen synnyttänyt, minä rakastan sinua”. Se on silloin hänen päivätajuinen kokemuksensa. Ja kun ihminen on käynyt lävitse tämän kokemuksen, hänelle alkaa pitkä kokemusten sarja. Mutta ennen kuin hän joutuu ulos varsinaiseen työskentelyyn, hän – niinkuin Jeesuksestakin kerrotaan tässä evankeliumissa – kohtaa kiusaajan. Ja mikä on kiusaaja? – Se on hänelle tällä kertaa hänen oman persoonallisuutensa varjo, sillä hänen oma persoonallisuutensa nousee ylös ja heittää varjonsa yli tien. Ja tämä persoonallisuus puhuu hänelle. Ei tuo varjo tietenkään puhu, vaan evankeliumissa on oikein kuvattu, kun siinä sanotaan, että kiusaajan ääni kuuluu. Kiusaaja tulee hänen luokseen, ja sen ääni kuuluu. Se on kuin jokin ulkopuolinen kiusaus, jotakin hänen ulkopuoleltaan. Se on kyllä hänen oman persoonallisuutensa karmallinen ääni, vaikka hän ei elä persoonallisuudessaan, vaan todellisessa inhimillisessä minässään. Ja sentähden on kuin tuo persoonallisuus olisi hänen ulkopuolellaan, on kuin joku kiusaaja astuisi hänen eteensä. Ja siinä on silloin kolme kiusausta, ja ne tarkoittavat hänen kolmea persoonallista ilmennysmuotoaan. Niitä on enemmänkin, mutta voimme ne hyvin yhdistää kolmeksi. Ne ovat nimittäin hänen fyysillis-eetterinen ruumiinsa, hänen astraalis-mentaalin ruumiinsa ja hänen persoonallinen minuutensa. Ne sanovat hänelle aivan kuin jonkinlaisina ulkonaisina olentoina, kiusaajan äänellä: „Sinä olet nyt saavuttanut suuria ja ihmeellisiä kykyjä. Luo nyt oma elämäsi näiden kykyjen mukaan.” Ja tämän fyysillis-eetterisen ruumiin kiusaus sanoo: „Sinäkin voit muuttaa kivet leiviksi. Sinä voit kykyjesi avulla hankkia tämän ulkonaisen, fyysillisen maailman aineellisuutta, niin paljon kuin suinkin tahdot. Sinun ei tarvitse muuta kuin käyttää niitä suurenmoisia kykyjä, mitä sinulla on, niin koko tämän maailman rikkaus ryntää sinun luoksesi. Kaikki muuttuu kullaksi, kivet leiviksi sinun kädessäni. Sinun ei tarvitse edes liikaa ponnistaa. Se on sinulle hyvin helppoa, kun sinulla on niin ihmeellisiä kykyjä.” – Tämän kiusauksen edessä ovat kaikki nerokkaat ihmiset, jotka jo ennen ovat kokeneet henkisiä asioita. Tiedämme, että niin sanotut nerot, erikoisen lahjakkaat ihmiset, jotka ovat syntyneet maailmaan suurin sielullisin kyvyin, ovat ennen läpikäyneet suuria henkisiä kokemuksia. Jokainen ihminen voi tulla neroksi, mutta se nerokkuus saavutetaan omalla työllä. Ihminen on tavattomasti ponnistanut ja tehnyt työtä edellisissä ruumistuksissaan, jos hän syntyy nerona, jolla on jumalallisia kykyjä. Sanokaamme, että hän syntyy tähän maailmaan musiikin lahja mukanaan, ja ajattelen erikoisesti silloin säveltämisen lahjaa. Hän tuntee voivansa kuunnella ihmeellistä soittoa näkymättömästä maailmasta, ja tuntee voivansa tulkita ja välittää niitä sointuja tähän näkyvään maailmaan toisten ihmisten kuultaviksi. Hänelle tulee kiusaus: „Käytä näitä kykyjä oman itsesi hyväksi”. Ja jos hän ei siinä elämässä ole vielä toistanut näitä henkisiä kokemuksia, ei Kristuksen syntymää eikä kastetta, taikka jos ne jäävät aivan sen elämän ulkopuolelle, niin tiedämme, että tuollainen kiusaus voi olla hyvin voimakas, jos tuollainen nerokas ihminen on hiemankin heikko. Jos hän ei ole niin tietoinen vielä siitä, että hänen nerokkuutensa on jumalallinen lahja, joka on asetettava ihmiskunnan palvelukseen, niin hänellä voi olla se heikko kohta, että loistava aineellinen tulevaisuus voi hänet lumota. Hän voi ajatella: „Näillä kyvyillä saan kuinka paljon tahansa kaikkea aineellista hyvää.” Tosin kyllä, jos hän alkaa tuota tietä kulkea, hän voi joskus huomata, että hän valitsi aivan väärän tien ja että hän melkein asetti sisäisen Jumalansa häpeään. Silloin hän epäilemättä katuu ja kääntyy. Mutta jos hän ei ymmärrä sitä tehdä, silloin hän voi jatkaa tuon väärän tien kulkemista koko sen elämän. Kaikki nerokkuus muodossa tai toisessa on ihmeellinen lahja, varsinkin jos puhumme talentista, nerokkuudesta. Tiedämme, mikä on ero talentin (nerouden) ja talangin (taitavuuden) välillä; jos on kysymyksessä esimerkiksi kynä tai soittokoje. Talangi saavutetaan paljon varhemmin kuin nerokkuus, joka aina on yhteydessä suurten henkisten kokemusten kanssa. Ihminen voi olla ilman sitä lahjaa, mutta jos joku on todella nerokas, niinkuin esimerkiksi suuret säveltäjät, silloin hän on henkinen olento, silloin hän on ennen kokenut sekä Kristuksen syntymän että kasteen, ja hän on syntynyt tähän elämään kädessään taikasauva, ja silloin nämä kiusaukset tulevat hänelle todellisina. Mutta jokainen henkinen ihminen, joka on kokenut Kristuksen syntymän ja kasteen, torjuu ne luotaan heti, ymmärtäen, että se on kiusaajan ääni, ja hän sanoo niinkuin Jeesus Saatanalle: „Ei ihminen elä

ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta”. Hän tietää, että häntä ei lainkaan tyydytä maailman rikkaus, sillä vaikka hän saisi itselleen kuinka paljon kultaa tahansa, hän ei saisi rauhaa sielulle eikä olisi onnellinen. Jos se houkuttelisikin häntä hyvin pienen hetken – jos se olisi mahdollista –, hän kuitenkin tietää, että ihminen ei elä kaikesta siitä maailman hyvästä, minkä fyysillinen maailma voi tarjota, vaan siitä elävästä sanasta, joka lähtee elävän Jumalan suusta, mikä siis tulee hänelle hänen omien kykyjensä kautta. Siitä hän elää, ja se elää hänessä sitä mukaa, kuin hän itse osaa työntää luotaan tuon aineellisen rikkauten, kullan – nimittäin siinä mielessä, että sitä itselleen tahtoi tai itse sitä tarvitsisi. Hän voittaa helposti sen kiusauksen. Kuuluu oleellisena osana hänen henkiseen elämäänsä, että se kiusaus ei häntä vaivaa. Hän tuntee todella olevansa, niinkuin kiusaus sanoi Jeesukselle: „Sinähän olet tämän kaiken maailman herra ja voit muuttaa kivet leiviksi.” Hän tuntee, että hänellä on sellainen voima, mutta myöskin, että hän ei sitä voimaa käytä omaksi persoonalliseksi hyödykseen.

– Se on tuon ensimmäisen eli fyysillis-eetterisen ruumiin kiusaus.

Toinen kiusaus on se, josta kerrotaan näin: „Silloin perkele otti hänet mukaansa pyhään kaupunkiin ja asetti hänet temppelein harjalle ja sanoi hänelle: 'Jos olet Jumalan Poika, niin heittäydy tästä alas; sillä kirjoitettu on: 'Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta, että varjelevat sinua; kantavat sinua käsillään, ettet loukkaisi kiveen jalkaasi.' Jeesus sanoi hänelle: 'On sanottu: 'Älä kiusaa Herraa, Jumalaasi.' – Tuo toinen kiusaus tulee hänen luokseen toisessa ruumiissa, tuossa astraalis-mentaalisisessa ruumiissa, ikäänkuin sen kautta. Tuo kiusaus puhuu hänelle: „Ajattele, kuinka suuria kykyjä sinulla on! Ota vastaan koko maailman kunnia! Anna kaikkien polvistua eteesi! Tee ihmeitä! Sinä voit syöksyä alas temppelein harjalta, ja enkelit palvelevat sinua. Tee ihmetöitä, niin ihmiset lankeavat maahan eteesi ja palvelevat sinua. Sinähän ansaitset jumalallista kunnioitusta!” Tämäkään kiusaus ei ole opetuslapselle vaikea, jos hän on henkisesti kokenut ja itsetietoinen. Mutta se voisi olla hyvinkin vaikea ihmiselle, joka ei ole kyllin kokenut. Ja sentähden näemme, että lahjakkaat ihmiset, jotka eivät ole kyllin kokeneita vielä, etsivät maailman kunniaa. Se on kiihotin, joka elähdyttää monia ihmisiä tässä näkyvässä maailmassa, kaikkia vähänkin lahjakkaita ihmisiä, jotka eivät ole niin aineellisia, että välittäisivät suorastaan rahasta. He ainakin välittävät kunniaa. Sitä heidän täytyy hankkia, sillä kukapa tahtoi olla häväisty, kunniaton, syrjässä, pilkattu, parjattu. Päin vastoin ihminen sisässään tuntee: minä viihtyisin hyvin, jos ihmiset puhuisivat minusta hyvää, olisivat polvillaan minun edessäni, kunnioittaisivat ja ylistäisivät minua; – silloin vasta olisin onnellinen, ja tunne-elämäni paisuisi. Ja huomaamattaan useinkin ihmiset, jotka ovat lahjakkaina syntyneet, ajavat juuri tätä kunniaa takaa. Siinä ei tietenkään ole mitään suorastaan pahaa, sillä tuollainen kunnianhimo antaa hänelle voimaa kieltäytyä monesta muusta pahasta, työskennellä, pyrkiä ja ponnistaa. Hän tekee työtä kuinka paljon tahansa, ponnistaa viimeisetkin voimansa saavuttaakseen mitä tahtoo, ja voidakseen tehdä, mitä on suunnitellut, mikä tuo hänelle sitten maailman kunniaa. Kunnianhimo voi olla syynä siihenkin, että hän tahtoo kasvattaa itseään hyväksi, mallikelpoiseksi ihmiseksi. Hän ei tahdo olla ryöväri ja kaikkien hylkimä, vaan tahtoo olla kunnioitettu, mallikelpoinen yhteiskunnan jäsen. Sellainen kunnianhimo on ihmiselle hyvä persoonallinen kannustin. Sitä he kaipaavat. Ja näemme usein ihmisiä, joista sanomme: „Kunpa sinulla olisi edes vähän kunnianhimoa, niin et viitsisi rypeä liassa”. Niinhän usein ajattelemme, ja se on luonnollisesti oikein ajateltu, kun on puhe persoonallisesta ihmisestä. Mutta kun sitten on kysymyksessä henkinen ihminen, jolla on ollut kastekokemuksensa, ja tämä kiusaus tulee hänen eteensä persoonallisuuden viehättävänä voimana, silloin se on kiusaajan ääni, joka on voitettava; ja tällainen ihminen ei silloin epäröi, vaan sanoo: „Pois minun luotani, sillä Jumalaa ei pidä kiusata”. Ja hän tarkoittaa silloin sillä, että jumalallisia kykyjä ei pidä kiusata ja vetää alas palvelemaan itsekkyyttä, persoonallisuutta. Ne on pidettävä arvossa ja kunniaa. Ne on asetettava Jumalan ja totuuden palvelukseen. Ainoa kunnia, jota henkisesti kokenut ihminen pyytää, on se, että hän kelpaisi jumalille ja Isälle Jumalalle. Sillä ei ole mitään tekemistä kunnian kanssa, sillä siitä ei tule hänelle mitään näkyvää kunniaa. Sentähden tämä toinenkin kiusaus on hyvin luonnollinen, ja henkinen ihminen voittaa sen verraten helposti. Me näemme kuitenkin tapauksia, että vaikka ihminen on voinut kokea yhtä ja toista henkisesti, – ehkei niin paljon, mutta kuitenkin jotakin, – hän kuitenkin voi langeta tuollaiseen kunnianhimoon. Silloin hän myöhemmin katu ja huomaa, että sellainen kunnianhimo on väärä, että hänen

ei olisi pitänyt olla sellainen. Ja sillä hän langettaa kuin tuomion itsestään. Hän sillä aivan kuin pyytää, että karman herrat ottaisivat häneltä pois kunnian. Ja jos hän elämänsä loppupuolella on tullut tähän katumukseen, se vaikuttaa seuraavassa elämässä. Hän voi olla silloin lahjakas ja kyvykäs, mutta ei saavuta mitään kunniaa, niin kuin ansaitsisi. Se johtuu siitä, että hän on katunut, kieltäytynyt ja kuin pyytänyt karmalta, että hän saisi kulkea oikeata tietä ilman kunniaa.

Sitten tulee vielä kolmas kiusaus. Siitäkin kerrotaan evankeliumissa: „Taas perkele otti hänet mukaansa sangen korkealle vuorelle ja näytti hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden loiston ja sanoi hänelle: 'tämän kaiken minä annan sinulle, jos lankeat maahan ja kumarrat minua'. Silloin Jeesus sanoi hänelle: „Mene pois saatana, sillä kirjoitettu on: Herraa sinun Jumalaasi tulee sinun kumartaa ja Häntä ainoata palvella'. Silloin perkele jätti hänet”. – Tässä kolmannessa kiusauksessa ihmisen eteen nousee hänen persoonallinen minänsä, joka monien elämien kokemusten kautta on saavuttanut jonkinlaisen täydellisyyden –, kuinka sanoisimme. Ei aivan täydellisyyttä, mutta jonkinlaisen eheyden ja toisille esimerkiksi kelpaavan mallikelpoisuuden, etevän ihmispersoonallisuuden. Se nousee hänen eteensä ja sanoo: „Katso nyt, etkö sinä voisit liittää omaa voimaasi minuun. Silloin koko maailma tulisi sinun omaksesi, ja sinä saisit hallita ja vallita kaikkia; saisit olla käskijänä ja hallitsijana. Loistava, häikäisevän täydellinen persoonallisuus voi hankkia sinulle valtaa maailmassa.” – Ja me tiedämme, kuinka valta varhemmalla taipaleella on suuri houkutus ainakin muutamille ihmisille; saada käyttää valtaa, järjestää asioita, niinkuin itse tahtoo, saada tuntee joka jäsenessään ja sormenpäissään, että on kuningas, joka hallitsee, yhdentekevää, onko hän sitten professori, kuningas, miljardööri tai mikä tahansa. Pääasia on, että miljoonat ihmiset ovat valmiit tottelemaan hänen pienempiäkin käskyjään ja viittauksiaan ja pitämään häntä hallitsijana ja auktoriteettina. Siihen kiusaukseen monet ihmiset, jotka eivät ole henkisesti kokeneita, kun tuollaiset kiusaukset tulevat elämän taipaleella, ihastuvat. He saavat syntyä sellaisiin olosuhteisiin, valtaistuimille, ja koko tämän maailman komeus palvelee heitä, on valmis kaikessa heitä auttamaan. Jos he eivät ole sitä ansainneet, heidän sielunsa jää tyhjäksi, ja he tulevat onnettomiksi ja ikävöiviksi. Sisimmässä sielussaan he eivät viihdy korkeissa asemissa, vaan he ajattelevat: „Kuinka yksinkertaiset ihmiset, jotka asuvat maalla pienessä mökissä, ovatkaan onnelliset, minähän olen täydellinen orja tällä valtaistuimella!” – Hän ei osannut hallita. Hän himoitsi suurta asiaa ennenkuin oli valmis, ja siksi se olikin suuri pettymys. Mutta henkiselle ihmiselle tuollainen kiusaus ei pohjimmaltaan ole siinä, että hän saisi hallita ja käskä, että ihmiset juoksisivat hänen viittauksensa mukaan, kunnioittaisivat ja kumartaisivat häntä, vaan viehäytys, houkutus ja kiusaus on siinä, että hän tietää kykenevänsä olemaan hallitsija ja johtaja ja määräämään jokaiselle seikkaperäisesti, mikä työ hänelle kuuluisi. Hänellä ovat ne kyvyt. Hän tietää, että hän voisi hallita. – Mutta silloin hän myöskin heti tietää, että hän ei sittenkään vielä ole valmis, vaan vasta keskellä sitä pitkää elämäntyötä, mikä hänelle avautuu henkisesti kokeneena ihmisenä. Ja silloin hän sanoo persoonallisuutensa varjolle, kiusaajalle: „Mene pois tyköäni, saatana, sillä ainoastaan Jumalaa tulee palvella. Jumala yksin on oleva hallitsija, en suinkaan minä.” Ja hän työntää sillä tavoin luotaan tuon viimeisen kiusaajan.

Kun henkinen ihminen on voittanut nämä kiusaukset, hän saa lähteä ihmisten joukkoon, sillä silloin hänelle avautuu työ. Mikä työ? – Työ Jumalan valtakunnan puolesta, niinkuin evankeliumissa sanotaan, opetustyö. Hän parantaa sairaita, lohduttaa surevia, antautuu kokonaan pieneen ja mitättömään työhön, joka lähtee rakastavasta sydäimestä. Sitten hän saa opettaa toisia ihmisiä. Ei niinkuin opettajat opettavat kouluissa, vaan hän neuvoo ihmisille tien. Hän on kuin pieni lapsi, joka tietää Malmilta tien Helsinkiin, niin että kun matkustaja kysyy tuolta pieneltä lapselta: „Tiedätkö, mistä menee tie Helsinkiin”, – se pieni lapsi on viisaampi kuin tuo täysi-ikäinen ja osaa sanoa: „Tuolta sinne pääsee!” Sillä tavalla myöskin tuntee silloin se ihminen, joka on kokenut Kristuksen syntymän ja kasteen. Hän tuntee, että hänen on lähettävä ulos elämään opastamaan ihmisiä. Ja me näemme, että evankeliumissakin Jeesuksen elämäkertomus on sitten hyvin pitkä. Hänen toimintansa ihmisten keskuudessa alkaa näiden kiusausten jälkeen. Se on täynnä hyviä töitä, ihme- ja voimatekoja, täynnä opetusta. Heti Matteuksen evankeliumin viidennessä luvussa alkaa vuorisaarna, ja sekin viittaa siihen, että ihmisen täytyy alkaa kertoa, mitä elämä on, ja neuvoo, miten se on eletävä. Se on hänen tehtävänsä. Ei se merkiksi sitä, että ihmisen silloin heti pitäisi jättää kaikki, ottaa sauva

ja lähteä ulos saarnaamaan. Ihmiselläkin voi vielä silloin olla jokin ulkonainen velvollisuus suoritettavanaan. Ei hän jätä mitään velvollisuuksiaan vielä sillä hetkellä. Hän maksaa kaikki velkansa loppuun saakka, niinkuin Jeesus sanoo, että velka on maksettava viimeiseen ropoon, ettei heitettäisi torniin –, mikä merkitsee, ettei joutuisi uudestaan jälleensyntymään ruumiiseen sellaisen mitättömän asian vuoksi. Sen tähden ihminen jatkaa velvollisuuksiensa suorittamista loppuun saakka; ja hän tietää, että ne loppuvat. Ja hän ei ollenkaan kaipaa sitä, että ne kovin pian loppuisivat, vaan hän ajattelee pikemminkin, että hän kylliksi valmistuisi, kun ne loppuvat, ettei hän joutuisi puolivalmiina opettamaan ihmisiä. Hän toivoo, että hän saisi tehdä työtä ulkonaisessa maailmassa karman suojassa kyllin kauan ollakseen sisäisesti niin valmistunut, että voisi kokonaan antautua opettajaksi. Mutta pitkin matkaa hänelle kyllä ilmenee tilanteita, jolloin hänen pitää opettaa. Koko hänen elämänsä on opetusta, sillä se on esimerkkinä, kehoituksena muille ihmisille; omalla vaelluksellaan hän joka tapauksessa opettaa. Ja tästä evankeliumin omasta määräyksestä me näemme ihmeellisen asian, jonka kristikunta on unohtanut. Vuodesta 325 lähtien, jolloin kristinuskosta tehtiin valtion uskonto, se järjestyi valtion kirkoksi, joka ylläpitää elämäänsä kaikenmoisten pappien, piispojen ja palvelijoiden avulla. Se järjestelmä on vallinnut kautta vuosisatojen. Mutta missä on kristinuskko? Sitä ei ole maailmassa; Jeesuksen seuraamista ei ole maailmassa. Kun 1900 vuotta on kulunut Jeesuksen kuolemasta, luulisi, että kristikunta olisi vähän ehtinyt oppia seuraamaan Jeesusta. Luulisi, että se tietäisi, mitä kristinuskko on. Mutta ei. Ainoastaan yksityiset ihmiset ja jotkut lahkot, kuten esimerkiksi kveekkarit, ovat jossakin määrin yrittäneet ottaa selvää, mitä Kristuksen oppi oikeastaan on. Temppeleitä ja kirkkoja rakennetaan kristikunnassa kaupunkeihin ja kyliin. Mutta ihmiset eivät käy niissä. Ennen vanhaan, kun oli pakko, ihmiset kävivät niissä, kun eivät tahtoneet istua jalkapuuissa. Nyt kun ei ole rangaistusta, ne pysyvät tyhjinä. Minkä tähden? – Sen tähden, että niissä ei saa tietää mitään Jeesuksen seuraamisesta. – Tänäpäin satuin kuulemaan seinän takaa radiosta jonkinlaisen messun. En kuullut joka sanaa, mutta huomasin, että ainakin yhdessä kohden oli uskontunnustus, jossa oli mm.: „Minä vaivainen syntinen ihminen . . .” Silloin tunsin sisäissäni: nuo sanat ainakin tuo esittäjä lausuu vakaumuksesta. Se on ainoa totuus, minkä me kristikunta tiedämme. Mitään muuta emme uskalla tietää, emmekä yritä seurata Jeesusta. Kävisi mielestämme yli rehellisyyden rajojen, jos joku sanoisi olleensa 25 vuotta suuttumatta koettamalla seurata Jeesuksen käskyjä. – Sanotaan: „Ohhoh, kuinka tuo on ulkokullattu. Eihän ihminen voi sillä tavalla...Jos hän on syntynyt kiivaana, ja on voittanut itsensä, se on silloin perkeleen työtä. Se ei ole inhimillistä, vaan ääretöntä ylpeyttä! Voi kauheata!”

– Sillä tavalla seurataan kristikunnassa Jeesus Kristusta ja tiedetään, mikä on Kristuksen seuraamista. Mutta jos ottaa oikein surullisen ilmeen kasvoilleen ja ruikuttaa: „Minä vaivainen syntinen ihminen . . .!” – niin kaikki uskovat, että se on totta. – Sen tähden tuo kohta evankeliumissa on niin tavattoman tärkeä, koska siinä nimenomaan sanotaan, että me emme kelpaa ihmisten opettajiksi emmekä voi neuvoa ihmisiä, ennen kuin olemme ensin seuranneet Jeesusta niin paljon, että Kristus on syntynyt meissä ja tulleet kastetuiksi. Emme ole oikeutetut ennen opettamaan mitään. Se opetus ei ainakaan silloin ole Jeesuksen opetusta, jota kansa ihmetteli tunnustaen, että hän ei opettanut niinkuin kirjanoppineet ja fariseukset, vaan niinkuin sellainen, jolla oli auktoriteettia. Ja sillä tavalla ihmisen pitäisi opettaa. Hänellä täytyy olla auktoriteettia. Opettajakaan ei kelpaa lasten opettajaksi, elleivät lapset tiedä koko olemuksessaan, että kyllä se opettaja tietää, mitä puhuu. „Hän tietää enemmän kuin meistä kukaan, ja hän on auktoriteetti”. – Aivan samalla tavoin on meidän täysi-ikäisten kesken. Meidän pitäisi myös kristittyinä tietää, että opettaa ei saa se, jolla ei ole tietoa, valtaa, auktoriteettia. Kuinka joku ihminen voi nousta ylös saarnatuoliin ja puhua ikuisesta elämästä tai ikuisesta kadotuksesta, tietämättä, onko sitä ikuista kadotusta olemassa. Se on enemmän kuin uhkarohkeata. Se on minun silmissäni Jumalan pilkkaa, totuuden pilkkaa. Tuollainen ihminen ajattelee ehkä: „Minä en itse toisin tiedä, mutta kerron kuitenkin, että ikuisen kadotukseen joudutte kaikki, jollette usko. Kun sillä tavalla pelotan ihmisiä, saan heidät nyhkyttämään ja ehkä katkerasti itkemään, ja lohdutan sitten, kehoitan uskomaan, niin Jumala ojentaa pelastavan käden.” Kristityt ajattelevat: „Jumala pistäisi minut alimpaan helvettiin, mutta hänen Poikansa ojentaa pikkusormensa, ja minä tartun siihen, ja siten voin tulla vedetyksi ikuisen elämään.” – Ihmiset ymmärtävät näin. Ja täytyy sanoa, että se ei ole ainoastaan koomillista, vaan traagillista, että vuoden 325 jälkeen on aina hoettu kirkoissa tuota samaa, niin että ihmisten

mielet ovat menneet aivan sekaisin. Mutta onneksi on herännyt maailmassa toisiakin pyrkimyksiä, tieteellisiä ja filosofisia ajatussuuntia, jotka ovat ravistelleet dogmeja ja herättäneet ihmisiä unesta, niin että nykyään ei ole enää yhtä surullista kuin sata, sataviisikymmentä vuotta siten. Nyt on jo paljon valoisampaa ja kirkkaampaa, ja on alkanut aika, että ihmiset kristikunnassa alkavat ajatella ja kysyä: „Mihinkähän Jeesus oikeastaan pyrki täällä maan päällä? – Pitänee ottaa selvää. – Otanpa esille Uuden Testamentin ja luen itse omin silmin ja koetan itse ajatella”. – Se on toiveita herättävää. Jeesuksen elämä evankeliumissa on meille suuri opetus, ja jokainen henkisesti kokenut ihminen tietää sen oikeaksi, sen nimittäin, että ihminen on vasta kokeneena kutsuttu opettamaan. Ja silloin se opetus ei ole mitään, kuinka sanoisin ylhäältä päin opettamista, että katsotaan, kuinka viisasta tämä on! –, vaan se on ainoastaan rakkauden ilmausta, iloa siitä, että itse on osannut ottaa jonkin askelen ja tietää tien käänteeseen, ja osaa sanoa: tästä kulkee tie, älkää menkö tuonne likaiseen ojaan. Se on hänen ilonsa; se on siis vain veljeyttä. Minä uskon, että jokainen henkinen ihminen, ennen kuin hän on täydellinen, aivan kuin pelkää näin opettaa ja olla opettaja.

VII

Kirkastus ja Golgata.

Kirkastus ja Golgata ovat kaksi viimeistä suurta etappia evankeliumien Jeesus-biografiassa. Golgatan perästä seuraa ylösnousemus, mutta sehän ei ole enää tuon ruumiillisen, persoonallisen, olennon elämäkertaa. Sentähden Golgataan oikeastaan päättyy fyysillis-persoonallinen historia. Ja niinkuin syntymä ja kaste olivat ensimmäiset kaksi suurta tapausta Jeesuksen elämässä, niin ovat kirkastus ja ristinkuolema viimeiset kaksi suurta tapausta – okkultisesti katsoen suurta. Ja koska niille Jeesuksen seuraajille, joiden silmät ovat auenneet, evankeliumien kertomus on samalla myöskin kertomusta heidän omasta henkisestä elämästään, niin syntymän ja kasteen perästä tulevat nämä kaksi – kirkastus ja ristinkuolema – kahtena suurena merkittävänä kokemuksena. – Jos ajattelemme tätä evankeliumien kertomusta kokonaisuudessaan, silloin näemme kuinka kasteeseen saakka kesti Jeesuksen yksityiselämä, josta ei evankeliumeissa paljoakaan puhuta, mutta kuinka kasteen jälkeen alkaa hänen jumalallinen elämänsä, hänen työnsä ihmiskunnan hyväksi, hänen työnsä siellä Palestiinassa niiden ihmisten parissa, jotka häntä ympäröivät ja sattuihin hänen tielleen. Tämä toinenkin jakso hänen elämässään, hänen jumalallinen elämänjaksonsa, mikä alkaa kasteesta, jakautuu aivan kuin kahtia, ja keskikohdalla siinä on kirkastus – en tarkoita ajallisesti keskikohdalla, vaan ikäänkuin hänen henkisen työnsä taitekohtana. Ennen kirkastusta hän vaeltaa juutalaisten keskuudessa tehden hyvää ja saarnaten Jumalan valtakunnan evankeliumia – niinkuin sanotaan, – ja kansa suuresti hämmästytti hänen auktoriteettiaan, hänen ihmeellistä tietonaan, hänen kykyään auttaa. Se on niin hämmästyksellä löyty, että se ei vielä itse oikein herää minkäänlaiseen omaan aktiiviseen toimintaan. Se seisoo tavallaan vain kuin kunnioittavasti hänen edessään ihmetellen hänen voimatekojaan ja hänen elävää sanaansa. – Ja tämä periodi, joka kulminoit, saavuttaa huippunsa kirkastuksessa, loppuu siihen, että ainakin jotkut hänen lähimmistä opetuslapsistaan tulevat tietoisiksi siitä, kuka hän on. Ei kerrota, että kaikki opetuslapset olisivat olleet yhtä tietoisia, mutta nähtävästi on ainakin kolme, ja niistä nähtävästi Pietari ensimmäisenä. Uudessa Testamentissa kerrotaan, että Jeesus kysyy opetuslapsiltaan, mitä ihmiset hänestä arvelevat, kun hän tällä tavoin on tehnyt työtä ja vaikuttanut? Ja silloin opetuslapset kertovat hänelle, mitä ihmiset arvelevat keskenään: „– Kukahan ihmeessä tuo Jeesus Natsaretilainen mahtaa olla? Hän puhuu niin suurella auktoriteetilla. Varmaankin hän on joku jälleensyntynyt profeetta, joku Juudean kansan entisistä pojista.” Niin arvelee kansa, ja se ei osaa vielä muuta kuin hengessään kumartua hänen edessään. – Mutta Jeesus kysyy sitten opetuslapsiltaan: „– Mutta kenen te sitten sanotte minun olevan?” Silloin Pietari rientää vastaamaan: „Sinä olet Messias, elävän Jumalan Poika”. Ja Jeesus sanoo siihen: „Sitä ei sinulle ole voinut ilmoittaa kukaan muu kuin Isä taivaissa”. Pietari ei ole voinut sitä kuulla mistään, vaan hänen on omassa sisimmässään täytyntä tulla siihen vakaumukseen; hän on vihdoinkin saanut sen varmuuden, että hänen

mestarinsa Jeesus on Jumalan Poika ja se tuleva Messias. Ja silloin Jeesus ikään kuin tyytyy siihen. Ja muistamme, kuinka hän sitten alkaa kertoa siitä, mitä hänelle tullaan tekemään: hänet otetaan kiinni, häväistään, loukataan kaikella tavalla ja sitten surmataan, ristiinnaulitaan. Silloin Pietari, joka juuri oli ehtinyt sanoa, että Jeesus on Messias, kauhistuu ja samalla, tulinen kun on, loukkaantuu ja kauhistuu sisässään ja huudahtaa: „Ei, ei, sitä ei saa sinulle tapahtua”. Ja silloin Jeesus, joka on hyväksynyt Pietarin ilmoituksen, että hän on Messias, sanoo: „Mene pois minun edestäni, saatana, sillä sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan, vaan sitä, mikä on ihmisten”. – Pietarin mielestä oli kauheaa, että Jeesus, hänen opettajansa, jonka hän tietää olevan Jumalan Pojan, Messiaksen, joutuisi ristiinnaulittavaksi. Mutta Jeesus tahtoo juuri huomauttaa, että näitä asioita ei voi arvostella ihmisten tavoin, vaan opetuslasten pitää katsoa asioita jumalalliselta kannalta. Jumalan, Isän kanta voi olla toinen kuin ihmisten.

Sitten kerrotaan, että tämän jälkeen Jeesus otti mukaansa kolme opetuslasta, Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen, ja vie heidät korkealla vuorelle. Ja siellä tapahtuu kirkastus. Siellä opetuslapset yht'äkkiä näkevät Jeesuksen suuressa valossa, ja siinä on mukana Mooses ja Elija. Ja kerrotaan vielä, kuinka opetuslapset ehdottivat, että rakennettaisiin kolme majaa ja jäätäisiin sinne asumaan. Mutta sitten he ikäänkuin vähän hämmästyvät ja kadottavat tajuntansa; ja kun Jeesus taas meni heidän luokseen he näkivät, että hän oli yksin. – Tämä kirkastuskin on siis etappi Jeesuksen seuraajan elämässä, Kristuksen opetuslapsen korkea kokemus. Ja niinkuin sanoimme edellisistäkin kokemuksista, niin on tämäkin kokemus erilainen riippuen siitä, tapahtuuko se ensimmäisen kerran, vai uudistuuko se jälleensyntymismuistona. Jos se tapahtuu ensimmäisen kerran, silloin se tapahtuu, niinkuin evankeliumissa kerrotaan. Ja samoin kuin kastekokemus, sen ensimmäisen kerran sattuessa, tapahtuu astraalimaailmassa, siis näkymättömässä maailmassa, eikä niinkuin syntyminen fyysisessä maailmassa, myöskin tämä kirkastus, kun se ensimmäisen kerran tapahtuu opetuslapsen elämässä, tapahtuu korkeammassa astraalimaailmassa eli mentaalimaailmassa – taivaallisessa maailmassa, niinkuin sitä nimitetään –, ja opetuslapsella on sitten ainoastaan elävä muisto siitä. Hän on täysin tietoinen ruumiinsa ulkopuolella. Hän on oma persoonallinen minänsä, silloin kun tuollainen asia hänelle tapahtuu ruumiin ulkopuolella ensimmäisen kerran. Se ei ole mikään ulkonainen, mutta kuitenkin aivan elävä ja päivätajuinen kokemus, vaikka se tapahtuukin näkymättömässä maailmassa. Mutta ennen kuin se kokemus tapahtuu opetuslapselle, hänen on täytynyt omalla työllään saada aikaan joitakin tuloksia ulkonaisessa maailmassa, sillä kasteen jälkeen on alkanut hänen opetustyönsä, josta hänen täytyy saada jotakin tunnustusta. Sen ei tarvitse tapahtua maailman puolelta. Maailma ei välitä siitä niin paljon. Se ehkä kuuntelee tai saa jonkin vaikutelman hänen työstään riippuen siitä, millä alalla hän tekee opetustyötään. Mutta hänellä täytyy olla muutamia oppilaita, sillä hän ei voi lähestyä kirkastusta, jollei hänellä ole joitakuita oppilaita, jotka hän puolestaan voi viedä mestarin luo. Sentähden on välttämätöntä, että hänellä on – niinkuin Jeesus Kristuksesta kerrotaan evankeliumeissa – ainakin kolme sellaista oppilasta, jotka ovat jo käyneet lävitse Kristuksen syntymän ja kasteen. Heidän on täytynyt käydä lävitse joko ennen tai siinä elämässä – arvatenkin ennemmin – ainakin ensimmäinen kokemus. Ja sitten kun he nyt seuraavat opetuslasta hänen opetustyössään, niin heidän on täytynyt niin paljon kehittää itseään henkisesti, niin paljon kasvaa henkisesti, että he voivat seurata sitten omaa opettajaansa näkymättömään maailmaan. Kun opetuslapsi siis lähestyy tuota kirkastuksen hetkeä, jolloin hän menee näkymättömään maailmaan, niin täytyy hänellä olla edes muutamia oppilaita, edes kolme, jotka niinkään saattavat mennä hänen kanssaan näkymättömään maailmaan. Tässä kertomuksessa sanotaan, että he menevät korkealle vuorelle – mestarin opetuslapsi lähtee edellä ja vie mukanaan nämä kolme omaa oppilastaan. He menevät siis näkymättömään maailmaa. Opetuslapsi nostaa heidän tajuntansa sellaiseen, sanoisinko, älylliseen piiriin näkymättömässä maailmassa, jossa he eivät vielä ole täysin itsetietoisia – eivät siis ole siinä taivasmaailmassa vielä itse kokeneet mitään kirkastuksen tapaista. He ovat käyneet kastekokemuksen lävitse ja voivat nyt seurata omaa opettajaansa tuohon korkeaan taivasmaailmaan, ja siellä he silloin saavat nähdä, saavat olla todistajina, koska ovat uskoneet ja luottaneet, olleet vakuuttuneita opettajansa tehtävästä. He saavat olla todistajina näkymättömässä maailmassa, kun hänet kirkastetaan; ja se kirkastus on silloin sitä, että hänen auransa aivankuin aukenee suureksi valoksi, ja siinä näkyy – niinkuin evankeliumissa kerrotaan – Mooses ja Elias. Ne ovat symbolistisia nimiä, joilla tarkoitetaan toisten uskontojen vanhoja suuria opettajia, vanhoja

mestareita, jotka ovat hänen ympärillään – ainakin kaksi – ja he ikäänkuin kunnioittavat häntä. Kirkastus okkultisesti on sitä, että jotkut kehittyneet henkimaailman olennot kunnioittavat sitä, jota kirkastetaan. Ja opetuslapsen oppilaat, jotka ovat siinä mukana todistamassa, näkevät niitä mestareita, jotka he tuntevat, ja he tietävät itse, että he ovat olleet ja yhä ovat olemassa; ja mahdollisesti heillä on jokin käsitys heidän ulkomuodostaan. He tuntevat ja tietävät, että tuossa on nyt kaksi sellaista mestariolentoa, vanhaa suurta opettajaa, jotka osoittavat kunnioitustaan tuolle uudelle opettajalle. Se on tärkeä kohta. Ja heissä voi silloin herätä ajatuksia: „Täällähän olisikin ihana olla. Minkä tähden menisimme enää takaisin maan päälle. Täällä taivasmaailmassa on meidän oikea kotimme. Täällä sinäkin mestari olet omassa kodissasi, täällä ovat toisetkin mestarit; ja täällä me tahtoisimme olla. Minkä tähden enää palaisimme takaisin maan päälle?” – Tuollainen ajatustapa on luonnollinen niille oppilaille, joissa ei ole vielä – jos niin sanoisimme – sen tason itsetietoisuus täysin herännyt; he saavat kuin vilaukselta kokea jotakin tuollaista, ja sen tason kotoinen tunne vaikuttaa heihin heti, sillä tuo taivasmaailma on ihmisen oikea koti. Senhän mekin tunnemme, että olemme kuin muukalaisia täällä näkyvässä maailmassa. Jos saamme nousta siihen korkeaan tilaan ja siinä hetken olla, tunnemme ääretöntä riemua ja olemme kuin kotonamme. Sellaista riemua emme juuri koskaan saa tässä maailmassa. Olemme muukalaisia tällä pallolla, sillä oikea kotimme on jossakin taivaassa. Se on luonnollinen tunne, kun ihminen on siinä taivastajunnassa; sitä luonnollisempi, mitä uudempi tämä taivaskokemus on ihmiselle. Sentähden on niin hyvin kerrottu asiat tässä evankeliumissakin, kun Jeesuksen opetuslapset ihastuvat: „Tänne meidän tulisi rakentaa maja”. On erehdytä luulla, että se tarkoittaisi jotakin fyysillistä majaa.

Jos opetuslapsi, Kristuksen seuraaja, on kokenut kirkastuksen edellisessä ruumistuksessaan, jossakin entisessä elämässä, niin että se nyt toistuu hänelle muistona, silloin on tuo kokemus hieman toinen. Silloin kyllä senkin kokemuksen edellä, niinkuin syntymän ja kasteenkin välillä oli erilaisia asioita, – kasteen jälkeenhän ovat kaikki kiusaukset – ennen tätä kirkastusta on täytynyt tapahtua niin, että joitakuita hänen seuraajiaan, kuuntelijoitaan, hänen esimerkkinsä seuraajia, hänen oppilaitaan, jotka tulevat vakuuttuneiksi siitä, että hän on jokin. Ja silloin kyllä aina tapahtuu, että opetuslapset tai oppilaat ehkä suuremmissa mitassa kuin maailma, tuumailevat keskenään itsekseen: „Kukahän hän mahtaa olla? Kuka tuo meidän opettajamme oikeastaan on? Kyllä hän on varmaankin jokin entinen opettaja tai profeetta, joka on jälleensyntynyt, joku merkellisempi olento, josta on puhuttu historiassa ja joka nyt on syntynyt jotakin erikoistehtävää suorittaakseen. Olisipa hyvin kiintoisaa tietää, kuka hän on.” – Oppilaat voivat sillä tavoin tuumiskella itsekseen ja keskenään, ja silloin heidän opettajansa tavalla tai toisella, jos ei sanoin, niin esimerkein ja viittauksin tahtoo ikäänkuin opettaa, ettei henkisessä elämässä merkitse mitään, mitä joku ihminen on ollut, ettei meidän tarvitse lainkaan tuumiskella itseksemme: kukahan tuo on mahtanut olla? Ei ole mikään tärkeä, vaan hyvin yhdentekevä asia, kuka joku ihminen on persoonallisesti ennen ollut, onko hän ollut tuo tai tämä. Jokainen meistä on ollut jotakin, sitä tai tätä. Hyvin moni meistä on joskus ollut erittäin korkeassa, ehkä ruhtinaallisessa asemassa yhteiskunnassa. Ja ehkä juuri samat ovat olleet köyhiä kerjäläisiä, kerjäläismummoja, ilotyttöjä tai mitä tahansa. Kaikki olemme olleet kaikenlaista eri ruumistuksissamme. Se ei niin paljon merkitse, kun se, mitä nyt olemme. Mitä se merkitsee, että olen ollut keisari, ruhtinas, suuri sotaherra . . . Nyt olen sellainen kuin olen. En voi millään tavoin nyt sanoa: „Minä olen keisari Maximilian, – tms”. Minut vietäisiin silloin hullujenhuoneeseen, vaikka se olisi ollut totta. Henkisessä elämässä ei ole kysymys sellaisesta persoonallisesta menneisyydestä; on ainoastaan kysymys siitä menneisyydestä, jolla on otsikkona: Kuinka paljon olen henkisesti pyrkinyt. Mitä siitä, olenko ollut keisari tai paavi. Jumalallisen näkymättömän maailman kannalta on äärettömän yhdentekevää, istuuko ihminen kuninkaan istuimella tai lakaiseeko katua rääsyyssään. Henkisesti se ei merkitse mitään. Kuninkaalla on päällään yhdenlaiset ryysyt kuin kadunlakaisijallakin. Jumalan maailmassa näkyvät ainoastaan ne vaatteet, jotka ihmisellä on päällään jälleensyntyvänä henkiolentona. Tässä näkyvässä maailmassa kaikki on symbolia, harhaa. Todellisuuden näkymättömässä maailmassa on jokaisen ihmisen pukuna se, minkälainen karakteri hänellä on: viisas, hyvä . .

Jos hänellä on vikoja, häijyyksiä, ne loistavat hyvin rumina vaatekappaleina hänen aurassaan. Hän ei voi niitä siellä peittää, niinkuin tässä näkyvässä maailmassa, jossa peitämme itsemme kauniilla vaatteilla, ja jalokivillä jne. Näkymättömässä maailmassa ihminen on juuri sellainen kuin hän on sisäisesti; ja Jumala arvostelee meitä siis aivan toisella tavalla kuin me itseämme ja toisiamme. Jeesus tahtoo sanoa opetuslapsilleen: „Älkää tuumiko tuollaisia vähäpätöisiä asioita, mikä minä olen ollut ja mikä sinä olet ollut. Se vain on tärkeää, mitä olet henkisesti. Oletko nyt syntynyt sellaisena ihmisenä, joka ei pane arvoa kaikelle vähäpätöiselle, joka etsii henkisiä arvoja, Jumalaa? Jos olet sellaisena syntynyt, silloin olet kokenut jotakin; silloin minä voisin sanoa, että sinulla taitaakin olla häävaatteet näkymättömässä maailmassa. Se merkitsee jotakin.” – Sentähden Jeesus kysyy: „Kenen te sanotte minun olevan?” Se on kysymys opetuslapselle, joka ennen on kokenut kirkastuksen. Sillä hän ei välitä niin paljon siitä, mitä toiset, hänen oppilaansa, kuuntelijansa, arvelevat hänen omasta menneisyydestään. Hän tahtoi ja toivoisi, että hänen oppilaansa tottuisivat pois sellaisesta arvelusta. Hänestä olisi välttämätöntä, että jotkut hänen oppilaistaan huomaisivat, mikä hän on henkisesti, että he voisivat hänelle sen tunnustaa. Ja se tunnustus ei ole silloin mikään teatteri- tai tekaistu tunnustus, vaan se lähtee oppilaan sydäimestä, niinkuin Pietari sanoi Jeesukselle: „Totisesti sinä olet elävän Jumalan Poika”. On yhdentekevää, mitä sanoja käyttää. Ei ole välttämätöntä käyttää sanoja: sinä olet Jumalan Poika. Pääasia on, että joku oppilas on tuntenut opettajansa sydämessä ja tullut vakuuttuneeksi siitä, että hän osaa sanoa tuolle ihmiselle: sinä olet . . . ja sitten sanoo sydämensä syvimmän ja kauneimman ajatuksen. Ja silloin kun oppilas on tuollaisen tunnustuksen antanut, joku edes, mieluummin kaksi tai kolme, silloin kirkastus voi tapahtua. – Mutta tuollaisena uudistuvana tapauksena, – ei siis ensimmäisenä laatuaan –, se on aivan kuin muisto, joka uudistuu. Ja se uudistuu silloin sillä tavoin, että mieluummin kolme oppilasta yht'äkkiä näkee – olkoon tässä sanottu ohimennen, että se voi tapahtua eri aikoina niin, että vain yksi kerrallaan näkee, mutta kirkastus ei ole saanut maallista leimaansa, ennen kuin ainakin kolme on sen nähnyt; jossakin tilanteessa joko oppilaat yksitellen tai kolme samalla kertaa näkevät –, kuinka heidän opettajansa aura aukenee ja kuinka hän siinä loistaa kirkkaudessaan ja kuinka hänen luonaan on myöskin silloin joitakin korkeita olentoja. Oppilaan silmissä he ovat, sanokaamme meidän päivinäimme, mestareita, adepteja. Tuon kokemuksen tekee ainakin kolme eri ihmistä, joko yksitellen tai yhdessä. Ja silloin kun he tekevät tuon havainnon, silloin myös se kirkastus entisenä kokemuksena uudistuu ja silloin päivätajunnassa; se on tapahtunut tässä fyysisessä maailmassa. Siinä ovat toiset oppilaat tehneet oman havaintonsa, ja siinä fyysisessä maailmassa on aura avautunut. Bhagavad Gitaassa kerrotaan, kuinka Arjuna on yksin Krishnan kanssa. Hän näkee, kuinka Krishnan aura avautuu ja koko maailma näkyy siinä. Sekin oli siis kirkastuskokemus, ja Arjuna oli yksin todistajana siinä. Kirkastus on sitä, että asianomainen kirkastettu olento on silloin tunnustettu opettajaksi, tienviittaajaksi, ihmiseksi, joka voi toisia opastaa.

Sitten kun tämä tunnustus, tämä kirkastus on tapahtunut, silloin se kirkastettu ihminen astuu uuteen elämän periodiin, jota nimitetään Golgatan tieksi. Hän lähtee kulkemaan Golgatan tietä, ja siinä on silloin monenlaisia tapauksia, kokemuksia ja havaintoja. – Emme voi nyt liian moneen syventyä, mutta tahtoisin puhua kolmesta eri seikasta tämän Golgatan tien yhteydessä.

Ensimmäinen seikka, jota ajattelen, on niin sanottu hosianna-tapahtuma. On aivan kuin maailma yht'äkkiä huomaisi, heräisi jollakin salaperäisellä tavalla tietoisuuteen siitä, että nyt opettaja liikkuu heidän keskuudessaan, ei mikään maallinen opettaja, vaan korkeampi olento, jolla on elämänvettä tarjolla, joka on tullut toisesta maailmasta. Maailma osoittaa hänelle kunnioitusta. Ei tietenkään koko maailma, mutta joka tapauksessa suuret joukot. Niinhän Jeesuksestakin kerrotaan, että kun hän ratsasti aasintamman selässä Jerusalemiin, kansa lauloi, heilutti palmunoksia, levitti vaatteita hänen tielleen ja otti hänet vastaan kuninkaana. Ja tuollainen hosianna-tapahtuma Jeesuksenkin historiassa saa kuin maailman hereille. Se alkaa ihmetellä, mikä tuollainen ihminen on. Ja johtavat piirit Jerusalemissa pelästyvät: „Onpa siinä voimakas saarnamies – ainahan niitä on, – mutta mikä tämä on? Taitaa olla kansan villitsijä ja vallankumouksellinen. Häntä täytyy pitää silmällä”. – Ja luemmekin evankeliumista, kuinka sen perästä alkaa ilmetä vastustusta. Mekin ihmettelemme omassa mielessämme Jeesuksen tekoja, kun hän puhdistaa temppelin, kiroaa viikunapuun jne. Joka tapauksessa huomaamme, kuinka ihmiset heräävät ja loukkaantuvat häneen. Ja

luonnollisin ajatus ihmisistä on silloin, että tuo on joku poliittinen, yhteiskunnan rauhalle vaarallinen henkilö, ei mikään kamarifilosofi, vaan oikea vallankumouksellinen. Sitten Jeesus kulkeekin ristinkuolemaa kohti. – Tämä sama asia tietenkin toistuu jokaisen hänen seuraajansakin elämässä.

Sitten on toinen kohta, jota ajattelen, ja se on se, että hänellä itsellään on sangen suuri omien seuraajiensa kasvatus- ja opetustehtävä. Se ei ehkä tule niin selvästi näkyviin tässä Jeesus-biografiassa, vaikka siinäkin selvästi siihen viitataan, sillä huomaamme, kuinka opetuslapset alkavat kysellä, mitä palkkaa he saavat, kuinka eteviä he ovat, ja missä he saavat istua Jumalan valtakunnassa. Näkyy, että he ovat vähän mustasukkaisia ja kateellisia keskenään. Näkyy, että se on Golgatan tien vaikea kohta Jeesuksen seuraajienkin elämässä; se jonka hän saa opettaa omalla olemuksellaan, esimerkillään ja sanoillaan toisille opetuslapsilleen, on sitä laatua, että se koskee persoonallista elämää – kuinka sanoisin – sen ylängöissä ja kuiluissa, persoonallisen elämän syvimmissä ja samalla sen myöskin korkeimmissa potensseissa. Ja mikä on inhimillisen, persoonallisen elämän syvin ja korkeain, valtavin ominaisuus? Se on ihmisen kyky rakastaa ja hänen kykynsä ottaa vastaan rakkautta. Sehän on meidän ihmisten olemuksen kaikista elähyttävin, onnea tuottavin ja samalla suurinta kärsimystä aikaansaava piirre. Ja kaikki ihmiset, aina siitä lähtien, kun he ovat ihmisiksi tulleet, ikävöivät ja kaipaavat rakkauden ihannetta. Mutta se ihanne aina aivan kuin kaikkoaa heidän luotaan. Ja jossakin ruumistuksessa he voivat tulla kyynikoiksi ja skeptikoiksi epäillen onko oikeaa rakkautta olemassakaan. Se on ihmisten yleinen kokemus. Mutta ihmisen täytyy kuitenkin lopulta tulla siihen, mitä hän heti alussa jo aavisti, nimittäin, että rakkaus on olemassa, että on olemassa jokin äärettömän korkea, kaunis, ihana, ihmeellinen rakkaus; eikä ainoastaan jumalallinen rakkaus, ihmisen rakkaus Jumalaa kohtaan tai Jumalan rakkaus ihmistä kohtaan, vaan myöskin ihmisiä yhdistävä rakkaus, joka liittää ihmiset toisiinsa, joka on se rakkauden ihanne, mitä ihminen on aina ikävöinyt eikä ole löytänyt, mutta jota hän alkaa aavistaa. Ja se on sitä, että kirkastettu opetuslapsi, kirkastettu Kristuksen seuraaja, itse on nyt pitkin koko sitä elämää, joka alkaa Kristuksen syntymällä, on rakastanut ja oppinut rakastamaan. Hän oppii yhä enemmän, yhä syvemmin ja palavammin, puhtaammin ja epäitsekäämmin rakastamaan. Hänen sydämensä on täynnä rakkautta, hän rakastaa kaikkia aivan kuin etukäteen. Joitakuita, joista hän näkee enemmän, hän sitten rakastaa enemmän, niinkuin kerrotaan Jeesuksenkin suhteesta opetuslapsiinsa. Jeesus rakasti kaikki ihmisiä, mutta kaikki eivät tulleet hänen opetuslapsikseen. Opetuslapsiaan hän rakasti erikoisesti, ja niistäkin hän rakasti joitakuita nähtävästi enemmän kuin toisia. Niin tapahtuu tuollaisen kirkastetun Kristuksen seuraajankin elämässä. Hän herättää rakkautta ihmisissä, koska hän itse rakastaa. Ja ihmiset eivät voi myöskään olla rakastamatta häntä. Tai jollei joku häntä rakasta, hän ei voi silloin olla häntä vihaamatta. Hän ei voi jäädä kylmäksi. Hän tuntee joko hirmuisen vihan nousevan sitä ihmistä kohtaan tai tuntee, kuinka hänen sydämensä tulee voitetuksi. Ja sitten heidät asetetaan koville koetuksille. Tämä kirkastettu Kristuksen seuraaja asettaa ne, jotka häntä seuraavat, vaikealle koetukselle, sillä hän opettaa heille epäitsekästä rakkautta. Hän ei voi opettaa muuta kuin epäitsekästä rakkautta; hän ei voi tyydyttää ollenkaan mitään itsekästä rakkautta. Hän ei itse osaa sillä tavalla rakastaa eikä myöskään voi antaa kenenkään toisen rakastaa itseään itsekkäällä tavalla. Sen tähden hän herättää, saa aikaan hyvin suuria kärsimyksiä, panee kaikki vaikeille koetuksille. Sitä mukaa kuin hänen kuuntelijansa ja oppilaansa tuntevat palavaa rakkautta häntä kohtaan, heidät asetetaan vaikeille koetuksille. Heidän sielunsa joutuu aivan järkyttyneeseen tilaan, sillä he tuntevat rakastavansa ja tietävät samalla sisimmässään, että heidän rakkautensa on inhimillisesti ja persoonallisesti katsoen ehdottoman onneton ja toivoton. Tietenkin sitten riippuu kustakin yksilöstä, missä määrin hän on itsekäs persoonallisuudessaan. Eihän se rakkaus ole muuta kuin riemua ja onnea, jos ihminen ei ole itsekäs persoonallisuudessaan, jollei hän tahdo mitään itsekästä rakkautellaan ja onnellaan. Sellaiselle ihmiselle, kun hänen eteensä tulee kirkastettu olento, on hänen kokemuksensa vain riemua tuottava. Hän ei pyydä mitään, vaan riemuitsee ja iloitsee siitä, että hän on saanut jotakin nähdä. Sen tähden on Kristuksen seuraajan Golgatan tie myöskin aivan täynnä rakkauden ruusuja; ja jos jokin ruusu olisi tummanpunaisen itsekäs, tahtoisi jotakin, niin hänen, Golgatan tien kulkijan, Kristuksen seuraajan, täytyy astua sen ruusun päälle ja tallata se vaaleaksi, kunnes sen itsekkyys siitä poistuu. Tämähän on mystillistä elämää. Näemme Jeesuksen elämästä, kuinka siinä oli juuri sellaista, kuinka opetuslapset olivat mustasukkaisia toisilleen ja kuinka esimerkiksi Juudas ei ollut päässyt itsekkyystään. Juudas oli hyvin jalo

luonne. Hän olisi tahtonut antaa vaikka henkensä Jeesuksen puolesta, mutta sillä ehdolla, että Jeesus olisi tahtonut tunnustaa rakastavansa Juudasta, että Juudas olisi tiennyt saavansa olla ensimmäisellä sijalla Jeesuksen sydämessä. Juudas oli niin syvästi rakastunut mestariinsa, että hän ei voinut tunnettaan voittaa, ja hän ajatteli: „Minun täytyy saada hänet näyttämään, kuka hän on, ja minäkin silloin saan olla siinä vieressä, ja minunkin rakkauteni kerran tulee tyydytetyksi”. Ja hän ei lainkaan ymmärtänyt erehtyneensä, kun hän silloin Getsemanessa suuteli Jeesusta, että roomalaiset sotamiehet tietäisivät, kuka heistä oli Jeesus Natsaretilainen. Jeesus katseli häntä silmiin, ja silloin Juudas yht'äkkiä ymmärsi, että Jeesus rakasti häntä. Ei ollut kysymyskään siitä, etteikö Jeesus olisi häntä rakastanut vielä syvemmin, kuin Juudas oli osannut aavistaakaan. Ja samalla Juudas näki oman erehdyksensä. Ja me tiedämme, että hän ei osannut muuta kuin lähteä pois, viskata hopearahat papeille, hirttää itsensä. Tuo Golgatan tie on juuri ääretön rakkauden kokemus, koettelemus, rakkauden suuri oppi. Sitten se päättyy ristinkuolemaan.

Tämän Golgatan tien yhteydessä on vielä kolmas kohta, josta evankeliumissa kerrotaan, ja siitä tahdon sanoa pari sanaa. Se ei ole varsinaista tapahtumaa, vaan muuan opetus, jonka Jeesus antaa. Muistamme, kuinka Jeesus elämänsä loppupuolella puhui opetuslapsilleen maailman lopusta ja toisesta tulemisestaan, ja kuinka opetuslapset arvelevat sinne ja tänne, mikä se toinen tuleminen on. Ja he kysyvät: „Mitä merkkejä siitä on?” – Nyt on huomattava, että alkuteksteissä (Matt. 24) ei käytetä 'tulemista' tai 'ilmestymistä', merkitsevää sanaa vaan käytetään kreikkalaista sanaa *parousia*, joka merkitsee 'läsnäoloa' (*par* läsnä; *ousia*, oleminen). Jos olisi ollut kysymys Jeesuksen **uudestaan tulemisesta**, niin opetuslapset tietenkin olisivat käsittäneet, että hän on itsensä näköinen, sama persoonallisuus. – Eihän se olisi mikään uudest tuleminen, jos tulee uudessa ruumiissa. Kaikki ihmisethän tulevat uudestaan sillä tavoin. Opetuslasten kysymys: „Mitä merkkejä . . .?”, – olisi ollut kovin outo, sillä eihän siinä silloin tarvitse mitään merkkejä. He tuntevat hänet tietenkin sellaisenaan. Jos nytkin joku matkustaa luotamme ja tulee takaisin, ei siinä merkkejä tarvita, kaikki tuntemme hänet. – Kysymys onkin siis läsnäolosta, ja opetuslasten kysymys sisältää: „Mitä merkkejä on siitä, että sinä olet läsnä jossakin tai meissä?” Ja silloin Jeesus antaa heille erään opetuksen, joka on hyvin mieleenpainuva, ja se on: „Silloin kuulette sanottavan: Kas tuossa on Kristus; nyt on Kristus tullut; nyt hän on tuossa, – tuolla erämaassa, – tuossa huoneessa.” Ja Jeesus jatkaa: „Älkää uskoko; sillä vääriä kristuksia ilmestyy. En minä tule sillä tavoin. Minä olen läsnä teissä; ja kun minä tulen, kun Jumalan Poika tulee, jossa minä olen, hän tulee kuin salama, joka iskee idästä. Minä tulen silloin näkymättömässä maailmassa ja suurissa henkisissä kokemuksissa. Niissä minä tulen teihin ja toisiin ihmisiin. Siitä ei ole olemassa mitään ulkonaisia merkkejä, niin että kenenkään tarvitsisi huutaa: 'kas tuossa on Kristus'. Ne ovat silloin vääriä kristuksia.” – Se on opetus, jonka Jeesus evankeliumissa antaa, ja joka meidän on hyvä painaa mieleemme.

Viimeisenä etappina Jeesuksen elämäkertomuksessa evankeliumissa ja myöskin siis Kristuksen seuraajan elämän viimeisenä suurena kokemuksena seuraa ristiinnaulitseminen, marttyyrikuolema – arvatenkin, jos se tapahtuu ensimmäisen kerran –, taikka jollei sitä, niin ainakin persoonallisuuden, persoonallisen ihmisen täydellinen kuolema, siitä vapautuminen. – Ristiinnaulitsemisen jälkeen on ylösnousemus. Jeesus Kristuksen jälkeen ei hänen seuraajansakaan elämä pysähdy ristiinnaulitsemiseen. Hänen persoonallinen elämänsä loppuu siihen, mutta sitten seuraa ylösnousemus, voitto kuoleman yli, ja se on yksilön elämän uuden jakson alkaminen. – Hän on vapautunut persoonallisesta olennostaan. Koko tuo pitkä kehityssarja Kristuksen syntymästä alkaen aina persoonallisuuden kuolemaan on kaikki tämän kuolevan persoonallisuuden voittamista aste asteelta ja se päättyy siihen, että persoonallisuus on voitettu. – Sitten seuraa yksilöllinen ihmisminän kehitysjakso, joka alkaa persoonallisuuden kuolemalla ja jumalallis-inhimillisen minän syntymisellä.